

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXX.

CHICAGO, ILL., 15. ČERVENCE 1918.

ČÍSLO 7.

Jaroslav Polcar:

BORCI SVOBODY.

Napsáno pro Zlatou knihu Československého Vojska.

HLAVOU mi těžkou dumy táhnou zvolna
jak stěhovaví ptáci na jaře,
má duše jása třeba byla bolná,
i poklidu šleh úsměv do tváře.

Kam's v hloubi minula se mysl hrouží,
i zdá se mi jak krutý slunce žár
s řek našich výpary sem a tam krouží,
jak v déli oblačný z nich vzniká tvar.

Větrové rvou se o ty lehké cáry,
v svou stranu každý smýkne kořist svou
a když pak o ně tichnou jejich sváry,
přes hory, moře do dále se štvou.

Urálu boky svlaží jejich vláhou,
Nového světa širé končiny
a kde jdou jejich kapky toků drahou
tam jedna k druhé rostou v bystřiny.

Ty proudy ryčně razily svou cestu,
když bouře divé průtrž šuměla,
přes lány vyprahlé, od vísky k městu.
Jako by v dále "U boj" zavzněla.

I v divém dunění a víru vřavy,
přes steré překážky se strmých skal
se žene proud ten jako živel dravý
a ničí nástrahy, jež zloduch stkal.

V těch hrůzy dnech a meluziny lkání,
zříš v blesků sterých žlutem plápolu,
jak vích žene mračna bez ustání
na jih a východ živlů zápolu.

Dešť' mračen těch kde padne v širé lány,
hned toky ryčních bystřin pospíchá,
zas nazpět domů odkud šel jak štvaný.
— Tluk mého srdce v hrudi utichá. —

Kdes v dálných rovinách pod Karpatami,
jak přehromný Niagary proud,
si cestu razí domů skalinami,
Svobody koráb k němu zdá se plout . . .

O hrůza! koráb v propast letí . . . Dole! —
A srdcem němým jak by projel šíp,
proud s jekem letí zpět od Tarnopole
a roklínami bloudí v šeru líp.

Sen dlouho sněný, kterak ryčné proudy
z všech světa stran se vrátí v lůno své
zavlažit milované země hroudy,
byl ten tam v Slávů krvi záplavě.

Však nepodajný tok ten kolotavý.
Člověka pevná ruka řídila.
"Na západ!" retý jeho sotva praví,
mohutná řeka již se řídila.

Ne se sluncem přes nebetyčné skály,
však napříč bílou máčí Rusí.
K polární záři teče odtok malý,
tok hlavní pustou na Siberii.

Ni mořskými se nehne před vlnami,
leč jako golfský tajuplný proud,
se dává ledovými končinami,
Tichého oceánu hloubí v pout'.

Jej nezastaví ani nové valy,
ni skály divokého západu,
dál v oceán se znovu s rykem valí.
Svět dosud nežel takou kaskadu!

V posvátnou zemi k níž svět celý patří
s radostným potem vniká šumotem.
Ted' slyším jasně . . . Tot' zpěv našich bratří!
Srdece mi plesá divým jásotem.

Francie v náruč české děti vine,
vášnivě líbá na růžovou líce
a v ucho šeptá sladce: Nezahyne,
kdo pro svou víru kráčí smrti vstříce.

O volnosti, zda svět co světem stojí,
kol světa přes moře a úskalí,
šli s vírou v Tebe bojovníci Tvoji?
V dějinách oni čest tu získali.

Jak obří musí býti jejich víra?
Tot' neoblomná granitová tvrz,
než v prsa ta se celý svět opírá,
jak šťastná máť jich již je kojil prs.

Zda věřila bys matko naše drahá,
že bude-li též osud tomu chtít,
by svobodná se pozastkvěla Praha,
my s to jsme pro Tě zemi napříč jít.

O popatř s pýchou na ty svoje voje,
jež rostou ze dne ku dni víc,
tu od Balkánu přišly děti Tvoje
a s druhých krajů jiných na tisíce,

by spojily se v jednu moenou řeku,
jež roste dále v divý veletok,
a silou svou a vírou v divém jeku,
kolísá moenou hrází krok co krok.

O matičko, jen pohled' na své děti!
Radostí se Ti oči zaroní,
neb ten tam bude útisk třistaletý,
neu umíráčkem oni zazvoní.

O pohled' na ně jak tu stojí v rotách,
jak v náruči Tvoji již by letěli,
po sterých dlouhých kolem světa slotách,
konečně k svoji metě dospěli.

Když na to vše co do dnes prodělali
se rozpět cestami jich podíváš,
tu národ ten, ježž tolik milovali,
je veliký víc než se domníváš.

I jak bys nemohl jej milovati
a nemoh' jeho věrným synem být,
když tolik lásky vidíš rozsévati.
prolévat krvi, dávat blahobyť.

Zdaž pochyboval bys jen malou chvíli,
že v náruč máteře se nevrátí,
že plamenem své vulkanické síly,
ty staré Vídne došky nezehvátí.

O, poshov ještě drahá naše máti
a s pevnou vírou k synům svým hled',
oni se musí učit odříkati,
dřív než Tě zbaví Tvojich béd.

Tvé lásky, mírumilovného žití,
však jakmile Tvůj katan dokoná,
tu na Tvých řadrech budou se Ti chvítí,
zrak v slzách: Radosti to zaslona.

Pak na jich, matko, vzlétneš na perutích
tam kde tvůj cíl byl věky předurčen,
až slávy by Tvé Prahy ohlas utich
ve hvězdách, kde už LIBUŠÍ byl sněn.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Byli to Sokolové, již v celých družinách a konečně i celé pluky přiměli k tomu, že na samém počátku války v Srbsku i na Rusi se slovanským bratřím svým vzdávali a z těch mnozí vstupovali do řad srbských i ruských junáků, které vedli čeští důstojníci, dobrovolci, Sokolové, již před válkou služby své odboji proti Habsburku zasvětili. Sokolové a byli i Sokolové, již první vstupovali do cizinecké Legie francouzské v Paříži a ze Švýcar navazovali spojení s Londýnem a tamními bratry, ano i s námi "ve službách srbského Červeného Kříže" v říjnu 1914 ve Skoplji, tehdy v nové oblasti srbské a tot' se ví i s českou Amerikou pokrokovou a sokolskou zvláště. Bylo tedy dávno před jinými, to jest od samého dne prohlášení války a po veliké manifestaci schůzi v Chicagu i jinde a po založení Pomocného Slovanského Výboru, jenž hlavně pomohl a působil na zajatce v těch kterých zemích a na různých

frontách, kdy mluvila ta srdce česká, ty mysle české a sokolské, uvědomující sobě co jejich jest povinností v tomto velikém a strašném zápolu lidstva proti nejúhlavnějším našim nepřátelům. Tak řekl i sám Masaryk, který do Švýcar přijel, když již hnutí naše bylo v proudu, přičinil se a v čele věci naší dnes jen s radostí a zadostiučiněním pohlížení může na výsledky našeho československého odboje. A nezapomíná-li veliký vůdce náš, jenž viděl ty naše hochy, bratry a lid veškerý v té naší matičce Praze, kdy jedni do boje odcházeli, druhým slibující, že na Srby střeleťi nebudou, ani na Rusa, nezapomíná-li on práce našeho Sokolstva a vlivů mnohaleté výchovy sokolské vůbec na lid náš tam doma v těžkých dobách nynějších, uznávali co i zde Sokolstvem bylo vykonáno, nám rozhodně stačí a zapomínání jiných živlů, jiných činitelů jest jen k smíchu, jako povídání o tom, kde že tam doma zůstalo Sokolstvo atd.

Starosta Obce jakž známo hned na počátku války uvržen byl do vězení opatrnou vládou, Česká Obec Sokolská i Slovanský Svaz jsou rozpuštěny a pronásledování jednot sokolských bylo na denním pořádku, kdežto prvou obětí dravé chásky militaristické a byrokratické, jako na varování, stal se bratr Kratochvíl, náčelník Sokola v Přerově na Moravě. Byltě jednoduše oběšen proto, že "rozšiřoval manifest ruského velkoknížete, když šiky ruské ještě postupovaly a bily se." A oběť br. Kratochvíla nebyla nadarmo, v těch srdcích sokolských, jež ještě váhala rovněž cit povinnosti a práva se probouzel a naši hoši na vojnu odcházeli již se sokolskými legitimacemi na srdci, aby tím spíše bratřím slovanským ukázati mohli v zajetí, že nebyly jen planné řeči o o Sokolstvu, jako "vojsku národním" a vzájemnosti slovanské. A pokud nás zde v té české Americe se týče, byli jsme za zájmy svého národa a utužení volné mysle ve jméně pravého demokratismu před půl stoletím a v době přítomné dokázali jsme poznovu, že žádná hana, žádný klep a bagatelisování a snižování nemohou pokáleti čistý náš štít, jakž honosíme se jím ve veliké této republice.

Stalo se nám, že jsme kdysi kdesi kritisovali pořadatelstvo veliké národní slavnosti, že ozdobilo hlavní budovu a středisko své činnosti praporem v českých barvách, jenže vzhůru nohama, červená byla nahoře a bílá dole. Protože se jednalo o podnik významný, jehož činnost měla prací a činem skutečným proniknouti trochu dále, čili mimo vlastní naše kruhy, vysmáli jsme se ovšem důkladně takovému přechmatu. Netrvalo dlouho a protože na to "nenáviděné pořadatelstvo Sokola Amerického" jinak se nemohlo, a ty pravdy jeho a posudky nepohodlné jinak se nedaly setřítí, usmyslilo si ono pořadatelstvo "velikého podniku národního", že podá se jednoduše prostřednictvím "bratříčka" ochotného na ten "Sokol" stížnost v ústředí, protože podle stanov, stránka 30. odstavce e) píše a vede "k zlehčování národních spolků a podniků." Šel po nás skoro mráz při čtení té hrozné žaloby a výsledek? Inu, na věci vlastní ničeho se nezměnilo, změníti nemohlo, protože faktum, že prapor český, tedy v národních barvách vyvěšen byl vzhůru nohama, protože červená byla nahoře a bílá dole, se popřítí nedalo a uvedením této pravdy sotva se zlehčoval celek, když se jednoduše poukázalo na přechmat nějakého toho jedince, čili placeného "janitora", jenž prapor na budovu vytáhl...

Žádali jsme kdysi "činnovníka sokolského jistě jednoty", aby přičinil se o zachování knihovny, jedné z nejlepších sokolských knihoven, která po požáru uložena byla kdes v sudech, kdežto skvostné dílo Ottův Slovník Naučný, sešit od sešitu v prachu a vlhku spolu s druhými cennými knihami jen utrpí. Slíbilo se nám a při slibu tom zůstalo. Jinde nalezají se pěkné a vzácné knihy české ve skříni srovnané a dotyčná jednota již po leta knihovníka ani nevolí, protože není potřeba, nikdo si kněh nevypůjčuje

vůbec a ještě jinde mají prý již ty knihy všechny přečtené, kdežto knihy sokolské a díla cdborná váli se list od listu ve skřínce kdesi ve sklepě, spolu s nerozbalenými čísly "Sokola Amerického", jakž je pošta dodala. V jiné jednotě mají celé řady duplikátů v knihovně své, jinde jen několik vzácných exemplářů Jiráskových prací, Raisových, Nerudových, ba i Čecha a Vrehlického, ale o čtení rovněž není ani řeči. Nemohli bychom se tudíž všude přičinit, aby takové a podobné knihovny sokolské poslaly se jednoduše do Cognacu, do Francie naší československé armádě, to jest, aby se bud' darovaly, aneb zapůjčily. Co dobra by se tímto způsobem vykonalo, kolik myslí zadumčivých povzbudilo a kolik trpících potěšilo, nemocných a raněných posílilo, víme nejlépe my ze zkušenosti, již poznali jsme na počátku války v ubohém Srbsku, mezi zajatci a ubožáky jinými válkou postiženými, rozdávající z české Ameriky došlé časopisy, knihy, brožury sokolské a jiné.

Významná jsou slova prvního náčelníka sokolského, co řečeno tehdy, jakoby na dobu přítomnou byl ulil a my bratři a sestry mohli bychom si zapsati důkladně v mysle své, když rozhlédneme se dnes, jak mění se kabátky, zásady a jiné podobné průkazy charakterů i některých bratří zaujímajících místa přední. Těm slova Tyršova připisujeme: "V zdravém těle, zdravý duch", a rovněž v silném těle silný duch, to budiž povždy na zřeteli našem. Bez statečnosti mužné a zásad nikdy žádný národ nezachránil nádherné stany bohatství vědy a umění svého. Zbabělec a zakrnělec není mužem v plném hrdém srozu slova toho: a pravých mužů, zda jich kdy více bylo zapotřebí, než v této době chmurné a hrozivé, v níž přece zaniknouti a poddati se nechceme a nikdy nepodáme."

Minule jsme byli v Clevelandě a vyprávěli našim i příznivcům české věci o velikých dnech sletových v matičce Praze roku 1912, kde věc sokolská slavila triumfy, jakoby předzvěstí všeho toho co následovalo, co to "národní vojsko české a slovenské čekalo". Vzpomněli jsme ovšem i té okolnosti, že v tom slavném Arrasu statečné Francii, kde roku 1904 zvítězili borci sokolští v zápolu mezinárodním, nalezali se tou dobou opět v pevném šiku svém, jenže tentokrát eizinecké Legie republiky francouzské jako členové nejstatečnější a s puškou v ruce proti nenáviděným Hunům a jich spojencům. Rozumí se, že zmínili jsme se i o tom co všech nás jest povinností sokolskou, českou a těch, kdož mohou v řadách československé armády, rovněž ve Francii. Ukázali jsme v pohyblivých obrazech mimo sletu i tu krásnou naši zlatou Prahu, jakž na slet se hotovila, ukázali jsme i ten kontrast, kdy starosta města Groš vítal Sokoly dnes a na druhý den veterány i jiné živly, jako šice, granátníky a p. a konečně zavedli jsme diváka do Luhačovic na slavnosti slovenské a moravské i ukázali vše co nejlepšího z přivítání Američanů, jakož i slavných dnů českého Clevelandu, kdy vítal velikého vůdce našeho Masaryka.

Výsledek mravní i hmotný byl jen pěkný a my vděčíme i br. Píseckému, že pomohl nám, aby prospělo se československé armádě co nejvíce, jakož děkujeme i tisku tamnímu, i výborům všem, již se přičinili. Připojíme-li následující pak zvěst', nebude jistě bez zajímavosti: "Synovec Dra. Karla Kramáře do československé armády. Z Clevelandu se zděluje, že přednáška, konaná o všesokolském sletu v Olympia, tak pohnula panem Janem P. Kramářem, synovcem dra. Karla Kramáře, známého vůdce našeho národa, že po přednášce navštívil úřadovnu Českého Nár. Sdružení a zapsal se do československé armády. Odjede s výpravou 10. července, aby se účastnil ještě slavností pořádaných na den prohlášení neodvislosti a české pouti. P. Kramář, bydlící na Drake ul., jest asi čtyři roky v Americe; přijel sem krátce před válkou a otec jeho je bankéřem v Plzni."

S jakou radostí vítali jsme ty junáky naše, ty borece z československé armády a její důstojníky, ty obětavé muže, již slova pouhá dovedli uvést ve skutek opravdový, dovedli uvést v soulad se srdcem svým co myslí táhlo a znovu vrhají se v boj, aby zářným byli příkladem všem nám, již myslí si snad, že dollarem ukonejšiti lze české svědomí mezi tím co jiní krev a statky všechny obětují. A kde jest místo naše? Kde mají býti všichni ti boreci naši sokolští? Zajisté jen tam kde touto dobou nejvýznamnější slet všesokolský se odbývá, to jest na bojišti za volnost svého národa a neodvislost československých zemí z pode jha Habsburků a Maďara vybavených. Chápete, rozumíte nám, či i dnes měly by ty výzvy naše namnoze nadarmo vyzníti? Ne toho nebude a nemůže býti, jen čtete co ti naši vám říci mají: "Češi a Slováci! V okamžiku, kdy Spojené Státy Severoamerické vstupují celou svojí silou do boje za práva velkých i malých národů, Československá Národní Rada vyslala nás k vám, abychom jménem československého vojska vyzvali vás všechny k boji za osvobození naší drahé vlasti. — Na půdě Francie, jež vždy bojovala za ideály všelidské, shromážd'ují se dnes síly veškerých kulturních mocností, aby zlomy našeho odvěkého vraha a konec učinily vládě hrubé moci a násilí. Tam ve Francii soustřed'uje se i naše samostatné, demokratické vojsko ze všech částí světa, aby bojovalo za volnost a svobodu. — Naše vojsko je nositelem idejí slavných husitských vojů, je posilou a nadějí našeho lidu v porobených jeho vlastech, je konečně pevným základem a oporou každé politické práce, již podnikají naši vůdce za hranicemi. Jen obětavostí četných československých dobrovolníků mohlo dojít k slavnostnímu prohlášení francouzské vlády o samostatnosti našeho vojska a k významným projevům, jež učinily spojenecké vlády v době poslední, uznávše práva národa československého a Národní Radu Československých zemí za naši prozatímní vládu. — **Silné národní vojsko** je klíčem k naší svobodě! Vstupujte do našich řad! Dokažte činem, že ani doba ani cizina nevyrvála z vašich srdcí vznešené city lásky k vlasti,

pro kterou jste odhodláni v rozhodném tomto okamžiku, k obětem nejvyšším. — Nebudiž mezi vámi ani jediného, jenž by nám nepomohl donést vítězný prapor do svobodného československého státu! New York, 13. června 1918. Československá vojenská misie ve Spojených Státech: Antonín Holý, poručík I. tř., Josef Horvát, poručík II. tř., Oldřich Španiel, poručík II. tř., Miloslav Niederle, poručík II. tř."

Bylo těch oslav mnoho najednou, rádi přiznáme, neboť známe především důležitost oslavy čtvrtého července, jakž letos byli jsme všude po všech našich osadách podnikli způsobem jen vhodným, dokazující loyálnost vůči zemi této a vlastenectví opravdové. Pak již přišel šestý července, světlý okamžik našeho národního života a vítězství pravdy Husovy. Na mnoha místech se zapomělo památky Husovy vděčně vzpomenouti, kdežto jinde, žel i jednoty sokolské vzpomínaly způsobem ne zrovna přiměřeným, jakž bychom si přáli. Však nám nikterak nevadilo, neboť o co tu bylo náhrady velebné v naší československé armádě, vlastní armádě. Boreci ti a junáci naši jsou jako před sta lety bratři bohatýrských dob českých, kdy neohrožení Husité se jménem Husovým na rtu nadšeně vrhali se v boj a vítězili. A jako tehdy bylo to nadšení, síla, vědomí pravdy, práva a poctivost vedle dobrovolné kázně, tak i tentokráte, kdy prapor poprvé již zavlál nad zákopy fronty západní, kdy bratři naši Sokoláci již prošli ohněm zkušebním, tak dojista i bude nyní. Naše bude, naše musí býti vítězství! A zárukou toho jako na ukázkou jsou slova br. J. Buriana, jenž píše nám kdes z té drahé a veliké Francie, jakž následuje: "Zděluji s Vámi radostnou zprávu. Mnozí z našich hochů, členů československé armády byli na zkoušku posláni do fronty na několik dní, odkudž se vrátili mnozí vyznamenáni za své hrdinské počínání. Mezi jinými je to br. Fr. Pekárek z Ennis, Tex., který si v boji počínal pravdě sokolsky a dnes nosí na prsou odznak své zmužilosti. Všichni naši vás bratry a sestry zdraví."

V době přítomné stihá jedna důležitá udalost druhou a pro nás Čechy a Slováky, jakož i Jihoslovany zdá se, že již svítá, že boj náš proti Rakousko-Uhersku chápe se na místech nejvyšších a vedle veliké a slavné Francie, již Anglie a Spojené Státy i Italie po prohlášení naší československé armády uznávají, že nejen hodni jsme svobody, ale neodvislost zemí svých spojenců máme míti zabezpečenu. Lid náš doma vytušil ze všech těch zvěstí, jež se mu z ciziny dostanou a hlavně z těch zpráv o našem postupu věci české zde v Americe a na Rusi, nemluvě ani o silném vystoupení našich vojáků na Sibiři a ve Francii hlavně. Na italské frontě prý Rakušáci oběsili 300 zajatých členů československé armády. Dejme tomu, bez obětí revolucí není, ale tu staré metody snad by posloužily. To jest "Zub za zub, oko za oko!" Jest ve spojeneckých rukou mnoho vynikajících Rakušanů, zejména v Italii, což pak kdyby se jim pořídila šňůrka hedvábná a do Vídně o tom poslalo psaníčko. Také v Sibiři mohou naši

oplácet, příležitostí jest dost a dost, pokud našich bratří, Sokolů, se týče víme jak se asi zachovají, povážíme-li zvláště, že jak doma, tak i na všech frontách, kde naši jsou, jest přímé dorozumění mezi Slovany a Jihoslovany zvláště. Poslednějším pak došlo povzbuzení šiků sokolských, nejen jejich ale všech nás Slovanů. Od správy chorvatských Sokolů ze starých vlastí došel totiž přípis, z něhož vyjímáme: "Bratři Sokolové! Po čtyrech letech mlčení přijměte od nás srdečný pozdrav! Přijměte i vy srbští a slovinští Sokolové. Přijměte i vy slovanští bratři vůbec, po celém světě roztroušení. Přišla na nás těžká doba; proto jsme čekali, až přijde čas, kdy se zase budeme moci věnovat našim sokolským ideálům: jednotě, bratrství a svobodě. Sokolové, bratři! Náš národ překonal strašné čtyry roky, ale ještě všechno přežijeme neboť přichází znamení nového a litého boje. Práva národů se přibližují ze všech stran. Myšlenka svobody a sebeurčení zachvacuje nejširší vrstvy všeho národa. Udeří konečně hodina i pro ujednání národa našeho, chorvatsko-srbsko-slovenského. V boji za svobodu a sebeurčení všemu Sokolstvu náleží prvé místo..." Tak a podobně se píše bratřím našim Chorvatům, co zatím my jako oni povinnosti své poznávše, pokračujeme v díle započatém a snažíme se.

Neradi naříkáme, nám pak by ani neslušelo, věcným nespokojencům sokolským, ale když došla zvěst, že po 57 letech "Slavie", ta Jonášova "Slavie", přestala vycházet v dobách nanejvýš pohnutých, zamyslili jsme se, uvažovali a litovali zároveň. "Slavie", jako list volný, pokrokový byla vždy věrna svému poslání a nám Sokolům byla přítelkyní opravdovou, nemajíc pouhých lichotek pro práci naši, ale i výtku, když třeba bylo a uznání, jež tím více blažilo, čím bylo upřímnějším. Měli jsme příležitost několikrát nahlédnouti do starých a památných ročníků tohoto listu a našli jsme tam lecos o našem Sokolství, jehož Jonáš býval vždy dobrým členem a povzbuzovatelem, jako téměř všichni ti, již u "Slavie" byli před lety a v době poslední. Tedy opět o jednoho harcovníka méně a věru, že šel až příliš záhy za "Dennicí Novověku" a "Osvětou Americkou". Dobré péro br. Macha, jež v posledním čísle psalo úvodník "Ku dni Husovu", volá k nám na shledanou v svobodném našem československém státě a my jen podotýkáme, na shledanou ještě do té doby třeba na jiných místech za tu naši dobrou českou věc, na shledanou s pérem básníka našeho a muže dobrého, novináře pilného a bratra upřímného!

Byl ale opravdu slavný čtvrtý! A my Sokolové po celých Spojených Státech, kde jen jednoty naše jsou, ukázali jsme znovu sílu své organizace, kdežto naše vlajky služební, to jest těch modrých hvězd v bílém poli s červenou obrubou dokázaly, pokud jsme jako občané země této konali svou povinnost. Ano, k těm modrým hvězdám již i několik zlatých se družilo, jakoby na důkaz našich obětí dobrovolně na oltář svobody celého světa složených, jakž zaručena jest slovy našeho presidenta, pronesenými v

Mount Vernon u hrobu velikého Washingtona. A jest jen zajímavé, že veliký ctitel toho našeho "otce vlasti", náš Havlíček rovněž, dne 4. července roku 1848 naspal a spolu s druhými vůdci lidu českého vydal "Osvědčení" po bouřlivých dnech červnové revoluce velice významné, kde stojí psáno mimo jiné: "Jmenovitě však osvědčují se podepsaní, že probuzení a oslavení českého národa na zřeteli majíce, vždycky za poslední a nejhlavnější toho cíl mravní i rozumové vzdělání a vyplývající z toho blahobyť národu pokládali — cíl to, jež jim ani nadálý politický převrat v Evropě i ve vlasti s očí neusnul. Oni osvědčují se, že jim i v těchto nejnovějších dobách jen o nabytí a uskutečnění přirozených práv české národnosti šlo..." A ku slovům těm podepsali se Šafařík, Tomek, Bezděka, Krbec, Hanka, Palačák, Pospíšil, Vocel, Štrobach a j. v. A vzpomínajíce těchto mužů našich i díla hned připomněli jsme si bohatýrských dob českých, kdy šlo se v boj za tu pravdu Husovu, za tu pravdu českých lidí statečných a neohrožených.

SLET A ZÁVODY.

Slet a závody Župy Střední, tedy Župy naší Obce nejsilnější hned po zájezdu do Milwaukee ukázaly nám v dobách, kdy nemáme již mnoho evičenců v Sokolnách, co vše by se ještě podniknouti dalo s nesčetným dorostem a žactvem obého pohlaví a ovšem v prvé řadě i naší ženou. Závody tyto měly nás povzbudit, měly být jakous oslavou toho našeho spojení, ale zcela uspokojiti nemohly a ký div, neboť po stránce technické, zejména pokud žactva se týče, žel tak mnohé scházelo. Také ukázky některých družstev Sokolek odpadly, protože nemohlo se prý evičiti při jedné a téže písni hudby, kdežto prostná dopadla velice pěkně, ba dopadla ještě lépe, nežli v Milwaukee, neboť byl tu počet evičících o něco větší a náevik vlivem vedení lepší. Závody i slet vedl br. Jarka Košar a bratři i sestry technického odboru výdatně pomáhali. Zaznamenati dlužno, že tentokrát jako lékaři neměli jsme téměř žádné práce, až na jeden případ vykloubení ruky v zápěstí; dotyčný borec však si doevičil a jiných nehod nebylo. Počtářem byl br. T. Vonásek a tu měli jsme příležitost sledovati ve stanu jeho i ty různé protesty, jimž br. Košar nemohl při nejlepší vůli dáti průchodu povážíme-li, že zejména borei z vyššího oddělení, jediného na závodech vůbec a členové evičitelského sboru Sokola Chicago nedostavili se k zápolu v čas, kdežto jiní stěžující na přísné souzení a známku chování, odcházeli rozezlení a povážíme-li, žeť material novější, protože s těmi starými borei sokolskými na závodech sotva jsi se sešel, litovali jsme některých těch malicherností a zbytečné nevůle, již k vůli budoucnu. Již minule jsme na těchto místech poukázali na tu okolnost, že z našich dobrovolníků, již hlásili se hned na prvou výzvu presidenta našeho do zbraně, když válka Němčiku i Spojenými Státy vypovězena byla, bylo celkem 85 procent přijatých a tak ty trhlíny v šiku našem byly zejména o těchto závodech a sletu velice znatelné.

Bylo tu jen několik jednotlivců a ostatní již dorost a žactvo těch kterých jednot, co zatím ženy ukázaly nám znovu jak dovedou pracovat, jak cvičiti i třeba za poměrů stísněných a válkou zaviněných.

Závodilo se ovšem jako jindy ve třech odděleních, totiž vyšším, středním a nižším, ale naě si toho upírat, že dorost to vše vytrhnouti nemohl. Prostná ve vyšším šla pěkně, kdežto Milwaukee cvičilo místo prostných svoje číslo zvláštní pádkou, jakž naevičil je br. Štěpánek k jubileu své jednoty. Líbilo se nám, tak jako mnohé ty výkony na hrazdě a z atletiky běh vysoký a běh na vzdálenost 100 yardů, třeba žádných zvláštních rekordů se nedocílilo a docíliti nemohlo. Stejný rozvrh převládal i v oddělení středním, kdežto v nižším oddělení byla prostná, hrazda, bradla a atletika vykazovala skok daleký z místa a běh na sto yardů. Dorost závodil na bradlech, koni na šíř, ve skoku dalekém a ve šplhu na laně a ovšem i v prostných. Na náradí provedl se pouze jeden výkon v zápolu vlastním a ve výkonu i sestavě byl již tah, kmih i výdrž i počítalo se deset bodů s použitím půlek, kdežto atletika rovněž jen na deset bodů omezena poskytuje příležitost pouze 5 stop při skoku a v běhu 11 vteřin nejvyšší hranice. Chování se rovněž známkovalo i úbor a rozumí se samo sebou, že prostným věnovala se pozornost nejvyšší. Zanedbání týchž, nedochvilnost a celkový vzhled, košilký cvičební, čistota, pásek a p. bez postačitelne omluvy se přísně soudilo. Celkem bylo tu 114 borců a ti měli býti na místě v sedm hodin ráno a jako obyčejně ovšem nebyli a ještě po osmé hodině, když již prostná byla v proudu někteří borei se trousili do parku Plzeňského pivovaru, kde závody se odbývaly, jakoby si mysleli, že se na ně musí čekati. Soudeovský sbor pozůstával z následujících bratrů:

Za župní technický odbor: Josef Žitný, Josef Holan, Josef Paskovský, Fr. Paul, Josef Brouk, Jan Tomeš, Rudolf Stýblo, J. Bednářík, Josef Pokorný. Za Sokol Havlíček-Tyrš: Karel Oselka, Rudolf Žáček, Otto Ronovský. Za Sokol Chicago: V. Brouk, Anton Peroutka, Bedřich Mágr. Za Sokol Jonáš: J. Čmolík. Za Sokol Milwaukee: Josef Turek, Jan Záhořík, F. Štěpánek, A. Šebert. Za Plzeňský Sokol: A. Holas, Fr. Průša. Za Sokol Slávský: Karel Rajman. Za Sokol Slávoj: Rudolf Mřížek. Za Sokol Town of Lake: Karel Vodák.

Díky přičinění vedoucích a náčelníka br. Košaře šly závody velice hladce a byly poměrně i záhy hotovy, neboť v poledne se dodělávalo, aby odpoledne již nastoupilo se ke zkouškám na veřejné. A tu nežli ještě byly body spočítány ukázalo se při porovnání soudeovských tabulek, že závodní stupnice pro dorost musí se nevyhnutelně znovu upravit a vzhledem na to, že výsledky závodů při nejlepší vůli nemohly se ihned oznámiti. To stane se spolu s celkovým udáním dosažených bodů i s jmény vítězů až po příští schůzi technického odboru a pokud nás se týče připojí se ovšem k rozboru technickému sletu a závodu v čísle příštím.

Jedno závody tyto však ukázaly poznovu, že stavba organizace sokolské spočívá na dobrých základech, že tělocvičny poskytují ještě bohatý materiál žactva a dorostu i žen a že nesmíme jen klidně

složiti rukou, nesmíme se uchýliti od dráhy přesně vyměřené a pro budoucno naše pevnou rukou vytknuté. Sokolstvo odolalo již mnohým prudkým nárazům a vydrží i po čas války všude tam, kde není útisku a nepřátel národa našeho odvěkých, kde míní se s věcí naší upřímně a opravdově, bez zbytečných titěrností, fábůrů a boucharouství. A tu jsme u bodu hlavního. Znovu totiž se ukázalo, jak to "národní vojsko", které přece dalo vše, veliké oblibě se týče jistých kruhů, jak ten lid, jenž nás stále si klade za vzor, na ty naše závody, na ty naše výkazy práce nejde se podívatí vůbec, kdežto o sletu, kdy pavilon a veškeré místnosti měly býti přeplněny z vděku za to vše co Sokolstvo koná, scházel tam i tak mnohý mluvka, pakfonový vlastenec a přítel věci naší — na papíře. O tak zvané honoraci pomlčíme docela. Byly opět tytéž kruhy a stále tytéž známé tváře našich, již přišli, aby byli s námi, aby osvědčili nám přízeň svou. Že o sletu byla návštěva. Byla, ale tvořily ji z většiny rodiny sokolské a slavné publikum i s těmi slavnými předáky, majiteli rohů a lidé profesionální, politicky založení a jiní a jiní scházeli docela a zavolají si nás jistě až se zase začne "troubit na poplach", abychom některým kruhům politickým dělaly stafáž k vůli amerikanisaci a podobně. Však vy rozumíte nám bratři a sestry, neboť dobře víte kdy a kolikrát jsme byli v době poslední v tahu a na ulici

Také o večerní akademii, jež odbývala se v památný den šestého července, v den mistra Jana, nebyla návštěva taková jakž si Sokol zasloužil. Pravda, pořad nebyl nikterak nový, čísla z většiny, jež již jinde jsme viděli, ale přece jen zajímavá, nemluvě ani o hudební ceně přednesu kapely vedené br. V. Husou. Byli jsme trochu v zadu a tu kapelu o 24 mužích bylo slyšeti nejlépe na vzdor ruchu a hlomozu, jenž panoval někdy i za řečí nejlepších. Přítomné uvítal starosta župní br. Dr. Mueller, pak za naše vojáky promluvil poručík Holý a konečně jadrným svým způsobem br. Čermák, jenž poukázal hlavně na nutnost tělocvičného i myslé pořadu Sokola a spojení šiků našich, kde vzdělávací činnost omezena pouze na členstvo sokolských jednot musí míti na mysli více výchovu charakterů, výchovu členstva v dobré Sokoly, žijící dle zásad našich nejen v tělocvičně, nýbrž i mimo ni. Vzdělávací činnost, která by doplňovala školské vzdělání a pečovala o zvýšené vědomosti v lidu, kde enosti občanské i země této pěstovati se musí, abychom my, již zde zůstali a zůstaneme s dětmi svými mohli hrdě hlásiti se k zemi nové, nezapomínající ty matky své tam doma. Řeč br. Čermáka byla kratší jen, ale vydala více, nežli jiné a to proto, že šla od srdce k srdcům, bez zbytečných hlomozů. Česko Dělnický Pěvecký Sbor byl opět i zde na místě a se Sokoly. Řídil br. Malík, kdežto bratry pěve chorvátské vedl br. Hess. Sestra Antonie Červenková recitovala Košařovu báseň "V době nejtěžší", br. A. M. Hess s hudebním doprovodem zapěl slavností americký pochod "Váš prapor a můj" na slova Wilbura D. Nesbита v překladu dra. Vojana, k němuž hudbu složil sám. Taneční čísla vyplnily žačky školy sestry Heleny Klaušové-Mikutové, a Sokolky z Racina, které podaly

ukázkou národních tanců českých a moravských. Pak následovala sestra Slávka Krejčova, která zapěla "Píseň českých dobrovolníků" od Vojty Beneše a "Hej Slované, vzhůru hlavy" od F. L. Musila, jakož i číslo umělce J. Čestmíra Svobody, který nakreslil nám Husa. Nejvýznačnějším bodem hudebním byl pochod "Čtvrtého července", pocházející od talentovaného našeho komponisty br. Arno Mario Hessa. Týž za zpěvu svého několikrát byl vyvolán i musel přidávati. Na vzdor tomu však přiznáme bez mučení, že pořad jubilejní T. J. S. Milwaukee o jejích akademii rozhodně lépe se nám zamlouval a byl také vhodnější.

O vlastním sletu, "velikém průvodu, obrovské návštěvě lidu, slavnostní náladě, sokolském triumfu Olympiady v malém" a podobně psáti nehodláme, neboť takových výrazů najdete v tisku druhém, jenž snaží se věci naší pomoci i vzbuditi pochopení pro vše co u nás se koná. V pořadu těloevičném nebylo mnoho nového, o mládeži jsme se již zmínili. V celku neznamenalí jsme v ničem valný postup a pokrok, jako ihned jsme museli si omluviti nepřítomností těch mnohých, již jsou "tam na druhé straně". V prostných s místa začek malých bylo as 120, kdežto žáků nejmenších 96. Větší žákyně v prostných s ozdobnými kroky, jichž bylo 162 vedly si pěkně, tak jako žáci, kdežto evičení ženského dorostu s kůželi se nám velice zamlouvalo. Bylo tu celkem 80 evičenek. Cvičení s pálkami dorostu mužského bylo jaksi pomalé, za to ale evičení Sokolek s obručemi bylo efektní, již i proto, že bylo jich v celku 120, počet to jistě slušný. Na ukázkových podílely se sestry i bratři, zejména Sokolky Sokola Chicago, Slávského, Karel Jonáš, Slávoje, Komenský, Havlíček Tyrš, Sokolky z Racina, Oak Park a j. Borei provedli skupinová, jež na shromážděné dojista jen působily. Vedoucími byli bratři: Stýblo, Holán, Peskovský, Paul, Bednářík, Brouk, Tomeš, Žitný, již všichni ovšem pomáhali pak br. Košarovi při prostných mužů, jichž byl počet dosti slušný, téměř dvě stě. A ta šla pěkně. Lid se bavil a jsme si jisti, kdyby se bylo znalo, že bylo tu dosti "vlažičky" všeliké, že mimo hostů italských, francouzských a několika těch Belgičanů, Srbů, Sokolů chorvátských, slovenských a Slovínů byla i delegace polská byli by se dostavili i mnozí naši "výtečníci z té šlechty smetanové", jež se o větších manifestacích na to naše Sokolstvo tak ráda lepí, ba i dovede se ve Washingtoně chlubit, "těmi Sokoly, junáky, již byli první mezi prvými, již do války šli hned v prvním týdnu jako dobrovolci" a dnes již padají pod hvězdnatým praporem Spojených Států, obětující trochu více, nežli tak mnohý dobrodinec náš. Za Poláky promluvil bratr Jan S. Rybicki. A vidíte byli zase jen naši bratři a sestry a hosté dobří z rodiny slávské, již chápali tu práci několika dobrých sester Havlové, Hessové, Velískové, Fialové a bratří Hessa i jiných, již snažili se co nejvíce vytěžiti ve prospěch trpících, vdov a sirot po našich legionářích i bratřích v armádě československé bývalé zajatce, zmražené a ubohé, choré. Jiní opět sbírali na tabáček pro bratry v československé armádě a tak se konalo i v tom

ohledu co sluší Sokolu. Však o tom jindy a jinde. Nyní jen, abychom mnohá poučení načerpavše, hotovili se ku sjezdu svému, poradám vzájemným, bratrským a pilným rozhovorům o všem tom co třeba nám, co třeba šiku spojenému v době, kdy tolik i nutno vykonati na prospěch osvobození staré naší vlasti a obětovati, seč nejvíce lze na krvi a statech, tak jakž Sokolů nejsvětější jest povinností....

VÁLKA A SVOBODOMYSLNOST.

II.

Zmínili jsme se již v článku minulém o tom, že ze strany svobodomyslných nepodniká se ničeho, aby na těch kterých frontách a v táborech vojenských ve Francii a jinde, zejména ovšem zde ve Spojených Státech, i těm "naším hochům svobodomyslným" dostalo se, aspoň tolik na kolik poskytují prý Y. M. C. A., Armáda Spásy a Rytíři Kolumbovi a podobné. Pokud nás Sokolů se týče, snažíme se všemožně, aby udržováno bylo se členstvem na vojně spojení listem našim, českou knihou, dopisy sester našich a menšími dárky potřeb různých, kdežto československá armáda ta nejen že má již své kazatele protestantské, ale i svého kaplana katolického z Ameriky. My nikterak tyto a podobné vymoženosti dotyčným kruhům nezávidíme a znovu tvrdíme, že nám milejší rozhodně upřímně věřící katolík, protestant a jiný věree vůbec, nežli nějaký člověk oblékající brzy ten a zase onen kabátek, aneb za žold nasazující brzy tu a zase onu škrabošku. Člověk s přesvědčením, člověk zásadní a opravdu svobodomyslný jen s hnusem musí se dnes odvracet od toho všeho, co se někdy mezi námi děje a tu dobře vystihl br. Buňata, jenž napsal minule v pojednání svém o témže předmětu, té naší ubohé svobodomyslnosti odstrkované, že pomalu se již nikdo ani neodvážá napsat pár dobrých slov pravdy, aby již v zápětí nedostalo se mu "silnějšího pokynu, ne-li docela pomluvy a prohlašování za zrádce", jenž ruší tu naši "národní harmoniku". "Tolerance" jest náramně krásná věc, ale zneužití slova toho i tam, kde jednalo se o výsledky práce živlů pokrokových a svobodomyslných, od samého počátku války, strkání slova toho pod nos těm Sokolům, kdož skutky dokázali a stále dokazují, co i jiných jest povinností, vypadá věru nejen divně, ale zrovna křičí, když většině lidí svobodomyslných v těch kterých prohlášeních lidu českého hází se bohem a jinými titěrkami zpátečnickými, jedině proto, aby udržela se prý "dobrá vůle" i s věřícími a podobně.

Nač toho koketování, jež nelíbí se ani katolíkům samým, ani druhým věřícím, protože musí ihned vystihnouti, že jsou slova a zase jen slova neupřímná a vytrysklá z úst, jež dovedou pod pláštěm všelikým srovnati každý kotrmelec se svým svědomím. Nedá se přece myslet, že rozumný katolík dal by se "nachytat" na "moje pokání", to jest, když bych mu k vůli "businessu" pojednou do jeho vlezl kostela a pochybujeme, že by zásadní protestant věřil nám, když ujišťovali bychom jej svým "převráce-

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2148—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15 každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ. JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2148—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ním se na víru oteu," dobře věda, že jsme byli jen jednou na faře katolické, když nás tam táhli babičky "ke křtu a úvodu" a těm "beranům" naučili se spílat jako kluci ve škole zrovna tak dobře jako později nenáviděli jsme každé zpátečnictví, myslíce spolu s druhými, že tou svou "radikálností" a hlásáním pravd poznanych prospíváme věci naší a lidu uvědomění, jakž povinností jest Sokolů.

"Pravd poznanych" zdůrazňujeme, protože tím směrem vždy a poctivě nesly se naše snahy sokolské a všechno to úsilí i práce nejen na místě tomto, ale ve všech hnízdech veliké naší organizace i jejího ústředí. Že dalo si to Sokolstvo "vyraziti otěže z rukou" v práci národní ještě do jista nikoho neopravňuje, aby jménem toho Sokolstva vysmejčil každý kout bezzásadnosti, aneb oháněl se našimi vedoucími a předáky tam, kde jedině čin a skutek vykonaný mluví! Protože jest válka, jako katolík, aneb jiný věřící nepřestane najednou ve výchově mládeže své, svého budoucna i nevydá klíče od chrámů svých, tak do jista ani zásadní svobodář a pokrokovce nemůže měniti své přesvědčení, své zásady a pravdy proto snad, že omluví se těžkou dobou. Mohu přece jako Sokol, ostatně jsem dokázal, pracovati, přičiňovati se a snažiti na prospěch svého národa, aniž zadal bych si a mohou-li Američané různých věr i církvíček bezpočetných ve vlastenectví svém americkém klidně vedle sebe postupovati a pomahati nejposvátnější věci demokratismu a osvobození národů, skládající obětě své, jakž povinnost občanská všem nám bez rozdílu kázala, proč bychom my Češi a Slováci "měli mít nějaké extra-

vuřty", čili něco co by bylo proti zásadám jednoho člověka, na úkor jeho i jeho velikého celku!

Stěžovali si nám i sami předáci katoličtí v Clevelandě na mnohé ještě kněze své již nepracující, jako na druhé straně vyslovovali se jen s úctou o těch, kdož vědomi si povinností svých vůči přesvědčení svému volnému a pokrokovému, dovedou zájem celku podřídití zájmům jedinecům! Ostatně dle ústavy země této, kde o bohu není ani zmínky a dle našeho soudu, ve věci, podniku, organizaci aneb řekněme v zemi, v níž jistě třídě lidu, straně politické aneb náboženské sektě udělují se výsady, jež se ostatním upírají, aneb "na oko" lecos se slibuje v nesouhlasu s hesly vydanými, nemůže býti skutečné svobody a spravedlnosti, tím méně pak demokracie, o kterou přece ve válce této všichni tak silně usilujeme. Jen stejná práva každého a všech ukládají všem stejné povinnosti a činí tak podklad skutečné občanské svobody. Tot' ovšem stanovisko čistě americké, z našich eností občanských vyplývající a snad právě proto, že americké neobčany se nechápe. Jakékoliv jiné snahy nezásadní byly by "snahy jako ony rakouské", čili takové, jaké rakouská vláda protežováním Němců a katolíků zaváděla a konečně za žehnutí Říma vrhla se do nynějšího boje. Byrokracie stvořila si hierarchii i hleděla si udržeti silnou většinu bezpodmínečně oddaných přívrženců, co zatím širší vrstvy lidu museli tančit, jakž s "vyšších míst se jim pískalo." Jednou se tomu řeklo udržování kázně a po druhé již bylo zavádění pořádku, svoboda slova se rušila, tisk konfiskoval a práva lidu šlapala v prach, aniž by blahobyť skupin příslušníků i nejvěrnějších, v té hrozné válce pak zvláště, bral se na zřetel vůbec. A věru, že jen dobře vystihl "Hlas Lidu", kde ještě ob čas můžete čísti slovo varovné, když napsal:

"Naopak, umělým tímto udržováním třídních rozdílu rušilo se jen přátelské soužití obyvatelstva země a zavdáván podnět k sporům, jež ochromovaly zdravý rozvoj národů, kdežto jen několik privilegovaných jednotlivců těžilo na osobní prospěch z těchto věčných svárů.

To dávno před vstupem do popředí veřejného života prozíravě postřehl profesor Masaryk a svým vystupováním nadevše jasně dokázal, že jest prost všech stranických a náboženských předsudků a že pravda a spravedlnost jdou mu nade všecko."

• My rovněž prosti náboženských a stranických předsudků vždy usilovali o pravdu a spravedlnost! Také nám bylo nade vše a protože bylo, dovedli jsme v kruzích svých sokolských uplatniti právo sebekritiky a dle sil svých, hesel našich a zásad snažili jsme se o skutečnou výchovu lidu svého utužením těla i mysle. Podkládati snahám našim jakýkoli jiný význam, poskvřňovati čistý štít náš pravdy a práva lží, pověrou a klamem bylo by nejen zlomyslné, ale nanejvyšší bídné, byt' vycházelo odkudkoli. Sokolstvo šlo za svým cílem a půjde jistě dále, o něm rozhodně neplatí co řekl jednou státník jeden: "Čech jest buď hulvát, aneb líbá ruku." My rukou líbat se odnaučili, my v extremech to jest ve krajno-

stech, frázi, mašliče a titěrnosti se nedovedeme pohybovat, necheeme býti poníženými ani hrubými, bláznivě jednajícími, aneb ledově netečnými k životním zájmům národním, ale kázní mysle vyspělé, posudkem a hlásáním pravdy věříme, že to nás silnými činí a pokrokovosti naší jen sluší, svobodomyšlnosti upřímné a poctivé . . .

O nás nesmí se napsati, jako to, co přinesl v Halifax, v Novém Škotsku, ze dne 28. května tamní "Herald", mluvě o válce a nábožensko-obchodní a těloevičné organizaci Y. M. C. A. Kanadští veteráni váleční měli v Hamilton, Ont., 26. května sjezd a tu se ukázalo, jak to "křest'anství" někdy z blízka vypadá a ve válce kořistiti se dovede i ve "znamení kříže, kalicha aneb bible." A jestli uvádíme dnes, činíme tak proto, že těm našim svobodomyšlným vojáčkům, ba i československé armádě takové a podobné instituce se doporučovali, ba ku sbírkám na prospěch takových náboženských organizací docela klidně i mezi námi vybízelo. Čili jedno salto za druhým! Jen čtěte, co "Herald" píše, co povídá z kruhů vojínů z pásma válečného se vrátivších a proti "křest'anské asociaci" hlasu pozvednuvších:

"Hlavním bodem všech těch poznámek o práci Y. M. C. A. tam za mořem bylo, že počítala vždy za vše vysoké ceny, nežli jiné podobné organizace, to jest za to, co prodávali, co dali, bylo velice málo, snad trochu té kávy někde za linií. Londýnský delegát hodil bombu do schromáždění, když navrhl, aby se jednalo a rozhovořili se všichni o veliké a skvostné práci, kterou Y. M. C. A. koná na papíře pouze. (Volání souhlasu.) Pak promlouvalo se o následující resoluci: "Že delegáti tohoto sjezdu zastupujícího 12,000 členů G. W. V. A. v Ontario, nepovažují Y. M. C. A. za nikterak rozdílnou alébrž v každém smyslu stejnou jako kterýkoli PODNIK OBCHODNÍ, a vzhledem na přetvářku a neupřímnost, jež proniká každý kroček i fásy této práce oné organizace v poměru s vojáky, že staví se na stanovisko přímé, tvrdíce, že nemají žádné důvěry v Y. M. C. A. vůbec."

V této věci již promluvil veliký list "New York Times" a sice 17. února 1918, poukazuje na to, že pouze mezinárodnímu, nenáboženskému Americkému Červenému Kříži přísluší podpora vládní a odporučená, kdežto "Truth Seeker", již v lednu napsal v čele listu, že Y. M. C. A., jako jiné náboženské organizace používá války jediné k tomu, aby nahromadila si co nejvíce kapitálu. "O dobročinnosti v tomto případě nelze prý mluvit," píše Steiner v červnovém čísle téhož listu i dokazuje nad vše jasněji, že jedná se tu jen o "business" a platy některých úředníků i jejich pomocníků, "kteří z nejsvětějších snah lidu svého dělají jednoduše peníze." Jejich stany, jejich síně vedle propagandy náboženské jsou zařízeny jen na výdělek, jejich hotely ve větších městech počítají pěkné ceny, za porady a opatření služeb se platí, na výdělek i holírny jsou zřízeny, prádelny, jídelny, dílna krejčovská, za různé běhy vyučovací platí se rovněž dosti veliký členský příspěvek a za použití sprch, koupelen a

těloevičen neméně. Nikde po dobročinnosti ani zdání, křest'anstvím ovšem zavání vše a dollary platí jako všude jinde a v každém obchodě sto centů.

"A jest věru jen zvláštní," povídá Upton Sinclair, "a snadno se dá vypočítovati ten přirozený pud, který po celém světě sblíží kejkřivství, pověru a vykořisťování. Tato válka, jež jest válkou v první řadě proti autokracii, může se i správně označovati i válkou proti klerikálnímu systému. Kdekoliv na světě najdete papežskou moc, tam najdete i sympatie s pruskou infamií a tam najdete i německou intriku. Ve Španělsku na příklad; v Irsku a v Quebecu, v Holandsku a ve Švédsku. Zacházení s Belgií bylo trochu moc surové — mnoho kněží bylo zastřeleno a kardinál Mercier Němce odsoudil; však hned v zápětí se přesvědčíte, že jeho dovolávání se Vatikánu bylo marné, neboť ten stojí pevně s milovanou Austrií a proti bezbožnému království italskému. "Bezpodmínečnou poslušnost Vatikánu osvědčily sicilské pluky při první velké offensivě Rakušanů a Němců, otázka odvodu v Irsku našla v kleru největšího odporu proti snahám spojenců a u nás pořád se ještě nechápe v čem největší jest v této době krušné ten mnohý "red tape" malých i velkých církví.

MILWAUKEE—CHICAGO.

Slavné dny českého Milwaukee ve státě Wisconsinu, v nejbližším našem sousedství byly a proč si toho nepřiznati z větší části i slavnými dny našeho sokolského Chicaga, ba co z větší části, vždyť některou chvíli vypadalo, jakoby bylo tu jen Chicago, jakoby byly výsledky přičinění jeho činovníků. Tím rozhodně necheeme říci snad, že naši v Milwaukee, připomínající sobě práce celého půl století své jednoty nebyli by se snažili, jako hned nutno zdůrazniti, že mravní výsledek slavných dnů sokolských byl opravdu dobrý, kdežto když po stránce finanční vzpomeneme Chicaga a začneme si počítat — a ruku na srdce — počítat jakž doba těžká a válečná by toho vyžadovala, připadlo na každého bratra a sestru z Chicaga a bylo jich 421 na jízdném \$2.50, útratu nečítaje. Jaký to obnos v celku, na kolik se mohlo prospěti dobré věci československé armády, kdybychom si byli vzali jen příklad z oslavy padesátiletí New Yorku atd. A o co mohlo býti méně mrzutostí, sklamaní a sporů nechtěných, jakž již bývá u nás vždycky zvykem, když něco většího a společného se podniká. O co mohlo býti méně nespokojenosti a stížnosti zde na pořadatelstvo, tam na jednání některých sester chicagských na vzájem, nespokojenosti s ubytováním v sobotu a v neděli pokud se týče sedadel rezervovaných ve Washington parku i v tom tahu, v němž šla i mládež obého pohlaví, ač sluneční úpal byl přímo hrozný a tato mládež měla pak na evičišti první číslo v pořadu. My ovšem upozornili na možné nebezpečí za v čas i přiměli některé sestry, aby nepochodovaly k vůli pouhé a chvílkové okázalosti v průvodu, majíce na zřeteli náhlá onemocnění a pokud zdraví se týče vůbec. Že po evičení pouze šest sester bylo přemoženo horkem a jen jeden případ byl druhu vážnějšího, není zásluhou tak pořadatelstva, jako spíše náhody. V tom ohledu náčelník župní br. Košar se s námi shodoval, ale jaká porada, tah musel být, jako ten tah uličkou, když jsme dojeli a šlo se nám chicagským s našimi bubeníky a četou trubačskou T. J. S. Komenský v čele "ve stínu zadních částí budov smetanového města" a pod našimi sokolskými prapory, tak jaksi podivně. Jestli jsme si opravdu

chtěli zademonstrovati, pak v sobotu při příjezdu chicagských bylo k tomu dosti příležitosti na živých ulicích středu města až k hotelu Wisconsin spíše, nežli tahem uličkou. To však jen tak mimochodem. Dobře prál člen výboru milwaukého br. Záhořík, že chyby se stanou a že mnohé z nich nutno přehlednouti. V celku však povážímeli dobu výmínečnou, povážímeli na kolik to naše Sokolstvo všude bylo vykonalo jako pravé "vojsko národní", uvědomí si úkolů svých a povinností, jakž naši slavní zakladatelové byli nám kázali, byly výsledky padesátiletí T. J. S. Milwaukee jen dobré, ba po stránce tělocvičné mnohé ty ukázky vlastní práce sokolské opravdu pěkné, třeba i tu a tam vyskytla se čísla, jež docela klidně mohla odpadnouti a pořad jistě by na ceně své nebyl nikterak utrpěl. Avšak, abychom nepřebíhali.

Nedá se upříti, že pořadatelstvo Župy Střední, jež mělo na starosti výpravu do Milwaukee se pečlivě staralo, aby každý byl spokojen a jestli někteří bratři nechali na káře sestry celou cestu státi, protože snad náležely k jiné jednotě, věru, že nebylo jeho vinou, svědčí pouze o "rytířství" dobytých. Jelo se elektrickou dráhou Chicago, Milwaukee & North Shore i měli jsme dva vlaky silně obsazené, ano byli tu s námi i členové Dělnické Pěvecké Jednoty a o zábavu cestou nebyla nouze. Cesta sama vede krásnou krajinou venkova a rozumí se, že hlavně na stanici evičební našich námořníků v Great Lakes pozdravovány byly vlaky naše a Sokolstvo, zejména sestry budily jen pozornost "těch hochů modrých". Netrvalo dlouho a již jsme byli v Milwaukee, pořádající výbory nás čekali a v tom čilém ruchu na ulici měli co dělati, aby se pozdravili s mnohými činovníky sokolskými, předáky a hosty. Pak již se nastoupilo a táhlo uličkou k hotelu Wisconsin, provedeno ubytování a později již se pochodovalo do Národní síně, na 12. a Wine ul. Tu očekával nás lid milwauký v plném počtu, síň byla již hodně naplněna a protože celý průvod čítající sta účastníků jednoduše prošel kol míst, kde vstupenky se prodávaly, výtěžek večera na který se nejvíce as počítalo sotva byl veliký. Setkali jsme se s bratry a sestrami nové jednoty z Antigo, Racine, Owatonna, některými bratry a sestrami z Kewaunee, St. Paul, Cedar Rapids, ano i z Omahy a pracovníkem našim zvláště dobrým br. J. Fryšem z Detroit, Mich. Sokolská Obec byla tu rovněž zastoupena náměstkem svým br. Doležalem a jednatelem br. Vonáškem, jenž pak s námi i sestrami, drahými polovičkami našimi, vedením br. Fryše milerád prodělával "všechny ty slasti a strasti slavných dnů", jak v přeplněném hotelu, tak i na všech cestách v té tlačnici brzy zde a zase onde a povážímeli, že panovalo tou dobou v Milwaukee "příjemné teploučko", myslíme, že stačí, jako muselo stačiti těch několik minut občerstvení chicagských, aby se přistoupilo v době valně pokročilé již k pořadu akademie sokolské toho večera. Úkol uvítání hostů připadl br. A. Šabartovi, jenž v řeči anglické výstižnými slovy poukázal na význam výchovy tělesné vedle výchovy mysle i vynesl vlastní podstatu sokolské myšlenky hlavně, pokud se týče práce sokolské po stránce amerického občanství a vlasteneckých snah i ve výchově toho budoucna našeho národa. Zdůraznil, že Sokolstvo jest zřízení lidové čili demokratické, jež ke všem stavům stejně se obrací a nečiní rozdílu mezi mužem a ženou, vychovává je i utužuje spolu s budoucností svou to jest mládeží obého pohlaví, jež uznává již spolu s dorostem, že jen ve zdravém těle zdravý duch. Povznesení tělesných i mravních sil veškerého lidu českého a slovanského až ku osvobození — tot' onen veliký úkol, tot' ona veliká myšlenka, která setříc veškery rozdíly dnes v boji za demokracii všech národů ukazuje se ve světle nejkrasším." Řečník omluvil mayora města, jenž nemohl se dostaviti i představil předsedu městské rady obě. Coreorana, který mayora Dan Hoana zastoupil. Týž opět omluvil mayora, jenž

kdes mimo města se zdržeti musel i blahopřál T. J. S. Milwaukee ku slavnému dni jich padesátiletí i přivítal vše hosty z Chicaga i odjinud. O Sokolstvu zmínil se jako organizaci řádných a silných mužů utužených i občanů vzorných, již pracují pro účel výchovný, dobrý a prospěšný i dotkl se pak patriotismu, jak Sokolem, ba i ostatním českým obyvatelstvem byl prokázán předešlé neděle i vzdor počasí krajně nepříznivému. — Poukazoval na to, co na důkaz tvrzení, že přistěhovalci od prvních počátků byli nejlepšími občany Ameriky, neboť byli to vesměs muži a ženy odhodlaní, vydávající se nejistotě daleké cesty a života v cizí zemi jen proto, že toužili po svobodě osobní a příležitostech k zbudování domova lepšího, než mohla jim vlast jejich rodná pod autokratickou vládou, z větší části, poskytovat. A obavy, které o nich byly proječovány, že se, až si poněkud pomohou, vrátí zpět do vlasti, ty se nevyplnily, málo který z přistěhovalců českých vrátil se zpět, když jednou se zde usadil. A právě příslušníci takového národa tvoří nejlepší občany a patrioty americké, z důvodu kteréhož považoval za čest příležitost před českými Sokoly a jejich hosty promluvit.

Rozumí se, že se hojně tleskalo k té chvále "pana radního", kdežto my, již seděli trochu dále některá slova sotva pochytili, neboť v síni panoval ruch a šum, jenž zrovna nebyl příjemný a litovati jest, že i při zpěvu pěveckého sboru "Hlahol" nebylo jinak. Tu některé síly našeho Dělnického i vypomohly při Smetanově "Věnu" i muselo se přidat. Povážímeli, že sbor "Hlahol" po celou tu řadu let byl vždy v nejuzší spojení s místní jednotou činil na nás neklid v síni jen trapný dojem. Br. Jan Zahorík uvítal hosty chicagské a hosty vůbec i pověděl nám prostými, za to ale tím upřímnějšími slovy o té radosti a potěšení, jaké způsobila Župa Střední našim v Milwaukee, že k nim v silném počtu zajela, přispěvši tak ku zdaru jejich jubilea před jinými. Požádal přítomné, aby se "cítili jako doma" a nehněvali se, kdyby snad někde nějaká chyba se stala, či nedopatření nezaviněné. "Udělalí jsme mnoho chyb v minulosti a také v přítomnosti se chyb sotva uvarovati můžeme a v budoucnu dojistá nebude jinak," prohodil, představuje slavnostního řečníka vyslaného k tomu účelu Výkonným Výborem Sokolské Obce z Chicaga br. Jarku Košáře, náčelníka Župy Střední a pořadatele technické části listu našeho. Týž s nadšením promlouval o práci padesáti let T. J. S. Milwaukee na poli sokolském i národním i blahopřál slovy upřímnými jednotě té k jejímu památnému dni, oslavu jehož považoval za důkaz sokolské vytrvalosti a odhodlanosti. Sokol milwauký podal důkaz, že i v nové této vlasti možno dočítit úspěchů, z nichž se přítomnou slavností těší a vreholným bodem již bylo rozhodnutí, by čistý výtěžek celé slavnosti věnován byl ve prospěch československé armády ve Francii. Vybízal pak Sokola ku práci společné, k práci na myšlence sokolské i národní, neboť obě jsou mu v době tak významné, jako dnešní, vlastní, oběma musí věnovat nezkrácenou svou pozornost. Nevraživost nemá více místa mezi Sokolstvem, tu již odhodilo, by v souladu, v rovnosti, svornosti a bratrství, pracovalo v zájmu cíle národní svobody. "Čest budiž minulosti" pravil řečník, "budoucnost však musí přinést výsledky jiné, musí uskutečnit velkou sokolskou jednotu, neb nastala doba, kdy nutno si uvědomit proč Sokolstvo povstalo, co vykonalo a co mu k vykonání předléhá. A vračímeli se duchem do minulosti české, ta září duchem jediné osoby, duchem velkého Sokola, Jindřicha Fugnera." Br. Košář podrobně zmiňoval se o jeho neúnavné, obětavé a vysilující práci, které obětoval svůj život i své statky, nie za to nežádaje, jsa plně spokojen s výsledky docílenými. Fugnerovi, dle slov řečníka, heslo "rovnost, svornost a bratrství" nebylo prázdňou frází, představovalo mu ten jeho cíl, tu jeho lásku k svobodě, o kterou

Milwaukee: Nová jednotá z Antigo; Plzeňské Sokolky a jich cvičitelka s členy, nyní námořníky; průvod, společná Sokolek a prostná Sokolů.

horoval. Trefně povahu jeho vystihla ruka přátelská, která pod obraz jeho napsala: "Ni zisk, ni slávu". — Ve směru tom musí dnes pracovat Sokolové, veškeri, musí všichni být jeho stoupenci, neměli odboj český, který vyžádal si již potoky české krve a krve slovanské, státi se druhou bitvou bělohorskou. Sokolstvo v Čechách vykonalo svoji práci. Sokolové tamnější dali vše, co mohli a dávají nadále své životy, zbývá proto na Sokolstvu americkém. Nepomohou slova, musí to být skutky, skutky obětavé, neboť jedná se o svobodu celého národa a všichni všech musí směřovat k cíli tomu. Tot' poselství, přinesené řečníkem Tělovičným Jednotě Sokol v Milwaukee od amerického Sokolstva. Vedle toho vyznačil i jinou povinnost, jež Sokolu předléhá, povinnost nahradit prořídle řady junáků našich mládeží, neb v té spočívá naše budoucnost a té by věnována měla být nyní zvláště pozornost nezkrácená. "Dnes není doba krčít se někde v koutě," pravil řečník dále, "jest doba činů a ty spočívají na Sokolstvu, na které lid zvykl se dívat co na své "národní vojsko" a to musí svou povinnost vykonat, jako vykonalo ji "národní vojsko" v Čechách, vykonali ji na bojišti ruském, kde u Zborova jako lvi Sokolové bojovali ne za spásu Ruska, ale za svobodu svého národa. Musíme si dnes říci, že ještě v Americe Čechové žijí, hodina jejich že ulehčila k odvetě katanu, rdousícímu národ náš a pustit se v boj. Bud' ted' nebo nikdy, vše za svobodu, jménem pravé čisté demokracie."

Následovní "mramorové sousoší" byla číslem nejkrásším pořadu akademie jubilejní. Členové T. J. S. zaslouží si jen chválu za vypravení soch i jejich evičitel, jen ve vrhu diskem zanožení mělo odpovídati spíše obrazu původnímu, jinak bylo vystižení staré Hellady a jejího díla výchovného v gymnastice jen pěkné. Také úprava jeviště vyhovovala. Naši od Dělnického najednou se ozvali z galerie a zapěli několik českých a krásných písní na podiv všech přítomných, neboť byla novinka, abychom tak děli.

A když potom na jevišti objevili se staří členové zakládající, již dosud k jednotě náleží br. Antonín Novák, první tajemník a Tomáš Čejka, jsouce představeni br. Záhoříkem i právě přijatí noví členové byl jásot přítomných značný, jenž stupňoval se i pak, když představen byl také první starosta jednoty z památného dne 14. června 1868 to jest obě. Steiger, jenž za tím účelem byl ze St. Paul zvláště byl zavítal. Všichni tři ti staří harcovníci ozdobeni jsou zlatými odznaky sokolskými i přistoupilo se pak k odhalení amerického praporu, který jednotě darovaly místní Sokolky a sestra Tichá slovy případnými odevzdala. Starosta poděkoval a pak již následoval pořad více méně zábavní, však ale i tu podány jsou ukázky výchovy sokolské vzorných, tanečních, zpěvních a ochotnických. Sestry T. J. Paní a Dívek, Helena Ctiborova, Anna Pritzova, Hermína Turková a Baruša Shabartova, v kvartetu zapěly "Sněženky a kvítka" od Mendelsohna v souladu skutečně překvapujícím a neméně líbil se solový tanec Margaretě Štěpánkové a ukázkové evičení Sokolek chicagských. Se zájmem sledována byla také charakterní scéna "Romeo a Julie", podaná Jaroslavem Hainem a sestrou B. Lojdovou. Akademii řídil br. Hein a orchestr, který v přestávkách i při různých číslech účinkoval, jakož i přednes Pěveckého Sboru Hlahol, br. Karel Stoklasa.

V neděli dopoledne odbyly se zkoušky ve Washington parku a odpoledne pak, kdy slunce hrálo do sytosti uspořádaný průvod od Národní síně až do parku, kde zatím shromáždily se davy lidu českého i mnoha Američanů a hlavně Turnérů, již přišli se podívat na ukázky sokolské práce, již byli vzdali hold již v předvečer slavnosti, poslavše jubilantů T. J. S. Milwaukee spoustu krásných kytic, jako na důkaz, že váží si vítězů sokolských ze zápolů minulých, s nimiž později po třetí změřili síly své a naši borei znovu zvítězili,

jakž se nám právě zděluje. Také zde rozdávány byly listy pamětní, knížечky naše sokolské "Our aim, task and goal" a prodávány pohledničky původní Sokolny až na nynější velikou síň Národní. Cvičení zahájena hudebními přednesy kapely řízené br. Stoklasou a pak již následovala jedna ukázka práce sokolské za druhou, jak mládeže oběho pohlaví, tak žen i mužů. Na evičišti dostavil se i br. Čermák, starosta Sokolské Obce. Prostná dopadla velice pěkně, tak jako evičení Sokolek společně s obručemi. Podle výsledků ranní zkoušky měli jsme obavy, pokud nácviku se týče, ale výsledek nás přesvědčil, že sestry dovedou vystihnouti pokyny svých vedoucích za v čas, jako borei naši. Že dalo by se po stránce technické lecos vytknouti víme, však díky vedení náčelníka a vedoucích vůbec celek činil dojem dobrý, třeba některá čísla ukázková, jako slunečníky pestrými sester, na efekt vypočítanými se sotva mnoho docílilo, co zatím zactvo již při nástupu a evičení, kdyby bylo rozděleno v řady hochů a děvčat na vzájem v pohybu se střídajících bylo by nevyhnutelně docílilo většího úspěchu, což odedol sám již dokazoval, přispívaje k malebnosti celku spíše, nežli řady hochů na jedné a děvčat zvláště na druhé straně. Na jedno však nutno upozorniti zvláště. Bude totiž již jednou na čase, aby sestry naše rozhodly se na společném kroji evičebním, který za kázně povšechné používal by se při společných naprosto u všech jednot stejný, aby odpadly konečně i všeliké titěrné ozdůbky, náramky a jiné, tak jako by rozhodně nedovolilo se již evičiti ve šněrovačce a pod. Tolik bychom měli již dnes znáti, ano vedoucí a evičitelé rovněž měli by si uvědomiti, že tu třeba vycházeti příkladem vstříle i na evičišti objevovati se pouze a jediné v úboru evičebním, aby tak tím spíše ta naše jednotnost, rovnost a ucelení dokumentovati se mohlo i skutkem, nikoliv jen prázdny slovy. Viz stanovy Sokolské Obce. Ale at' bylo jak bylo, Chicago ukázalo se opět jednou v síle své i uschopnění a vlastní výsledky byly dle toho, za což ovšem náleží chvála evičitelům a pořadatelstvu vůbec. Tím není řečeno snad, že Milwaukee se nepřičinilo, ale v době těžké bratrská i sester výpomoc vzájemná se jen osvědčila, aniž bychom zapomínali i bratři a sester z Racina a Town of Lake, již rovněž hřivnou svou k obohacení dlouhého pořadu přispěli. Nám čísla Sokolek Plzeňských, Slávských, Sokola Chieaga, Tábor-Slovanské Lípy a jednoty Komenský nejlépe se líbila a tu sotva lépe můžeme zakončiti, jako když povíme si co napsal veliký a vlivný list "The Milwaukee Sentinel", list, jenž práci Sokola sledoval po leta a od samých začátků, nemluvě ani o vřelém přijetí českého tisku, zejména chicagského, jenž měl v Milwaukee své zástupce. "Sentinel" napsal: "Cvičení sokolská ve Washington parku. Více jak deset tisíc lidí přihlíželo velikému těloevičnému vystoupení. Výzva k patriotismu. Chicagský řečník nabádá Čechy k další podpoře Ameriky, jakž naší povinnosti. — Zlaté jubileum a oslava téhož českého těloevičného spolku milwauckého Sokola končilo nedělí, jako druhý den, a to ve Washington parku, jsouc pravým tributem patriotismu Čechů. Více jak deset tisíc osob bylo natlačeno na sedadlech a po stranách veliké tribuny, mezi tím co na sta mužů, žen a dítek podalo nám ukázky různých evičení. Cvičení letošní vyznamenávala se pohyby a sestavou i druhů vojenských, jakž používá i armáda Spojených Států. V jednom ukázkovém děvčat, podle hudby "Over there", provedení bylo znamenité. To jest Sokolek Plzeňských. — Řeč uvítací měl mayor Hoan, který chválil české Sokoly za jejich věrnou práci ve směru těloevičném a výchově tělesné zdatnosti lidu svého. "Výsledky našich odvodů," pravil, "ukázaly, že jedna třetina z našich mužů nebyla fysicky uschopněna k vojenské službě a kdyby byli účastni náležitě tělesného výcviku před tím, jistě by se nebylo tak stalo." Dr. J. Rudiš-Jičínský, chicagský

pořadatel "Sokola Amerického" v nadšeném proslovu svém k Čechům nabádal k dalším obětím a podpoře vlády v každém jejím kroku v přítomné válce. Dovolává se svobody svého národa v Evropě a osvobození z pout Německa, vyzvedl práci a činnost sokolskou vůbec i prohlásil, poukazuje na dobrovolce na všech frontách, že "my budeme bojovat nikoliv jen až vlast naše bude osvobozena, ale do té chvíle až svoboda humanity celého světa i demokracie bude zajištěna." Chicagští hosté, kteří vesměs účastnili se evičení spolu s milwauckými Sokoly, vedeni jsou svými evičiteli i evičitelkou těch kterých jednot za náčelnictví Jarky Košáře; kdežto pořadatelství bylo v rukou místního evičitele Fr. Štěpánka. Jan Záhořík, starosta představoval řečníky. U večer pak odbyval se velký ples v Národní síni."

J. Tesař:

Z ČESKOSLOVENSKÉHO TÁBORA VE STAMFORD, CONN.

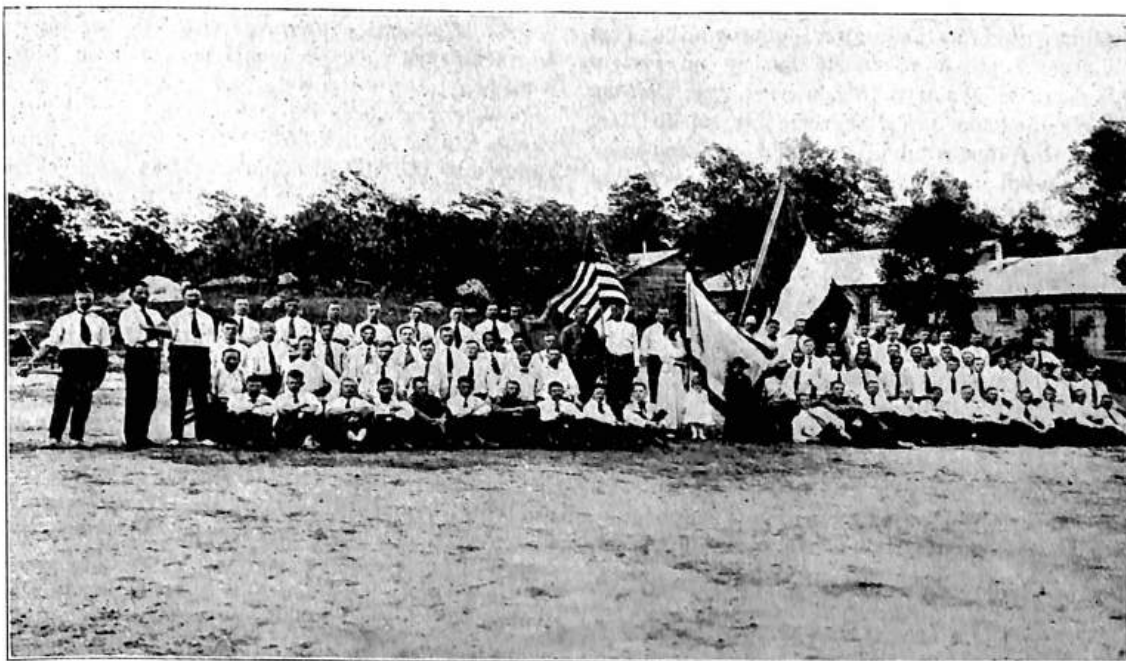
Máme náš Camp, kasárna, kde schází se naši dobrovolci jdoucí do naší Československé Armády ve Francii. Jako kaž-

ky a pod. Před naší obětí, nadšením, odhodlaností se sklání Američané s lidským srdcem!

Mezi dobrovolníky pěstuje se i uplatňuje nálada sokolského bratrství. Kvalita dobrovolců z 80 proc. jest dobrá, a ta malá menšina, ať jsou s ní v začátcích mnohé svízele, poddává se většině po čase, a stávají se i tito dobrými bratry.

V Campu samotném prožíváme chvíle utěšené. Strava chutná, neb mezi našimi dobrovolci vždy najde se kuchař dobrý.

Pracovní doba jest rozvrhnutá na 8 hodin denně včetně se evičením. Dvě a půl hodiny se evičí (pět pracuje, půl hod. škola). Ale tato bývá zanedbávána hodně, někdy jen se drží a další pomlčím. Setnina, která 22. června v sobotu sedala na loď do Francie, snad nejdéle strávila v Campu. Této setnině pí. Borglumová, choť obč. G. Borgluma umělece sochaře, na jejímž pozemku jest náš tábor, darovala mnohé věci po čas pobytu a na cestu do Francie kol \$500. Sama spracovala první československou vlajku z hedvábné látky, a darovala ji oné setnině na cestu do Francie. Od Červeného Kříže dámy darovaly francouzskou vlajku, a americkou si

Pí. Borglumová, matka prvního československého praporu z Ameriky. Francouzská vlajka od Červeného Kříže ze Stamford, Conn.

dý podnik bře se neschůdnými stezkami k své metě, tak i zde začátky byly zlé. Překonalo se mnohé a co ještě schází zvolna sice, ale zlepšuje se. Původně byl zřízen pouhý 'Bordinkhouse', časem však Camp náš nabýval na důležitosti a tu ve vedení i jinak mnohé nedostatky se vynořily, mnohé scházelo. Tábor sám jest položen v místě, že není lepšího si přát jak po stránce přírodní, tu jest možno říci ráj, tak po stránce politické. Snad ani tušení mnozí ti, již jej budovali neměli, jak důležitým agitačním prostředkem stane se náš Camp, v kruzích amerických, již jsou vlivnými u washingtonské vlády.

V okolí onom jest as 100 residencí s rozsáhlými pozemky, patřící lidem, kterým osud přál se narodit v bohatství. Neehei opěvovat boháče! Ale hledáme přátele vlivné u vlád všude, chceme svobodu našemu národu, a to vyžaduje jak vliv, tak finance. Nežebáme, ale je-li nám dáváno upřímnými přáteli berme, neboť' nekonáme nic ze ziskuchtivosti. Opravdu náš tábor jest navštěvován umělci, různými polití-

hoši sami zakoupili. Tato setnina ve evičení přišla a prováděla již k rozložení a změnám bitevní čáry.

Při pořadových končilo se pochodem se zpěvem. Tu se nejlépe uplatnili: "Slovan jsem a Slovan budu, Čtvrtého července, Jenom ty mě můj koníčku, Nemelem" a jiné. Též pochody na několik mil byly podnikány ráno. Zpěv společenský se též opětoval, z čehož se vynořil hezký pěvecký kroužek 14letý, a v jednom týdnu jsme nacvičili tři hymny: "Hej Slované, Star Spangled Banner a Marseillaisu." Tu kdo zná jak obtížno jest evičit, ocení dojista chut' a lásku ku zpěvu. I jinam v sousedství jsme byli pozváni zpívat a zpívali jsme. Br. J. Sedláček z Youngstown, O., uplatnil svou lásku a energii s námi, měl sám radost z nás. Br. V. Kubiš, šikovatel z americké armády "tvrdil znamenitě muziku". Získal si nás všechny, a jest dobrým vůdcem oné výpravy.

Zvláště nejhřejivější a nezapomenutelný den bude všem odevzdání první československé vlajky se čtyřmi bílo-čer-

venými pruhy s modrým polem ve středu v němž umístěny jsou čtyři bílé hvězdy, reprezentující Čechy, Moravu, Slezsko, Slovensko. Anglicky poděkoval za ní jménem nás ve jménu spojeně, a ve jménu svobody československého národa, náš br. V. Kubiš. Na to šik stočil se v polokruh a obě. G. Borglum v anglické dojemné řeči nás ujist'oval o přátelství Ameriky v našem zápolu, a tu málokteré oko zůstalo suché.

Na to obě. Březovský z Bronx, N. Y. v české řeči k nám promluvil nadšená slova. Pak po chvíli dostavil se i br. V. Šolc, ředitel tábora a svým tonem dodal, že povinností naší je rozbít Rakousko. Po slavnosti pak následoval rozhod. Neočekávali hosté slyšení sborově zpívané hymny, což zpestřilo do vrcholu onu slavnost.

Na to br. J. Vydra svolal své dramatické umělce, kteří měli výstupy, popěvky, komické scény jako panáčkové divadlo s živými umělci, balet a jiné. Nikdy ten den návštěvníkům tábora hlavně Čechoslovákům nevymizí z paměti, a litovali ti, kteří nepřišli. Pak jsme měli první otevření báru, ale neopojné, zmrzlina nescházela.

Odjezd do Francie. Ani jinak nedá se myslet, že když bylo po všem, že též mnohý pustil uzdu kázni trochu. Z tábora až do New Yorku do večera šlo vše v pořádku. Cestou jsme zpívali naše pochodové. V městečku čekala nás kapela majorem poslaná, aby nás na nádraží doprovodila. Tam naposled zapěli jsme sborově naevičené hymny na rozloučenou. Pí. Borglumová jako maminka jela i se svým chotěm, který zvláště z Washingtonu přijel se rozloučit, až do New Yorku. Ve vlaku každý dostal od ní krabici naplněnou salámem, suchary a čokoládou. A v sobotu ráno ještě krátce před odjezdem telefonovala "Good by" a bylo slyšení její štkání, neb řeč až přerušila.

Tak s námi Američané jednají, a my jsme jim povinni též náležitými informacemi v jejich řeči. Oni k vůli nám česky rázem se učit nebudou.

Sokolové v armádě se stávají opravdovými bratry Sokoly, jako by z jednoho hnízda byli. Přišli dny, kdy jejich idea jest chápána, neboť armáda naše na sokolském bratrském podkladě jest budována. Neplet' sobě nikdo, že není tomu tak, že snad to není jiné jako v některých jednotách. Jen pravdu zde máš bratře! Co knihy, přednášky nedokázaly, tu setkáním se opravdových bratří jdoucích v boj, o kterém Tyrš a Fugner snili, že jednou přijít musí jest tu, a v táboře jsou ti již sobě co Sokolové nelhali! Chápeš? Škoda ukvapenosti v dřívějších okamžicích. V české armádě jsou Sokolové Sokoly, a kteří nebyli, stávají se jimi, ale jinde se nám Sokolové ztrácejí.

Sem tam, padne slovo: a co vy Sokolové, kolik je vás? Však takový zapomíná, že on at' Čech neb Slovák státi měl v Sokole, neb Sokol jen svému národu sloužil a slouží! Proto veškeré i ty nejmenší výtky jsou neoprávněné. A konečně jsou to Sokolové, již armádu zakládali a cvičili, a jest Sokolom každý Čechoslovák bojující za svobodu svého národa. Na zdar!

Jsou těžké doby, buď'mež proto silní a stateční. Běda tomu Sokolu, jenž sám si zobák otupuje a jiným druhům svým ostrý spár podlamuje, aby jen zavděčil se chátře zpátečníků a černých duší.

Nejlepší pomník statečným junákům našim padlým "na poli slávy válečné" postavíme v myslích svých i v srdcích a dle jich života a snah jednajíc, musíme i my ku lepší budoucnosti národa se přičinili.

VZDĚLÁVACÍ ODBOR.

VÝKLAD HESLA "NÁRODNÍCH NOVIN".

(Ukázka článku Karla Havlíčka, v úterý 4. července až do 6. července 1848.)

"Mnohý zajisté již po celé čtvrtletí čítal na hlavě těchto novin vždy stejné sady tlustým písmem vytištěné: "Skutečná rovnost národností. Spojení zemí koruny naší. Zrušení práv feudálních. Rovnost všech stavů před zákonem. Soudy přísežných. Odpovědné ministerstvo pro korunu naší. Všeobecný sněm celého národa. Národní gardy všude. Úplná reforma škol a úřadů. Místokrál v Praze—" aniž sobě pomyslí, co vlastně těchto několik řádků v sobě obsahuje. Jest to heslo našich novin, to jest účel náš, který chceme svými novinami dosáhnouti; chceme tak dlouho usilovati, až všechno to, co ta slova obsahují, skutečně v Čechách a na Moravě uvedeno bude ve skutek. A poněvadž nyní v tomto stavu vojenského obležení mnoho času nám zbývá k rozjímání, umínili jsme si, smysl svého hesla trochu obsírněji vyložit, aby každý třeba ve věcech státních méně sběhlý, jasně viděl, jaké opravy si přejeme ve své zemi, a aby pak dle svého uznání si mohl sám říci, drží-li s námi.

1. **Skutečná rovnost národností.** Každému jest známo, že za starých časů před naší porážkou na Bílé hoře v naší zemi jen čeština panovala, všechno se u úřadů jen po česku jednalo a psalo, všichni stavové se honosili tím, že jsou Čechové. Po bitvě na Bílé hoře ustanovil vítěz nad námi císař Ferdinand II., aby němčina i čeština stejných práv užívaly, a od té doby počala se němčina u nás vždy více zmáhati a čeština domácí ponížovati. Veliký počet nejhorlivějších a možná pověditi nejpoctivějších Čechů vypovězen jest z vlasti, statky se jim pobraly a rozdaly mezi pomocníky císaře Ferdinanda II., kteří byli cizincové z celého světa sebrání, lid náš dán byl této nejvíce cizí šlechtě do nejhorší poddanosti; Liechtenstein v Čechách, Dietrichstein na Moravě, oba cizincové, drželi co správce země železnou metlu nad naší zemí, našinci rozptýleni jsou do celého světa a do zpustlé země naší uvedeno jest nesmírné množství kolonistů německých. Stará naše svobodná konstituce, kterou již císař Ferdinand I. znamenitě pokazil, vzata nám jest úplně od Ferdinanda II. a nastala neobmezená despotická vláda, kterou jest nejlépe nazvati jezovitskou.

Pod takovou vládou brzy musí v každé zemi klesnouti vzdělání, mravnost, poctivost, statečnost ducha, vynálezy atd., úplatky všude zjednájí průchod a úřednictvo s vojskem panují nad těmi, kteří je prací svou a penězi svými živí. Proto se také jenom cizinci zmoenili v Čechách poznenáhlu všeho průmyslu a všeho vzdělání; neboť dosáhnuvše doma lepšího vycvičení, přišli do země naší a zřizovali u nás výnosné dílny a ústavy. Kupectví též bylo vždy hlavně v jejich rukou. Celá šlechta a všichni vážnější stavové počali se poznenáhlu jazyka národu svého, ba poctivě české krve odříkati a jmenovitě od času císaře Josefa, kdežto se vláda sama velikými velmi vtipně volenými prostředky počala bedlivě a úsilně starat o rozšíření němčiny, od těchto časů utrpěla naše národnost takovou porážku, že jsme my Čechové ve své vlasti zemi opovrhlí byli, a že se za hanbu a nevzdělanost považovalo, ve společnostech česky mluvíti, tak že ještě po dnes jest malý počet lidí vzdělaných, kteří by v mluvení a psaní mateřštiny své tak obratní byli, jako jsou v němčině, úředové naši sami tak jsou pozadu, že si ku př. translatory — překladáče — české drží, jako v Praze sl. gubernium, sl. policie, ačkoli skoro každý úředník rozený Čech jest a největší počet česky mluví. Tak malou vážnost mají k jazyku našemu a k zákonům tito pánové, že si lenují, naučiti se če-

nými. Velmi mnoho by též obě země skrze spojení ušetřily v každém ohledu, poněvadž bychom mnoho ústavů, kterých nyní i v Čechách i na Moravě máme, potom společně užívatí mohli.

Avšak se tomuto spojení našemu protiví nepřítelův naší, kteří se právem obávají, že bychom pak my Slované moravsko-čeští tím spojením proti jejich útlakům se lépe brániti mohli, a posavad jest převaha těchto našich odpůrců zvláště na Moravě příliš silná, poněvadž se jim tam podařilo, na mnohých místech proti Čechům u samých Moravanů, našich bratrů, nedůvěru a zášť vzbuditi. Musíme ale doufati, že časem svým, až vzdělání se více mezi lidem našim rozšíří, to, co nyní jen vzdělanější žádají, všeobecnou vůli se stane celého národa českého i moravského, kterážto vůle pak žádná moc nepřítelův neodolá. Takové tedy vzdělání rozšířit časem svým jest též účel Národních Novin.

3. a 4. Zrušení práv feudálních. Rovnost všech stavů před zákonem. Bůh prý stvořil všechny lidi podle obrazu svého, všichni jsme, jak nás náboženství křesťanské učí, bratři, synové a potomkové jednoho otce. Avšak během času přišla tato rovnost skoro napořád k zapomenutí. Lidé zlí a mocnější počali panovati nad svými spolubratry a utiskovati je všelikým způsobem; sami nic nepracující žili přece dobře a rozkošně z mozolů bratrů svých utištěných, které poddanými nazývali, a kteří pro ně, pány své, pracovali museli. Ti, již poctivě v potu tváří pracovali, vedli život bídny a nuzný, neboť museli největší část výdělků svého odváděti jiným. Tito panující považovali sebe za lid zcela jiný, vznešenější než ostatní, nazývajíce se šlechtou a ostatní lid, nemoha se povznést k lepšímu vzdělání, vždy zůstával v temnotě a hrubé porobě.

Mezi národy slovanskými ve starých časech nejdéle se udržela svoboda a rovnoprávnost, neboť všichni mezi sebou za stejnoprávné se považující, volili si jen k vůli pořádku starší a vojvody. Později ale národy slovanské, lid tichý a pracovitý podmaněni jsou skoro všichni od cizinců Tatarů, Němců, Turků, Maďarů, kteří z nich všude své podané ná dělali a šlechtu dědičnou mezi nimi zavedli.

Nyní nastaly opět blaženější časy, s lepším vzděláním rozšířila se v člověčenstvu lepší úcta k sobě samému, spravedlivost nabyla větší váhy, stará feudální práva šlechty uznána jsou za křivdu a budou zrušena. Zavedena bude úplná rovnost každého před zákonem, o které ale musím pro vysvětlení několik slov podotknouti.

Rovnost tato nemůže záležeti v tom, aby jeden člověk zcela ve všem se vyrovnal druhému, totiž ve jmění, ve vážnosti, ve schopnostech atd., tot' za jistě každý nahlíží. Budouť vždy pokud svět světem bude, lidé čipernější, příčinlivější, rozumnější, šťastnější atd. než ostatní, a kdyby dnes dva lidé ve jmění sobě docela rovní byli, zítra za jistě již nebudou. Třeba by i rovnost před zákonem panovala, musí býti a budou vždy představení a podřízení, sice by se pořádek, hlavní potřeba dobrého zřízení, nezachoval. Ale rovnost před zákonem znamená tolik, že jeden člověk k vůli rodu svému nesmí předností nějakých užívatí před jinými.

Aby tedy toto i v naší zemi zavedeno bylo, k tomu též budeme vždy obracet snahu svou, ukazující vždy zlé stránky takových nespravedlivých předností a blahé následky demokratické spravedlnosti a rovnosti před zákonem.

5. Soudy přísežných. V zemích konstitučních svobodných stává se velmi často, že občané dobře smýšlející s vládou do rozličných sporů a hádek přicházejí, poněvadž každému svobodno býti musí, o každém kroku vlády mínění své buď hanlivě aneb pochvalně vysloviti. Vůbec není v zemích konstitučních opposice nic nedovoleného, ba může se zřejmě a veřejně usilovati o svržení vlády a ustanovení jiné, když vláda — dle přesvědčení opposice — neschopná jest, zem jak náleží řídit. Nejvíce se takové odpory dějí v novinách, které

pak opposičními se nazývají. Pochopitelno jest, že pak ministři, presidentové a jiní úředníci proti takovým odporníkům svým a jmenovitě proti opposičním novinám nechtí mají a rádi by je potrestali a odsoudili. Zapotřebí jest tedy, aby soudce nebyl stranný, aby úředníci nesoudili nad urážkami jim učiněnými, sice nebude pravá svoboda nikdy v zemi průchod míti. K tomu cíli nejlépe jest, moc soudní zcela vzíti úředníkům, tak jako jim odňatá jest moc zákonodárná — zákony dává sněm s potvrzením královým. — To se nejlépe docílí, když soudcové jsou mužové vyvolení od občanů a také neshoditelní —; leč by se jim přestupky dokázali —, aby mohli nestranně souditi bez ohledu na důstojnost, tak aby i nejmenší občan proti nejvyšším úředníkům — třeba ministrům —, nejbohatším lidem, ba proti králi samému u soudu právo své dobré provéstí mohl. Ve všech důležitějších věcech musí výrok dáti porota, neb soud přísežných, t. j. jistý ustanovený počet k tomu vyvolených a neodvislých občanů, kteří uznati musí, nalezají-li skutečně na obžalovaném onu vinu, kterou úřady udávají.

Bez takového soudu přísežných jmenovitě by nikde neobstály svobodné, neodvislé noviny, poněvadž by jinak úředníci vždy redaktory jejich pronásledovali a odsuzovali k trestům peněžitým i do vězení. Jak tyto poroty zřízeny jsou o tom jindy...."

Tu však již jest v úvahách těch přestávka a dne 8. července oznamují "Národní Noviny", když byl W. Nebeský na rychlo převzal redakci, jak následuje: "Váženému obecnstvu dáváme na vědomí, že redaktora Národních Novin Karla Havlíčka o hodině s půlnoci s vojskem odvedli. Noviny budou vycházeti dále. Spolupracovníci Národních Novin."

SLOVA BRATRSKÁ....

Vyšetřováními psychologie a paedagogie ukázalo se, nad veškeru pochybnost, že všechno muže i ženy myšlenkového, co on aneb ona jest, získalo se větší měrou činností fysickou. Výrazy pohybové, jakž plémě naše po staletí zakusilo i poznalo vyvolalo stopy nesmazatelné na poli sebevědomí a statečnosti vůle a tak i naučili jsme se od starých Řeků, co národní síla a tělesná výchova byla u nich a co značila v odhodlanosti, rozhodnosti, rozvaze, pevnosti, zachování a ovládnutí se jedinců a s těmito statečnými a utuženými, nadšenými vlastenci jednotlivými, jak celek, celý národ silným byl a zdravým. Jejich učitelové znali, že právě vzdělání nemůže se obmeziti pouze na život mysle a v době přítomné jest jen zadostiučiněním velikým všem přátelům vyšší a lepší civilizace, že netřeba nám již více usilovati jménem humanity a pravé demokracie o zavedení těloeviku, jako předmětu povšechné výchovy, osobní, společenské a municipální zdravotvdy. Náš americký národ zejména v době nynější, nalezaje se ve válce s neúplnější organizací vojenské moci Německa a Středních mocností došel k pochopení, že tělesná výchova musí míti své význačné místo v rozvrhu všech našich škol veřejných, všech našich kolejí a universit, se všemi těmi nejkrasšími pokusy a prací různých spolků, organizací a jednot, klubů i družstev, jež věnují se v činném členství svém těloevické výchově, atletice a sportu.

Jest jenom docela přirozeno, že se vyskytla otázka, jaká soustava těloevická byla by pro naše školství nejprůmyslnější, tak aby odpovídala požadavkům a potřebám národa. V Čechách byla tato otázka rozluštěna všeobecným přijetím těloevické sokolské, tak jak byla založena na zásadách velkých učitelů Jana Amose Komenského, Montaigna, Locke a později Rousseaua, Pestalozziho, Guthsmutha, Basedowa, Saltzmana, Spiesse, Linga a jiných ve Francii, Anglii, Švýcarsku a ve Švédsku a především potomka exulantů, Mo-

ravských Bratří, Friedricha Ludwiga Jahna, rozeného v Lanzu nedaleko Berlína. Jahn stejně jako Komenský, v jehož šlépějích krácel při učení hrám a těloevičným kratochvilím ve volné přírodě, napsal při počátku své práce: „Láska k vlasti a moje vlastní náklonnost učinila ze mne vychovatele mládeže“. Byl to Jahn, který složil svůj tribut naukám Komenského a Guthsmutha, v nichž nalézal největších inspirací, založením prvního těloevičného hřiště, určeného pro vlastenecké sjednocení celého Německa. Niemeně autokraté tehdejších dnů nebyli příliš nakloněni reformatorským naukám Jahnovým a studentské spolky a těloevičné jednoty byly dány do klatby jako zřídla pokroku a svobody. Jahn byl zatčen a jeho případ se vlekl téměř celých šest roků, nežli byl posléze roku 1840 uznán nevinným a propuštěn na svobodu během rušné doby válečné. Již tenkrát se uznávalo, že lidská bytost nespočívá pouze na duševním základě a že charakter národa, slučující v sobě stejně sílu duševní jako tělesnou, je tou nejdůležitější základnou skutečného občanství se všemi těmi úspěchy, na kterých život národa může býti s bezpečností zbudován.

Tyto ideály a nejkrásnější ukázky staré Hellady zamlouvaly se silně zakladateli českého Sokolstva, dru. Miroslavovi Tyršovi, filosofu, historikovi, velkému učiteli a vůdci národa, který, znaje osudy Čech pod habsburským útlakem, snažil se všemožně se svým přítelem Fuegnerem dáti svému lidu nejenom náležitou a zdravou výchovu tělesnou, ale utvořit na její základě i velkou „národní armádu“, která by byla pohotova pro každou příležitost. K takovým ideálům dospěl Tyrš po té, když revoluční červánky roku 1848 zaplály i nad hlavním městem Čech, jako milovanou Prahou a když na všech stranách ozývalo se volání po svobodě před hrozcím nebezpečím germánské nadvlády.

Toto učení Tyršovo ukázalo záhy překvapující výsledky jak v Čechách, tak na Moravě a ve Slezsku a od roku 1862 dosáhlo takových rozměrů, že sokolské jednoty zakládány byly téměř ve všech městech, městečkách, ba i vesnicích slovanských zemí evropských, šíříce vlastenecké nadšení a národní probuzení. Krásné učení zakladatele Sokolstva přeneslo se i do Soustátí, kde sloučilo se se vzorným občanstvím, láskou k svobodě a učením o rovnosti a bratrství všech lidí bez rozdílu.

My zde těšili jsme se ovšem svobodným zřízením, ale naši bratři za mořem byli nuceni vésti ustavičný boj s rakouským vládním útlakem. Celá dlouhá léta čekali na první příležitost, která se jim posléze naskytla po vypálení první rány v této válce v Sarajevě. Sokolstvo pochopilo rázem, co jest jeho povinnost jako „národní armády“ právě tak jako jsme i my pochopili roku 1861, že naše místo jest jedině po boku Severanů — a proto se se Sokoly setkáváme při vypuknutí války jako s dobrovolníky v srbské armádě, či lépe řečeno jako srbskými „válečnými zajatci“, kteří odepřeli bojovati proti svým bratrům, at' již na Balkáně nebo na Rusi. Na sta těchto bohatýrů vstoupilo do cizinecké Legie francouzské nebo do kanadských pluků zde a setkáváme se s nimi ve spojeneckých armádách v Italii, Africe i jinde. A když americká armáda vydala své povolání k dobrovolníkům, v tomto okamžiku, jenž bude vždy historicky památným v dějinách Sokolstva v jeho zápase proti autokracii, tu byli to na prvním místě Sokolové američtí, Čechové a Slované vůbec, kteří nabídli nejdříve svých služeb pro věc národa a na oltář spojenců. Z evičního členstva sokolských jednot bylo přijato plných 85 procent, což je nejlepším dokladem výsledků soustavně pěstovaného tělocviku. Dnes jsou naši hoši na bitevní linii za mořem, hodně jsme jich již ztratili a nyní máme dokonce svou vlastní česko-slovenskou armádu pod vůdcovstvím svých bratří v Rusku, Francii a Italii. Politicky konáme svou povinnost a jako příslušníci toho velikého národa dáváme to nejlepší k loyální podpoře

všech jeho vznešených institucí. Jsme pevně přesvědčeni, že z tohoto obrovitého zápolu svalů i mozků vyjdou spojenci vítězně a nikdo se nám nemůže diviti, že po staletém utrpení kojíme se nadějí, že naši hoši ve spojení s armádami spojenců přispějí k osvobození všech ujařmených národů a na prvním místě národa česko-slovenského, že budou nápomoční při rozdělení říše rakousko-uherské. K tomuto vznešenému cíli propůjčili jsme nadšeně všechny svoje síly, jako Sokolové i jako příslušníci veliké republiky americké a až po skončení strašného tohoto boje vzejdou na troskách dlouholetého utrpení červánky svobody malých národů, bude nás hřáti blahé vědomí, že bylo to naše Sokolstvo, které přispělo k tomu dle svých nejlepších sil a schopností."

PÍSEMNICTVÍ.

„Praktické domácí zelinářství“ vyšlo právě jako 2. svazek „Užitečné Knihovny“; jest to praktické navedení k zádrnému a výnosnému pěstování 100 druhů zelenin na venkově i v městě, jež k potřebě krajanů česko-amerických napsal Ferd. L. Musil, odborný spisovatel v Chicagu. Jak z podtitulu zjevno, jest to na počet druhů nejobsaznější odborná kniha česká. Návod k pěstování jsou spolehlivé, vzaté z dlouholeté zkušenosti a úplně přiměřené podnebí Severní Ameriky; u každého druhu zeleniny jest zvláštní návod k pěstování na severu nebo na jihu Unie, čímž staví se tato kniha na prvé místo v odborné literatuře zdejší. Druhy či odrůdy jednotlivých zelenin, jež jsou v knize doporučeny, byly vybrány po čtyřletých bedlivých zkouškách a pokusech jakožto nejvhodnější pro domácí zahrádky nebo pěstování ve velkém pro trh atd. V tom směru může se každý spolehnouti. U každého druhu je udáno, v jaké půdě se nejlépe daří a jak půdu hnojením připravit, kdy se seje a sází, též doba vegetační, za jak dlouho totiž rostlina dospívá k potřebě, kdy nastává sklizeň atd.; u méně známých druhů jest uveden návod k zužitkování v kuchyni atd. Od každého druhu je doporučeno několik nejlepších odrůd. Jména druhů jsou uvedena česky, anglicky a botanicky nebo-li vědecky, což nebylo ještě ani v jediné české knize. Na konci knihy jest na 9 stránkách podrobný index neboli abecední ukazovatel všech českých, anglických a latinských (vědeckých) jmen zelenin k snadnému vyhledávání jednotlivých druhů. Kdo pěstuje zeleninu, at' už v malém pro domácnost, anebo ve velkém pro trh, neobejde se bez této knihy, již není v naší literatuře rovno; hodí se pro každého na venkově i v městě, ba i zkušený zelinář naleznou v ní mnoho nového a zajímavého. Cena 50 ct., poštou 60 ct. Žádejte u knihkupeců nebo objednejte přímo u nakladatelů: Holan Bros., 1633 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Ještě stále platí české, staré přísloví: „Kdo lže ten krađe!“ A kdo v práci písemní jakéhokoli druhu vypůjčuje si cizí myšlenky, v práci spolkové lži si pomáhá a jinak fakta vykrucuje před tímto nutno se na pozor mít, zejména nemůže-li se vám bratři a sestry taký chytráček ani do očí podívat.

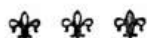
Jedině zápasu velikých otců svých máme co děkovati, jestli národ náš tam nad Vltavou proti tyranii Říma vydržel a znovu se ozývá, jsa živým mezi živými.

Kdos tak lecos v tom listě našem přečetl — přemýšlejte a uvažujte a sebe oprav — je mnoho takových!

Cit bratrství sokolského přijde do srdce sám, ale běda bratru aneb sestře, již toho bratrství zneužívající, vlastní hnězdo poskvřňují.

DOPISY.

Camp McClellan, Anniston, Ala., 1. května.

Drahý bratře Vonašku: Jest mi velikým potěšením, že mohu Ti psát a oznámiti zároveň, že obdržel jsem knížečku, kterouž Jsi mi poslal a sice pod názvem: "Our Task, Aim and Goal", v anglickém překladu to práce našeho zakladatele Dr. Miroslava Tyrše. Jsem Ti za zasluku tu velice povděčen.

Shledal jsem, že jest to dílko velice poučné, informační a hlavně zajímavé, pokud se týče naší organizace sokolské a proto vyslovuji Ti vřelé díky. Takové knížečky a četba poučná jsou mně velice vítány, neboť beru co největší zájem v našem životě národním a našich spolecích a hlavně v tom našem Sokolství. Jestli můžeš postrádati takových a podobných informačních prací a čtení vůbec, ať již v řeči anglické, aneb české, neboť dovedu obě čísti znamenitě, budu Ti velice povděčen, protože tak lze prospěti věci české i sokolské zároveň i v kruzích jiných.

Musím Ti dále oznámiti, že jsem byl přeložen z oddílu motorového z tábora Johnston k těžkým dopravním vozům čili Truck Co. do tábora McClellan. Jest to velice dobrá organizace.

Před třemi týdny opustil jsem tábor Johnston a sice s 29 jinými. Vykonáváme veškeru dopravu na těžkých auto našich čili trucks i zásobujeme potravinami, oděvy a jinými potřebami veškeré mužstvo tábora, jež pilně cvičí.

Jest to veliký tábor i má všechny druhy služby vojenské tu zastoupeny, jako dělostřelectvo, pěchotu, ordonanci, rychlopalné pušky, zákopníky, inženýry, oddíly signální služby, motor truck a odbory ambulanční, sanitetní a jiné. Musím se přiznati, že vojenský život se mi líbí dosti dobře. Však nyní již musím skončiti, doufaje, že záhy opět od Tebe dostanu pár řádeků i zdravím Tě a všechny naše. Na zdar!

Ant. J. Zoubek, Motor Truck Co. 333.

Vladivostok, 15. května.

Dostali jsme se sem, jenže po stálých šarvátkách cestou a před tím, když jsme Němčika měli za zády, jdouce Ukrajinou. Kdekoli jsme se střetli tak jsme nechali Němci dosti dobrou polizanou. Cesta sem trvala dlouho, jako cesta křížová. Na některých stanicích nás nechtěli dopravit, tak jsme si s nimi promluvili olovem, na jiných místech si zase vzali do hlavy, že my čeští junáci dovedeme se za svobodu rvát do krve a že bychom tu mohli s nimi zůstat, jenže my se jim do ty jejich "slobody" bolševické nehodláme plést, ani sovětům neecheeme tahati kaštany z ohně. Můžete si pomyslet jak nám bylo, když jsme se dočkali vděku divného za Zborov, Dobrudžu a jinde. Nyní jen čekáme, jestli pojedeme odtud do Francie přímo, aneb jestli to objedeme až tam k Vám do té Ameriky. Ani nevíš jak mnozí z nás se těší, neboť je jich mnoho, kteří tam mají příbuzné i přátele, ba jsou i bratři sokolští od jednot, s kterými jsme byli na Letné.... Ach kde jsou ty časy, kde ten Marathon a těch řeků povzbuzení.... Ty mně snad chápeš, protože nejlépe víš, kdo byli jsme první v Karpatech, kdo navazovali tam s Vámi spojení ze "slovanské Rusi" ve Skoplji, kdo psali do Švýcar i Francie, když ještě tak mnozí a žel byli i bratři, Sokolové, nemohli si uvědomiti svou povinnost i bili se na frontě srbské a ne-li tam, tož přeloženi jsou na frontu ruskou a bili se dále, nežli jsme my tehdy rozvědčkové ještě trochu lebký napravovali, ukazující cestu v zad a týl a k práci.... V přístavě jsou tu válečné lodě anglické, japonské i americké a také s námi jsou Američané od různých misijí, kteří, když viděli jak to s "bolševiky" vyzírá jednoduše vydali se na cestu s námi a mnohé dobré pro nás činí. Nevím, jestli se

psalo u Vás, ale u Bachmače jsme Němci natfeli, že jich padlo 1200, našich bylo 41 ubitých a 205 raněných a tak se nedivte, jestli nás pořád ještě dlaně srbí a echeeme být znovu tam, kam volá svatá povinnost. Nu, a jak pak u Vás, máte to již všechno na vojně, či také snad si mnozí hoví? Tak tedy na shledanou tam u Vás aneb ve Francii.

Na zdar!

Sláva Pokojný.

Cognac, Francie, 20. května.

Dovoluji si zaslat fotografii nejstarších dobrovolníků, již první pochopili, jako bratři prošli školou sokolskou co jejich jest povinností a to na samém počátku války v nešťastné Srbsku, jakž dojísta se pamatuješ bratře drahý. Předali jsme se jako čeští důstojníci a sloužili v srbském vojsku do doby nedávné, prodávavše veškery útrapy ubohého a statečného junáctva srbského s sebou. Sem šťastně jsme dorazili i přivezl jsem sem do Cognacu 70 důstojníků a 300 vojáků, vesměs našich a to ze srbské fronty od Bitolje a Soluně. To ještě není vše a ještě přijde zbytek. Rozdělení jsme do pluků a pracuje se nám dobře. S mnoha známými a bratry jsme se tu sešli, ano i Vás tam vzpoměli mnohokrát. Myslím, že se i bratru kapitánovi Konrádovi podaří přijíti za námi s druhým oddílem. Doufáme, že na nás ani zde v armádě Československé nezapomenete i učiníte na dobro naše co nejvíce, neboť ze Srbska po tolika utrpeních došli jsme za mnohých menších potřeb. Však Vy bratři nám rozumíte, neboť víte, že o kuřivo tu hlavně nouze a četbu českou, že vítáme vždy i knihy naše s povděkem. Pošlu Vám bratři a sestry ob čas něco do toho listu našeho "Sokola Amerického", z něhož tolik posily jsme čerpali a tolik poučení o vlastní situaci našich na všech frontách. Srdečně Vás všechny zdraví Váš Franta Kryštof, poručík.

Kdes ve Francii, 448 Co.—Truck, E. M. T. S. v květnu.

Budeš asi velice překvapen, že píšu Ti tyto řádky, zejména, že již jest z "této strany". Slíbil jsem však psát i a proto držím slovo, třeba musel Jsi mně trochu toho zdržení prominouti. Zanedbal jsem. Když jsem se dal na vojnu jako dobrovolce, poslali mně do Campu Grantova do řad pěchoty. Tam jsem zůstal asi šest týdnů i byl jsem přeložen k tomuto tělesu dopravnímu, jež se tehdy organizovalo ve Ft. Myer, ve Virginii. Zůstal jsem na místě tom asi dva měsíce a již došli rozkazy k cestě do Francie. Stal jsem se seržantem v této kompanii jako hlavní strojník a jak výše jsem označil jméno našeho odboru sloužíme na těžkých trucks a tu můžete si představit bratři, že práce mám dost a dost, protože všechny stroje a těžké ty vozy musím udržovati v pořádku a spravovati.

Francii shledal jsem jako překrásnou zemi a ten její lid dobrý jest k nám tak uctivý a uznalý, že člověk by proň obětoval vše. Jinak se máme dobře, na vzdor tomu našemu poslání, jsem zdrav a přičiňuji se co nejvíce. Za časté Vás tam vzpomenu, těch schůzek milých a okamžiků přátelských i doufám, že se opět shledáme, až nynější krvavý zápas bude dobojován a nejuhlavnější nepřítel náš a všeho lidstva zdrcen. Pozdravuji Vás všechny a jsem Váš oddaný Sergeant Rudolf W. Janda.

Ve Francii, 25. května.

Rád bych psal do "Sokola" pravidelně, ale uznáte, že za nynějších poměrů to není možné. Nyní však jsme byli vystřídáni, jsme na "odpočinku", mám tudíž trochu volného času a proto něco napíšu. Předně musím si ještě trochu "zahubovat". Censor se bude třeba durtit, ale chci říci toto: Není tomu tak, jak noviny píší, že zde můžeme koupit vše co potřebujeme. Ano, za bitevní linií, ve velkých vesnicích a městech možno dostati vše, ale ne na frontě —

alespoň ne vždy. Časem (neřeknu jak často) "Y" jest zavřeno s vyvěšeným nápisem "Bez zásob". Víme, že jest pro ně obtížné dostávat zásoby, ale proč se uvádí hořejší výmluva, když vám nedovolují balíčky sem zasílat? Rozumějte, nekritisuji "Y" (jest zde pro nás dosti dobrou), ale někde musí býti nějaké nedorozumění nebo překrucování. Druhá věc, noviny americké uveřejňují mnoho hloupostí. Zlobí nás to, když čteme všelijaké ty nesmysly. Naše noviny zde píší pravdu. Jeden z mých hochů má v Danville, Ill., strýce, jenž vydává velký časopis, a tomu napsal co si myslí o amer. tisku. Doufám, že se vrátíme a budeme moci vyprávěti o pravém stavu věci. — Tak, a nyní když jsem si "zakázal", budu pokračovat. Jak jsem již shora poznamenal, jsme nyní "na odpočinku", ale musím se tomu smát, když mi to někdo připomíná, protože jsme pouze asi dva kilometry od bitevní čáry (mnohokrát však již pár stop dělalo velký rozdíl). Pracujeme stejný počet hodin, ale napjetí není takové a dopřáno jest nám více spánku. — Předevčírem kroužilo nad námi šest německých výzvědných aeroplánů a ačkoliv se po nich silně střelelo, přece se jim podařilo uniknouti, protože byly příliš vysoko. Před několika dny jsme sestřelili jednoho takového německého "ptáka" nad naší linií. Bylo to velmi rozčilující. Za takových příležitostí obyčejně hledíme býti ukryti, protože padající šrapnely a kusy silných výbušných střel prohnou i ocelovou přílbu, jak si můžete představit. Well, co jde nahoru, musí zase dolů. — Náš nový "domov" byl v hrozném stavu, když jsme sem přišli a vzalo nám to dva dni než jsme vše přivedli do náležitého pořádku. Vyspravili jsme i rozpadávající se chodník a rozvěsili všude obrázky. Naše nástroje (radio), jež jsme postavili, závidí nám každý v okolí. Máme v naší malé světničce 7 postelí — zrovna jako v Pullmance; jednu o samotě a ostatní po dvou nad sebou. Ve prostřed máme stůl asi 3x6 st., na němž, jíme, čteme, píšeme atd. Je to stará rachotina, ale my jsme to "zakamoflážovali" novinovým ubrusem. Každý den máme čerstvé květiny ve váze z 75mm. patrony. V jednom rohu jest náš operační stůl se všemi přístroji a telefony. Kolem stěn jsou police. Uvážíte-li nyní, že světnice jest pouze asi 10x12 stopách, budete se divit, jak se nás zde všech sedm srovná. Šlo by to ztěžka a my se proto střídáme. Málem bych byl zapomněl ještě tři lavice asi 6 stop dlouhé, židli a stoličku. Kdybych zde měl kameru, ofotografoval bych to a viděli byste, že jest vše právě tak, jak jsem to popsal. — Díváme-li se z okna, vidíme krásnou zelenou louku, posetou různobarevným kvítím. Na pravo od louky jest malý borový lesík. Rád si ulehnu do trávy a dívám se na stromy. Podél lesíka vine se menší potok a zatáčí se kolem našeho "zámku". Hoši jej v jednom místě prohloubili a utvořili nádržku, abyhom se mohli koupati. — Pouze houkání děl a občasné praskot střel nám připomíná, že jest válka. V našem potoce jsou pstruzi a zítra na ně půjdu, musím si však napřed někde sehnat nějaké háčky.

A pak že už se záranky nedějí! Předevčírem jsme měli výplatu a včera jsme dostali nové uniformy. Nosíme teď zlaté služební odznaky, jež jsou velmi pěkné. Mám jich na rukávě již několik, dosud však nemám žádný za poranění — ani žádný z mých hochů — byli jsme dosud šťastnými. — Nedávno dostal jsem dopis od bratrance Fr. Hájka z Londýna. Jest tam zaměstnán při výrobě aeroplánů. Naděje na sejití se s ním jest slabá.

Stanislave Dvořák, píšeš mi, že máš dopal. Já bych ho měl také, kdybych musel být takový čas v táboře jako ty a stále provádět to jednotvárné evičení. Ale prozatím uživej světa, možná že na tu vaši 44. také dojde a pak budeš mít příležitost schladit si záhu na těch nenáviděných Němčourech.

Na dopisy z domova se vždy těšíme. Ty jsou nám jako dešť rostoucím bylinám, jako sůl chlebu a víno francouz-

skému vojáku. — Pozoruji, že se stávám poetickým, a tu jest nejlépe přestat. "Sokol" dostávám pravidelně a zajímají mne zvláště dopisy odtud z Francie. Též brookfieldský "Magnet" chodí pravidelně, a dnes jsem dostal několik čísel "The Daily Illini", časopisu to university illinoiské. Těší mne, že nezapomínají hochů, kteří tam tábořili na Campu u zbrojnice, a kterým se nikdy ani nezdálo, že vojenský výevik, jehož se jim dostalo na Universitě Illinoiské, přijde jim vhod v Evropě. Nejlepší přání všem! Na zdar! Váš (Sgt.) G. R. Mach.

Cognac, Francie, 28. května.

Poslední Tvé dva lístky jsem s díky obdržel. Těší mě, že máme opět pravidelné spojení, které změnou mého pobytu v zajateckých táborech bylo přerušeno.

Čeští důstojníci, první dobrovolci srbské armády, nyní s našimi ve Francii.

Jsem u naší české armády již tři měsíce a mohu říci, že se mi tu líbí, jak náleží. A třeba, že něco ještě není takové, jak by mělo býti (nebot' každá nová věc ve svém vzniku má mnoho či málo nedostatků, jak přirozeno), přece našel jsem, co jsem hledal. Cítím spokojenost, již jsem již po čtyři roky postrádal. V kruhu bratří stejně cítících zapomínáme, že jsme v daleké cizině, a žijeme novým životem. Jsme jedna rodina, jdoucí za týmž vznešeným cílem. Malé neshody, jež vznikají růzností názorů, jsou hladce vyrovnány. Duch, až na malé výjimky, jest svěží, veselý. Hlahol českých písní rozléhá se v místnostech pobytu, na ulicích města při pochodu oddílů ubírajících se na evičení a při evičení samém. Naše hudba, která prodělala již své těžké začátky, koncertuje v městském parku i při divadelních představeních našich hochů — hereč-ochotníků. Tam, kde ještě před válkou — v německém divadle — rozléhal se německý zpěv a německá mluva, tam dnes schází se naše česká družina, aby posílila

se českým uměním v cizině. Kusy vážné — allegorie našeho zápasu osvobození, recitace děl našich velikánů — střídají se s kusy zábavnými.

Připravujeme se k zápasu s německým svým protivníkem s plným pochopením velikosti úkolu. Každý z upřímných chce býti připraven co nejlépe. Jezdíme na evičební běhy do škol, kde dostává se nám odborných vědomostí. Žel, musím i přiznat, že najdou se i jednotlivci, kteří nemají pravého pojmu o povinnosti ke své vlasti. Jsou to jen ojedinelé případy, které však nikterak nemohou býti omluveny. Doufám však, že případů takových nebude, až jasně každý pochopí svoji povinnost.

S bratrem Feklem, o němž se zmiňuješ, jsem se dosud nesešel. Nicméně děkuji Ti za milou pozornost, již jsi mi projevil.

V příštím svém dopise, jenž bude v brzkou následovati, zašlu Ti svoji podoběnku ve stejnokroji českého vojáka.

Zatím končím a těším se na Tvoji milou odpověď.

S bratrským pozdravem Tvůj František Pašek.

V ležení kdes v Itálii, 31. května.

Nejprve vřelé díky za všechny ty časopisy, knihy a jiné jakž nám bratři drazí i sestry milé byli poslali ještě do zajateckých táborů. Noviny ještě nyní ob čas dojdou, když bratři v táboře přečtli. A jak ty zvěsti sokolské jen jen, že hltáme, neboť my, již uvědomili si povinnosti, kteří chápali jsme úkol, směr a cíl toho „českého národního vojska sokolského“, šli jsme a hlásili se do šiků našich spojenců. Italů, již zachovali se k nám věru jen dobře. Využili sami, co jest boj za samostatnost svého národa, znají z dob svého velikého Garibaldiho a vědí ze zápolů sokolských s gymnasty italskými, francouzskými, Belgičany a jinými, kde Sokol vždy byl zvítězil, účastní se Olympiád mezinárodních, co vlastně ta naše rudá košile měla znamenati. Vědí, že ten náš Fugner přivezl si ji z Italie a zápas národa italského spolu s Tyršovou Helladou dávali nám příkladem. A tak nemůžete se diviti, že jsme opět vojáci, jenže v italských uniformách se znaky československými, že jsme na frontě proti nenáviděným Habsburkům i jejich pánům německým a prusáckým. Rozumí se, že jsme i tu hnedle od samého začátku pěstovali evičení sokolská, nejprve prostná, pak již s náradím primitivním a na náradí, jež byli jsme si dle potřeby sami zrobili v zajetí. A když nám dali svobodu, když Italové nás přijali do svých řad nezameškali jsme sokolských evičení teprve. Upozornili jsme dotyčné kruhy vojenské záhy na činnost svou a na frontě získali svou statečnost i obětavost našich junáků. Tak mnohý již obětoval krev svou a život svůj v boji za svobodu své vlasti i v té krásné Itálii, kdežto my slíbili si býti hodnými syny svého národa do dechu posledního. Naše evičení sokolská vzbudila již několikrát obdiv i Američanů, jichž tu několik vyšších důstojníků, zástupců a letců zvláště.

Italové vyzorovali důležitost atletiky i u Američanů dle soustavy Y. M. C. A. a také sokolská výchova se jim zamlouvala a tu z hlavního stanu přišel pokyn, aby podaly se různé ukázky výcviku tělesného. Tak shromáždilo se minule na úpatí hory Grappa a Tomba as 10,000 mužů a Generál di Giorgio prohlásil den „dnem americkým“, ku počtu přítomných hostů nejen z Ameriky, ale i z jiných zemí našich spojenců, ba i zástupců zemí neutrálních. Americký konsul z Benátek byl rovněž přítomen. Tuším, že jmenuje se občan Carroll, i paní jeho se dostavila. Americké prapory vlály ze všech stran a my jsme jen vzpomínali i Vás tam za mořem, jak se asi činíte. Pořad dne zahájen byl skřížením se vlajek americké a italské a hudba vojenská hrála americkou hymnu. Pak již celé pluky a jednotlivé oddíly evičily, předváděje v pořadových i prostných vše to co průpravou jest k atletice v tělocvičnách Italů gymnastů a Y. M. C. A.,

jakž se nám řeklo. Byly tu ukázky běhu dalekého, skoků s překážkami i bez, propletání ostnatým drátem, výskok, skok do hloubky zákopů, šplh a slézání barikád, dům to kamenný o třech poschodích a podobně. Vždy 40 mužů přiděleno bylo k těmto výkonům i ukázalo se, že ti italská hoši Američanům v ničem nezadaří. Byla evičení atletická v praxe vojenské, abychom tak řekli. Pak zase byl zápol jednotlivých oddílů strojních pušek, spolu se zákopníky. Tito stavěly různé překážky, pontonové mosty a jiné, na nichž hbitě a rychle stavěly se strojní pušky i hotovili se borci k boji a účelné střelbě. Na jiném místě byl závod v házení granátů ručních. Také v tom ohledu doocílily se pěkné výsledky, však několik těch Italů-Američanů sotva bylo lze překonati, ti házeli granáty s neobyčejnou hbitostí a mrštností, pohrávajíce si nimi jako míčem.

Však ale, když naše družstvo českých Sokolů nastoupilo neznal jásoť přítomných téměř mezí. Měli jsme naše evičební úbory, ty bílé košilky s červenou obrubou a modré spodky, jakž v Sokolnách našich jsme se naučili. Ta naše prostná vzbudila úžas a my také evičili, jen co je pravda, neboť nástup děl se za zpěvu naší hymny velebné „Kde domov můj“ a písní sokolských. Ty svaly naše otužené, jakoby sílily, mohutněly a napínajíce se k vypnutí šíje i hrudníku přispívaly u vědomí mysle naší volné, že stojíme tu před přísnými soudci našich spojenců, již našli v československé armádě v Itálii, Francii a dříve již na Rusi u Zborova a jinde, nemluvě ani o těch prvních v zdeptaném Srbsku, nejlepších vojáky. Dostalo se nám nejen uznání generála a celého jeho štábu, ale i všech zástupců spojenců našich, jakož i pěkných cen pamětních. Však nad to nad vše vynikl ten úspěch celkový, výsledek mravní a konečně i praktický, protože zase jednou vítězila myšlenka sokolská, vítězila výchova naše, jakož i splnění slibů vůči svému národu, tam za těmi Alpami, jichž vréhole bělostný sníh pokrývá a v tom jas slunce se odráží, jako na pozdrav všech, kdož jdou znovu do boje, jako Sokolové, jako junáci a příkladem býti mohou i tam u Vás za mořem tak mnohým mluvkům, o nichž žel tak často se z listů Vašich dočítáme. Tož tedy v před a za pozdravů bratrských!

Fr. Málek.

Ve Francii, 12. června.

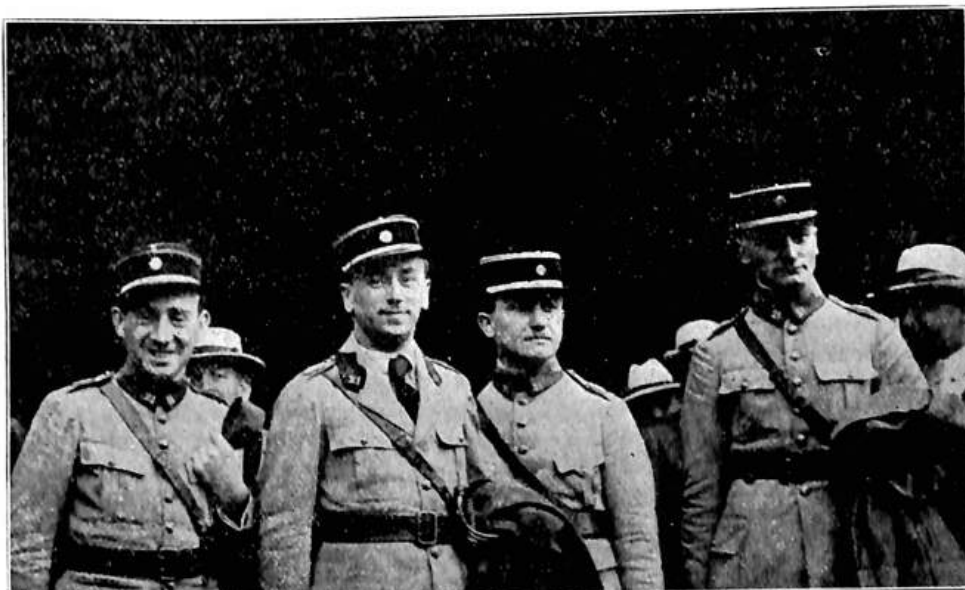
Milá sestro! Děkuji Ti za milý Tvůj dopis, který mne nesmírně potěšil — tak je mi to milé čísti několi upřímných slov mateřštinou psaných, které diktuje srdce nadšené, opravdu česky smýšlející. Jak Vás mám upřímně rád, vlastenky americké, které ačkoliv staré vlasti naší většinou neznáte neb se na ni již nepamatujete, přece nikdy nezapomínáte, že česká matka vás zrodila a hrde hlásíte se vždy a všude ku svému národu. Jak nemáme pak s úsměvem na rtech a s planoucím okem jíti ve vražedný boj proti největšímu nepříteli našemu i celého lidstva vůbec, jak nemáme s radostí přinášeti drahé vlasti největší oběti — když máme za sebou Vás, když vaše láska a nadšení pro blaho vlasti i vaše svaté přesvědčení pro vše spravedlivou nám vlévá v krev sílu, odvahu i odhodlanost a posiluje nás v boji, v němž jdeme s heslem buď' zvítězíme neb slavně zemřeme tak jak nám káže čistý štít našich otců!

Slíbil jsem Ti, milá sestro napsati něco ze svých válečných zkušeností. Dnes Ti podám malý obrázek z bojiště srbského na začátku války a uvidíš jak kulturní stát rakouský šel šířit svoji kulturu do sousedního „divokého Srbska“. Vpád rakouských vojsk do Srbska, které bylo tehdy úplně na válku nepřipravené a první dny mělo sotva několik desettisíců vojska takřka bez střeliva proti ohromné přesile rak. vojsk moderně vyzbrojených a vším možným opatřených, podobal se vpádu loupežného rytíře ze středověku na pokojné území svého souseda — však co říci že se mu podobal, nekonečně ho převyšoval ukrutnostmi a hrůzami

neuvěřitelnými. Rakouští vojáci, ovšem že jen Němci a Maďaři — pohřbívají i Chorvaté dosti často vedli si hrozně. Ve své zvířecosti a ve své nenávisti proti všemu co není německo-maďarské, nad to pobádání jsouce ještě bestiemi v lidské podobě "rakouskými důstojníky" pálili, vraždili, loupili, ničili jako šílení. Nešťastné vesíky, z nichž se útekem nespasili všichni jich obyvatelé! Kolik jsem jich viděl na své vlastní oči, co tu hrozných do nebevolajících hříchů neztrestaných! —

Bylo to kdesi u Loznice za Drinou. Táhlí jsme jednoho krásného jitra ve čtyřstupech celý prapor ku předu a bezstarostně, vždyt' před námi již byly mraky "šířitelů německo-maďarské kultury." V překrásném údolí ležela tu ves značně veliká, ale již z dálky věstila smrt a spustošení: nikde živé duše, nikde ani pes, ani slepice, jen z několika srbských chat se valil k čistě ranní obloze špinavý sloup dýmu. Silnicí jsme dospěli k prvnímu stavení — nešli jsme více v pořádku, rozběhli jsme se po celé vsi, abychom na vlastní oči viděli, jak a s kým Rakousko, to mocné a veliké Rakousko válčí. Hned u prvního stavení jsem se zastavil: dvéře vyvrácené a před nimi ležel na znak mrtvý srbský

rozstřílený a pomazaný obraz srbského krále a následníka, vedle několika starých srbských mincí a střepey skleněné i hliněné. Vedle "kuče" byl malý dřevěný přístavek, kde uschovávali dříve majitelé mléko, sýr a máslo. Obrovské hliněné talíře s mlékem roztrískané na zemi vedle střepey hrnce s rozšlapaným máslem i sýrem, dřevěné mísy a díže zpřevrhané a rozmlácené a jich obsah po zemi. Se sevřeným srdcem jsem opustil kuču a šel dále do vsi. A všude stopy hrozných počinů rakouského císaře. Přišel jsem k většímu stavení — byla to škola, polo zbořená a na polo spálená, vešel jsem dovnitř a nevýslovnou hrůzou jat při děsném pohledu mně se naskytujícímu div jsem nezaplakal. Dostl prostorná místnost, v níž dříve se scházeli děti byla plná — dětí, žen i starců, většinou byli všichni nazí a poseti hroznými ranami. Zeela v předu ležela mladá ještě žena v roztržené, krvavé košili a k malým, mrtvým prsům tiskla křečovitě nemluvně, které probodeno bylo surovou rukou lidské bestie, vedle leželo malinké dítě, v němž trčel ještě bajonet a dále v hrozně smšesici mrtvolý znásilněných a po té zabitých žen i dívek, starci s vytrhanými vousy a hroznými ranami na hlavách i v prsou, s přeráženými údy — věř, milá sestro, že zdráhá se

Československá misie vojenská: poručíci A. Holý, J. Horvát, O. Spaniel a M. Niederle.

stařec, vesnický "čiča", oči měl široce rozevřené, drsnou, vráscitou tvář porostlou bílými vousy staženou v bolestný úšklebek, pěsti křečovitě zat'até — byl samá krev, již zaschlá a v čele mu zela hrozná rána zasazená pažbou pušky. Mléky jsem vešel dovnitř — do kuchyně; ty v srbských kučách jsou pravidelně tmavé, nemajíce žádných oken aneb jen jedno maličké. Krb rozmetaný, veliký kotel, visící nad ohništěm na silném řetěze neb provazu pohozený v koutě a před krbem zcepenělý silný ovčáček pes vlčák, s rozseknutou hlavou a vyceněnými zuby. Po udupané, hliněné podlaze všude pohozené a rozbité hrnky, hliněné talíře, hrnce, turecký mlýnek na kávu mezi rozšlapanými bramborami, rozsypanou kávou, moukou, mezi máslem, sýrem a zbytky slepic i husí. Vyšel jsem z kuchyně a vešel do komory — tam rovněž taková spousta, pryčny sloužící místo postelí roztrískané, deky a šály z nich roztrhané a rozsekané, obrázky i sošky vše zničené, pěkně malovaná truhla pak převržená a rozbitá uprostřed komory a kolem ní všude poházené a roztrhané bílé košile mužské i ženské, vesty, sukně, bluzičky, fěrtochy, závoje, různé pásy atd., vše překrásně a bohatě vyšíváné zlatem i stříbrem válelo se tu zničené, potřísněné blátem a nečistotou hrubých vojenských bot. V jednom koutě ležel

péro dále psátí a krev se v žilách staví jen při pomýšlení na nemožné ty ukrutnosti. Rychle jsem opustil školu s očima plnými slzí a byl jsem rozhodnut rychle projít vsí, bych něčeho více neviděl. Ale i tak viděl jsem dosti; ani jedno stavení nebylo ušetřeno, vše rozbito, zničeno a rozházeno v kučách, po dvorech i na i na cestě a všude samá krev, na dvou stromech visely mrtvolý pěti Srbů, nedaleko nich ve trávě čtyři jiní leželi s prostřílenými hlavami a prsy, malý kostelík rozmlácený, kde jen co se dalo — jak to ve vnitř vypadalo nevím. Po cestě jsem viděl plno ubité drůbeže i domácích zvířat, svědčící o nesmírné zhovadilosti tu řádících vojáků; viděl jsem nedaleko cesty ležeti svini, mrtvou, probodanou bodáky, tele ubité pažbami ručnic, uzené maso pohozené v hnoji, sudy rakijské rozbité, z nichž se šířil ošklivý zápach po rozlitém alkoholu. Až takřka na konci vsi jsem se zastavil — tu ležel před kučou voják, náš voják — po úzkých nohavicích jsem poznal Maďara — myslel jsem, že je mrtev, zatím byl spít rakijským zvířem — a kolem sudy s rakijským zbytky bohaté večere a chlap potřísněný krví. — S jakou nevýslovnou radostí bych byl aspoň jednu z těch bestií, které zde řádily ubil, ale hnusilo se mi nehybného, spitého netvora zabíjeti a tak alespoň plivnuv mu do hrozně

jeho tváře a kopnul ho do boku spěchal jsem z místa toho, které mi do nejdelsí smrti z paměti nevymizí a jež nikdy nepřestanu uváděti co důkaz mravnosti a kulturnosti rakousko-uherských lupičů. Dověděl jsem se hned po té, že den před tím prošel vesnicí 6. (šestý) zeměbranecký pluk (chebští Němci) a jeden honvedský pluk. Až budeš, milá sestro, čísti tyto řádky nebo snad někdo jiný, nebudeš chtíti třeba věřiti, že by mohlo něco podobného býti pravdou, ale dokládám se Ti svou etí, že vše toto nejen se skutečně událo, ale byly věci daleko hroznější a uslyším podobných věcí vypravovati na sta od lidí naprosto hodnověrných. Vždyť jsem byl do nedávna pohromadě s jedním Čechem (stydím se to psáti, ale ujišťuji Tě hned, že vím právě jen o tomto jediném případě), který se chlubil, že sám probodl dvě ženské v Srbsku, prý na něj střílely. Však je, myslím, do dneška ve vězení kdesi zde ve Francii a přežijí-li válku, odměním se mu sám za ony dvě nebohé oběti. Odpusť mi, milá sestro, že právě toto Ti píši, tak smutnou a hroznou událost z války nynější, ale chci, aby Ty i Vy všichni v nové vlasti věřili jste všemu tomu, co se vypravuje o ukrutnostech a násilí rakouských a maďarských žoldnérů, spáchaných na ubohých Srbech, věrte všemu a představujte si vždy ještě horší všechno než slyšíte neb čtete — stát jako Rakousko a národové, které jím vládou musíme zmizeti s povrchu země civilisovaných a klidných národů a třeba, aby dnes nejen každý uvědomělý Čech, ale každý člověk svobodně cítící a myslící a po právu jedenaždého dychtící se vzhopit na obranu a k potření tohoto nepřítelů lidstva a svobody všech národů. Dodávám ještě to, že skutečně 6. pluk (Landw.) zeměbrany a 1. pluk honvédů vešli večer před námi do oné vsi a že prý na ně někdo vystřelil ze stavení i sehytali všechny ženy, dívky, děti i starce a ve škole je znásilnili a umučili — ostatní pak ve vsi pobili a zničili.

Končím, milá sestro, a slibuji Ti, že co nejdříve Ti napíši opět několik řádek, doufaje pevně v laskavost p. censora, který jistě má upřímně pronesená slova brzy Ti pošle do svobodné Ameriky. Vyříd' prosím Tě, neupřímnější mé pozdravy br. Dr. Jičínskému i br. Vokřálovi. S bratrským Na zdar!
J. Baštěra.

Kdes ve Francii, 18. června.

Potěšily nás Tvoje zprávy a nevíme jak Vám jednotlivým bratřím, setrám, snaživcům poděkovati. Podpora hmotná a v tak velikém obnosu přišla v čas, neboť celá řada našich bratří padla, jak asi víš a vdovy a sirotky zůstali. To již Paříž asi Vám zdělila. Nás ovšem mnoho je chorých ještě, zmračených, již také došli ze zajetí z nešťastného Srbska a prodáváše strašnou pout' Albanií, nejsme ani dnes ještě k ničemu. Hlásili jsme se proto k jiným pracím, jen abychom pomohli, ale ani v tom všichni neobstáli — nemohli. Tak dobrý bratr, Sokol upřímný, jehož Jsi znal do jista z Niše, bratr R. Sedlák není již více. Byla to dobrá duše, nabádal, pomáhal a chtěl, abychom byli v šiku naší armády. Na vzdor podrytému zdraví hlásil se rovněž sám, ale nedočekal se povelu: "Napřed!" Toho povelu, na který my tak dychtivě čekáme, od té chvíle co první z našich byli se již podívat na frontě a přinesli nám nejen povzbuzení ale i ukázky činů. Byli v tom i Vaši. Co píšeš o tom kuřivu zasláném, musím oznámiti, že dosud jsme neobdrželi ničeho, možná, že přijde později, za to ale balíčky poštou poslané přišly správně i děkujeme moc, protože my co došli ze Srbska byli jsme v tom jinak druhých, zejména Vašich z Ameriky a ti mnozí se s námi dělí, když něco dostanou. "Sokol" dochází pravidelně a těšíme se jen na ty knihy, o kterých Jsi se zmínil. (Následují z dělení rázu naprosto soukromého). Minule dostal jsem dopis od mého spolužáka, jenž v Italii jest zajat a hlásil se již k naší armádě. Píše s nadšením o setkání se s hochy, již od počátku války sloužili jako dobrovolci ve vojště srbském a šli do Francie, to jest mezi nás. Srbské ministerstvo

války je znamenitě doporučilo a srbsí junáci loučili se s nimi bratrsky, však jsem je sám poznal a setkal se s nimi již po druhé. Nejprve v Srbsku a nyní tu v československé armádě. Pozdrav Tobě a všem bratřím dobré vůle. Josef Stas.

Ord, Neb., 20. června.

Jelikož jsem byla zvolena dopisovatelkou, je tedy moji povinností, abych dále neotálela se svým psaním a podala též zprávu do našeho milého "Sokola Amerického", který tak ráda přečítám. Mnoho zpráv podati nemohu, ale přece nějaké sáhnou-li do loňského roku, neboť myslím, že dopisy žáda psány odtud nebyly. Bratři svou činnost zde v Ord uplatňují již několik roků, avšak přičiněním našeho bývalého náčelníka br. Hlouška byla zde loňského roku v měsíci květnu sestavena malá četa Sokolek, která nám začínala krásně pokračovati. Však naši bratři byli záhy na podzim voláni za povinností jinou, ku které jest Sokol určen a která má pro nás pro všechny tak velký význam. Odešli nám nejprve evičitel a pak zase ti, kteří se evičení mohli uchopit, a protože my zůstaly jako bez vesla na moři, naše činnost jaksi ochabla až ustala nadobro na nějaký čas. Schůze se ovšem odbyvaly pravidelně, ale evičení ustalo docela. Však nyní zase se náš sbor začíná chápati své povinnosti a doufám, že se přes všechny překážky, které nám vstoupily do cesty, udržíme a že náš spolek bude květatí dále, neboť kdo může říci "Já jsem Sokol aneb Sokolice", ten zajisté je hrdým na to jméno a protož musíme dbát, aby jméno to jsme si mohli přisvojiti bez jakýchkoli výčitek. Dnes již snad nepochybuje žádný o tom co slovo "Sokol" znamená a o tom co sokolování pro náš lid udělalo. Co dnes jest Sokolů v naší armádě, ti statní junáci, co Sokolů šlo dobrovolně bez vzkazování, bez volání, oni šli hned pomoci, neboť oni ví za co jdou bojovat a to jest také hlavní věc, pro kterou Sokol pracuje. Přejeme zdar a vítězství našim hochům a tu nesmíme i my váhati a v práci naší čile pokračovati.

Také jsme měli malé veřejné minulého roku na "Český den", který se konal v Ord dne 23. srpna a který se též k uspokojení všech vydařil. Naše evičení bylo krátké, Sokolice naevičily prostná, která se za ten krátký čas naučily, pak bratři ukázali svou dovednost na nářadí, což velmi dokonale provedli. Byli jsme odměněni pochválením naší práce a tehdy jsem byla tak hrda na to, že též náležím k našemu milému spolku sokolskému. O kdyby jen více naší mládeže zdejší pochopilo a pomohlo nám v naší činnosti!

Dne 9. dubna tohoto roku sehráli naši bratři a sestry pěkné divadlo pod názvem "Jak Jakub našel metlu na zlou Teklu". Členové naši se přičinili a divadlo pěkně sehráli. Byli odměněni velkou návštěvou lidu, který se do síně sotva vtěsnil. Byly tedy obě strany uspokojeny. Budeme nyní my zase pracovati, abychom nahradili co jsme svým zahálením proměškaly. Nemáme právě ty nejlepší výhody, neboť nám zde schází rázný evičitel, který by dovedl ovládnout, ale budeme pracovat co nejlépe budeme moci, abychom mohli všichni zase vespolek naše hochy uvítat až se nám s vítězstvím vrátí mezi nás. — Zmíním se též, že jsme zde dne 5., 6. a 7. června t. r. vítali naše stálé české divadlo Ludvíkovců z Chicaga, mezi nimiž jest též několik Sokolů. Divadlo, které nám zde sehráli, bylo velmi hezké a zajímavé a proto se budeme těšit zase na jejich třetí příjezd.

Však již skončím, neboť jsem ani takový dlouhý dopis napsat nemínila. Velmi ráda čtu dopisy našich vojinů, zajatečů, dobrovolců a všech ostatních bratří a sester v našem "Sokole", jsou velmi zajímavé. Končím se sokolským Na zdar!
Marie A. Poláková.

Cleveland, O., 28. června.

Ač cítíme mezery po bratřech v naší jednotě a vzdor nedostatku evičitelských sil, naše veřejné konání na den "Zdobení hrobů" provedeno bylo dosti uspokojeně. Naše

jednota může být hrda na tu naši drobtinu a na sestru náčelnici L. Olsákovou, která obětuje svůj čas i sílu k udržení té mládeže mezi námi. Mimo jiných národních a životních povinností, které vykonává jest to obět' velká — ale neztrácej sestro trpělivosti a říd' na dále ideje Fuegnera a Tyrše.

Nesmím zapomenouti na náš Zábavní Výbor, který se snaží udržeti nás v dobré náladě. Vše šlo hladce až na poslední večírek konaný pro evičiči sestry — těšily se jak se pobaví s bratry a zatím oni na nás zapomněli. To nie, my počkáme až se navrátí naši vojáci, pak si to vynahradíme. Jen aby to bylo brzo. Ale svítá a naděje naše roste.

Den 16. června měl by zůstat v paměti a každém českém srdci neb jsme vítali v našem středu slavného vůdce našeho prof. T. Masaryka. Byl to den slavný pro nás Slovany a v Clevelandu nevidaný. Staří i mladí, kde kdo jen mohl účastnil se průvodu — a i to sluníčko se na nás usmívalo a pomohlo nás udržeti v dobré náladě. Litujeme jen, že se nemohl déle zdržeti mezi námi.

Naše schůze jsou dosti obtožné ale mohly by býti více navštěvovány. Byly jsme pozvány se účastnit pětiletého trvání Sokola v Dayton, O., tak vysíláme jedno družstvo — tak sestry tužte se!

Připravujeme se na Národní Pout' 4. července v Raus Parku, tak vynaložme naše síly, neříkejme že jsme daly — dejme více! Na zdar! Hermína Nudera.

Tacoma, Wash., 29. června.

Bývá málo okamžiků, kdy mohu říci, že jsem spokojen. Dnes je tomu skutečně tak! Ptáte se po příčině? Jest jich několik. Předně, Tacoma se probouzí. Naše "War Mother", pí. Mikulková za pomoci pí. Klečákové sebrala během necelých tří týdnů \$232 pro Národní Sdružení. Byl jsem překvapen, neočekával jsem to, alespoň ne zde v Tacomě, znaje částečně poměry zdejší. V neděli dne 16. června uspořádali jsme "pienie" v Klečákově zahradě, český "pienie" po několika letech. Českých hochů z našeho tábora byla přítomna dobrá kopa, měli jsme "Plzeňský Park" v malém. Nějaký dollar taktéž zbyl a zaslán na příslušné místo. Nové, daleko větší překvapení čekalo mě minulou neděli. Byl jsem na stráž, ale večer musel jsem k Mikulkům, neb bez Tacomy nemohu žít, jako kdysi bez Portlandu. Mikulkův dům byl plný — založili odbočku N. S. Pí. Mikulková po přivítání pravila: "Dvořáčku, pojď se mnou, mám pro Tebe něco. Zde je Vaněk, Moucha, dva tři jiní, hoši od I. pluku pěchoty, kteří byli členy N. S. na hawajských ostrovech. — Češi — američtí vojáci, kteří museli žádati o dovolenou, když se chtěli účastniti schůze a spadajícího v to jednání. V duchu vidím ty české schůze jinde, kde bylo sta výmluv a nemožností se dostaviti. A bylo to lepší v Portlandu? Co tomu říkáš Vojto a Jeníku? Mám pravdu? Jak malými se jevíte vy čeští lidé v civilu, kteří v chicagských a newyorských kavárnách a pivnicích co síly stačí tlučete na vlastenecký buben — jak malými se jevíte oproti těmto hochům! Jejich jména nevidíte v oznámkách a časopisech, žádný o nich neví, a přece je to jádro našeho národa. — Čtvrtého července budou všichni Slované v Tacomě usazeni účastněni vlasteneckého průvodu. Náš plukovník nařídil, by všichni hoši slovanského původu, kteří chtějí slavnosti býti přítomni, dostali dovolenou na ten den. — Čechové u 44. pluku, kteří dostanou dobré doporučení od svých velitelů, stanou se občany. K naší velké zlosti našel se jeden—dva, kteří odepřeli státi se americkými občany. Že nám to neprospívá, leží na bíledni. Tací jsou, jak dobře poznamenal Pepík Hasman, když se ho jeho velitel ptal, co je to za člověka Čecha, který nechce občanské papíry, že jsou to "černé ovce". — Aninka H. stala se dopisovatelkou Sokolek portlandských, mám tedy naději, že alespoň jednou za měsíce budu věděti co nového v českém Portlandu. Na tom květnovém "pikniku" jsi nám scházela, bez Aničky žádný humor a

smích. — Žárím na tebe Jiříku M. Ty ačkoliv mladší mne, předběhl jsi mne a čelíš Hunům. Dle dopisu Tvého v "Sokole" vidím, že před německými kulami mnoho strachu nemáš. — Pevně doufám, že na vánoce budu kdysi "neposedu" Jirku Machů schánět někde "over there", v zákopecích. — Dodatek: Dnes, v neděli 30. června ráno jsme se trochu zapotili. Porazili a oklestili jsme 50-stopový strom, postavili jej před M. "residencei" a již na něm vesele po větru vlaje vlajka S. S. Po boku jejím bude barva červená a bílá, prapor náš. Na zdar! Stan. Dvořáček,

Co. D, 44. U. S. Inf., Camp Lewis, Wash.

Baltimore, Md., 29. června.

Byl jsem zvolen dopisovatelem v pulletní schůzi na místo br. Matouška, který se vzdal úřadu pro nedostatek času. Upřímný dík za práci jeho, kterou pro dobro jednoty naší vykonal, a doufáme, že i na dále bude pracovníkem naším. Jak zajisté víte, máme krátkou dobu do sjezdu, kde pracovati se bude o sloučení celého Sokolstva v Americe, a jsme pevně přesvědčeni, že všechny jednoty vyšlou sobě dobré pracovníky, aby práce ta došla dobrého zdaru. Jednota Sok. Blesk vyšle br. Matouška co zástupce do sjezdu, a přejem mu všichni mnoho zdaru při práci té.

A nyní něco o činnosti naší jednoty, jak přislíbil jsem bratrům, chei psáti jen pravdu. Předem vím, že některému bratru se zamlouvati nebude. Bratři, naše činnost je slabá, a čím to jest? Jen, že bratři jeden druhému práci znechutí. Víme, že jest mezi námi dobrých pracovníků, ale bratři nezádejte, aby vše sami dělali a druhí bratři seděli jen doma, a mysleli sobě vždyť se ta práce též bez nás odbude.

Zajisté každý z nás byl přijat do jednoty se slibem, že ochoten pracovati bude pro dobro jednoty Sok. Blesk. A kde jest ten slib? Nuže bratři, podejte všichni ruce ku společné práci a podporujte našich činovníků, abychom nemuseli slyšeti jen stále stezky, i dokažte, že skutečně Sokolství panuje mezi námi a pracovati umíme. Jak víte sami, že výlety žádné odbývati nemůžeme, a tak nejlépe scházeti se jiným způsobem. Máme zde vzdělávací odbor, a velmi prospělo by všem, když bychom odbývali nějaké přednášky. A což dramatický odbor a zpěváci, máme dobrých sil, a věřím, že s radostí pracovati budou, když jiní bratři je podporovati budou. Naši evičenci mají teď prázdniny a doufáme, že po letní době se chopí práce na novo. Čekáme mezi nás našeho slavného vůdce prof. Masaryka — budiž mezi námi vítán a zároveň přejem mu všichni, aby též došel odplaty za práci, kterou pro nás v Americe vykonal, a zároveň jest přání naše, abychom mohli jej přivítati v té naší matičce Praze, co prvního presidenta české republiky.

S bratrským Na zdar!

E. Lopata.

Cedar Rapids, Ia., 1. července.

Dne 16. června odbýval náš sbor své výroční veřejné evičení. Jelikož pak byl jsem zvolen co technický dopisovatel, činím tím jen svou povinnost podávám-li o tomto našem vystoupení zprávu. Především však, že v důsledcích tohoto veřejného a podání zprávy o něm, nejráději bych se svého dopisovatelského úkolu zhostil ve prospěch někoho jiného. Že zpráva má nebude založena na osobních lichotkách aniž odhodlání zakrývatí smutné pravdy nejružovějším líčením průběhu evičení to přičísti dlužno k upřímnému přesvědčení, že žádnou cenu nezakrývatí pravdy, když tato může přispěti jakožto všeobecná rada k nápravě, k objasnění některých našich vad, jež v celku způsobují vážnutí povšechné činnosti v naší jednotě.

Toto jako úvod a doplňuji krátkou poznámkou, že když veřejné finančně dobře nedopadne — tu zpravidla dáváme si na tak rozbolavené místo náplast mravního úspěchu. Avšak kde tohoto pravidla velmi zhusta se užívá tam přichází do zvyku, načež sevšedňuje a upotřebovaná náplast mravního

úspěchu nepomáhá, naopak — rozbolavené místo ještě více jítí až donečnu dostaví se hněsání. Proto: řeči si mluvíme a rady si můžeme. Aneb jinak: nebojme se spravedlivé a upřímné míněné kritiky a bud' me hotovi k dorozumění.

Naše nedělní vystoupení mělo nám také přinést aspoň mravní výsledek — ač hlavně pro ten hmotnější citěný výsledek — finanční — se evičení pořádalo. Chápeme tíseň sboru, chápeme starostlivost našeho majetkového výboru a pomáháme jak jen jsme s to, ale přes to železná naše kráva — dluhy — duší nás — duší i naši tělocvičnou činnost v četných ohledech. A zde jako by byl historicky ušit zrovna pro nás výrok Napoleona: "K válčení je třeba napřed peněz a pak — peněz." O tom však na jiném místě.

Pořad veřejného zahájen byl vystoupením 17 zákyň do 16 roků stáří evičením s kroužky ve třech oddílech. Cviky tyto prováděny zde byly již před několika roky na veřejném. Popisovati je bylo by opakováním a jen tolik dlužno je uvést, že první oddíl byl silám zákyň nejpřiměřenější jak svou jednoduchostí a tudíž i snadností v provedení, tak i přesným vystižením krásy v provedení. Druhý oddíl a třetí pro obtížnost přechodu s jednoho postavení do výponu o pr. noze, zanož. l. — vzpaž v pr. a zapaž v l. a jinak i nedostatkem nácviku souhrnného trpěly na souladu a krásu. Vystoupení začal porušeno bylo přílišnou uvolněností některých v chování. Tutéž výtka dlužno uvést i vystoupení zákyň a dorostenců. Krásným zjevem byly u zákyň pestrost pentlí ve vlastech, jež působily na diváky dojmem pole posetého pestrými směsí růží.

Druhým číslem nastoupilo asi 18 zákyň ku evičením s puškami, známého z dvou dřívějších veřejných evičení a opakovaného nyní, jako by evičitel br. B. O. Hašek chtěl odůvodnit přísloví: do třetice všeho dobrého. Připomínám, že nebylo třeba tohoto evičení používatí poznovu, přes to, že doba nynější zdá se býti proň příhodná, jelikož opakováním na více veřejných nepůsobí dobře na obecnost, — nezískává toto pro nás a pak budí předsudek o chudobě naší soustavy a evičitelových vědomostí. Bylo by bývalo zcela možno podniknouti aspoň úpravu jejich v jiné formě. Totéž dlužno říci o následujícím čísle dorostenců. Byly ukázky prostných sestavených na základě vrhu koule, disku, oštěpu a pak amerického rohování. Tyto cviky byly již provedeny na jednom z předešlých veřejných. Jsou celkem velmi štastně volené cviky, kdyby zakončení každého oddílu nebylo stejné a věnován mu byl pečlivější nácvik.

Čtvrtým číslem předvedly dorostenky také již známá evičení z dřívějšíka, cviky se švihadly spojené s ozdobnými kroky. Cvičení toto jednoduchostí sestav oddílů prvního a druhého i štastně volenými změnami bylo jedním z nejlepších celého pořadu a klidilo zaslouženou pochvalu diváků. Oddíl třetí nevynikal již tou ladností a v přesném provedení, snad proto, že byl mnohem složitější. Mimoděk i v tomto případě osvědčila se tak často hlášaná zásada, že není vždy radno upravovati pro veřejná příliš složitých eviků a že jednodušší sestavy neujmou na krásu vystoupení ženských dorostenců — účeli našemu, získávání nových evičenek spíše vyhovují vzhledem k okolnosti, že se dají snadněji a v krátké době naevičiti a výsledkem svým působí na pochopení obecnosti, za to nedostatky nácviků a poklesky přirozené se vyskytující u eviků složitějších působí v divácích nepříznivým dojmem a evičenky samy od podobných eviků odrazují. Dalším číslem pořadu bylo vystoupení našich Sokolů v počtu 13 ve evičení s tyčemi, spojenými s ozdobnými kroky šotyšovými. Tyto cviky byly co do sestav kroků obdobné s cviky dorostenců. Jsme zvyklí vidati naše Sokolky při veřejném s význačnými cviky, jež bývaly vřeholem veřejného, a proto také na ruměnných tvářích našich děv pečlivý pozorovatel sledoval zřejmou nechuť k evikům. Cvičenky cítily, že ve evičeních s tyčemi nejsou s to plně rozvinouti eleganci a ladnost fysickou, získati mysl i zaujati zraky

obecnosti krásou provedení. Cvičení tato prý začalo evičiti kolem 20 evičenek — kde zůstaly ostatní? Kde zůstalo žactvo ohlašované ve schůzích — "o návštěvě"?

V pořadí následujícím nastoupilo 20 Sokolů k nářadí ve třech družstvech s dvojím střídáním a sice na bradlech, hrazdách a koni na děl. Dlužno podotknouti, že odchodem 30 evičenek k vojsku utrpěla naše evičerka značnou újmu na počtu a proto 20 evičenek účastných na veřejném je pěkným výsledkem agitační práce evičitelského sboru v jehož čele stojí br. Jos. Králík jakožto náčelník a Fr. Štefl co podnáčelník.

Tři dvanáctičlenné skupiny Sokolů, které začínaly prostnými cviky skupinovými a na dobu "5" vyvřeholily v celkový útvar imponantní skupiny antických soch, byly jedním z nejlepších čísel pořadí a jediná novinka celého programu vyjímaje prostná členstva. Toto číslo strhlo obecnost k zaslouženému potlesku.

Cviky prostných evičení byly složeny u nás doma — většinou br. náčelníkem. Sestavení jejich bylo hezké ač jednoduché, byvše vytvořeny pro evičence slabšího rázu neb doba nynější nás takřka o nejzdařilejší evičence ošizuje, ale jest to svatá povinnost pro ně býti na místě. Prostná snad by bývala mohla býti ještě zdařilejší, kdyby bratři evičeni věnovali více pozornosti a hleděli sobě povinnosti a dochvilnosti času. Není také radno na poslední čas sháněti evičence, aby se rozmnožily řady, jež se vůbec neosvědčují ve soueviku; bratři umí prostná, jest pravdou, ale v krátkosti času naevičená prostná neutkví dobře v mysli, což se stává, že smysl evičence pracuje těžce, aby si udržel čas s druhými, jednoduše se opozdjuje. A nyní, když naši mladší bratři odjíždí, aby konali svoji povinnost v boji za práva a svobodu, jest řada na vás starší členové, aby jste přišli opět v naše řady, udržovali co nám naši předkové založili, byvše jejich svatou idejí ku dobru človenstva.

Nastává nyní doba prázdnin, odpočiňte si trochu, ale až zase zavzní hlas ku práci, tu všichni do toho s chutí, všichni kdo můžete a doma nudně večery trávíte. Pomáhejte co se vám dá a neodcházejte stranou, což až doposud ve velkém měřítku se činí. Nezapomeňte žádný. Cvičení opět začíná v září.

A nyní promluvíme si z duše o příčinách, jež stojí v cestě úspěchu finančního a mravního v naší jednotě. Sedadla base ball parku pojmu asi 2 až 3 tisíce osob. My s těžší napočítali 300 osob při nedělním evičení. Lavice zely smutnou prázdnotou a tuším, že finanční výsledek není valný. Z této prázdnoty zavanula k nám ledová útěcha: zde netřeba se více holedbati starou útěchou o mravních úspěších, ale jíti přímo do sebe — zpytovat naše vlastní hříchy a jíti věci na kloub, aby se před námi odhalila pravda. Veřejnost nám nepřeje. To zní jako když někomu odzvoní. K čertu to by bylo příliš brzy — jsme mladí a horoucí láska k věci sokolské tu je — zachovala se tu a tam a proto hlavy vzhůru a ruce k dílu. Kdo s námi je vítán! My potřebujeme peníze. My ale hlavně potřebujeme lásku. Tedy volme mezi oběma, aneb ponechme prvou starost starším, jímž je to ku konci údělem založeným na zkušenostech starati se o naše finance a my ponechme si tu naši lásku — zapalujeme jí v mladých duších, rozšiřujeme a vyplňujeme jí všechny místnosti naší krásné budovy. Vždyť jsme všichni tak velice těmi starostmi o finance prosáklí, že tím epíme a šíříme po našem okolí. Naše veřejnost jí začíná épít — nepřeje nám. Ale ona nám musí přát, ano musí, jelikož naše věc je dobrá, je prospěšná nejen nám ale i veřejnosti. Ona musí nám přijít vstříci a my jí též a sice: v důslednosti provádění našeho sokolského programu, upřímností k veřejnosti a opravdovostí bratrské samy mezi sebou. Spějíce za tímto účelem nesmíme nadužívat svých sil a dávat účelu našemu ráz dollarový a na každé zakývnutí veřejnosti jinonárodní vysílati evičence naše za akrobatskými produkcemi. Tím se sevšedňuje účel

náš sokolský za tučtový, podrývá se důvěra k těmto účelům, ničí se láska nadšeně a zároveň budí pochybnost k nim. Veřejnost širší (americká) nám nerozumí a namnoze mylně si vysvětluje to naše "sokolování". Máme pro to důkazy, že přes usilovnou snahu jednotlivců z našeho sboru dostati náš sbor na seznam nejsme s to této docílit. Proto již konečně měli bychom si říci: až potud a nie dále a dělat s sebou trochu drahoty. Jedná-li o skutečné naše reprezentační vystoupení, podejme jim své podmínky. Nás více k sobě více veřejnost česká na níž jsme z plna závislí. Mravní úspěch našeho vystupování závisí pak od výsledků naší práce a činnosti, jež plní naše vědomí přesvědčením, že jsme vykonali co k vykonání bylo k dosažení vytčeného úkolu. A pozitivními známkami těchto úspěchů jsou nám: neustálá pohotovost, důslednost v soustavě, bratrská družnost v konání a ukázněnost při společném vystupování.

Na zdar!

Fr. Štefl.

Fort Worth, Tex., 3. července.

I já přicházím, aby se neřeklo, že ve Fort Worth nemají dopisovatele. Následkem odjezdu hochů k armádě jsme v zimě ani mnoho nevíčili, omezivše se na pořádání divadel, z kterých dlužno podotknouti se nám povedlo Šamberkovo drama "Karel Havlíček Borovský", jehož výtěžek ze dvou třetin připadnul Č. N. S. Jest nám zápasiti též s dluhem, který jsme si udělali stavbou síně a tudíž jsme nuceni dle možnosti přispěti k účelům našim. Řídíce se příslovím: "Ni zisk, ni slávu", pracujeme tiše, ale jistě. Br. evičitel uchopil se povinnosti, neb sehnali jsme dorost, který eviči počtem 8 a pak pokusili jsme se o sbor Sokolie, kterých eviči 10 a zdá se, že úspěch bude trvalý. Doufám, že podaří se nám uvést je do velké naší rodiny sokolské. Asi před třemi nedělemi účastnili jsme se bazáru v Dallas a nyní připravujeme se na veřejné u nás někdy koncem srpna společně s dallasskými. Těžce je zápasiti o existenci Sokola v osadě, kde stále jest pohlíženo na nás jinak; příčinou jest velké neuvědomění, neb zde se pohlíží na vše co je českého jinak, než jak se ve skutečnosti má. Ano, žijí zde lidé, jichž někdy přijala tato jednota ve svůj střed a ti samí lidé hází kal a špinu po poctivé práci Sokola. Co o takových souditi? Nevšímejme si jich! Ze zakládajících členů Sokola naší jednoty zbývá nám jeden, ostatní vstoupili do vojska, vystoupili, dali se vyloučiti neb odecestovali, přese vše nás zůstává patnáct. Protož bratři svorně ku předu, na zad se již neohlízejme. Ano, neohlízejme se ani po těch národních "šplhavcích", již svého času při nějaké té sokolské dupandě řečnili: "Ve Fort Worth zasadili jsme strom a strom ten musí mohutněti." Ztratili jsme takové a neohlízejme se více na — plevel! At' než se rok s rokem sejde stojíme zde v síle aspoň takového a dluh náš Č. N. S., který jsme si dobrovolně přiklali, necht' již máme s krku, abychom se mohli uvázati zase na nový. Minule podniknuta byla sbírka našimi lidmi ve prospěch Č. N. S., tak zvaná "národní daň" ve Fort Worth, která vynesla \$126.50 a nyní pracujeme, aby naše veřejné vyneslo též něco pro týž účel. Ku konci dlužno podotknouti, že bratři v minulé schůzi mne zvolili zástupcem do sjezdu. Na zdar! Jos. Štěpánek.

Milwaukee, Wis., 3. července.

Velká a velmi zdařilá pro Sokolstvo slavnost naše zahájena byla sokolskou akademií v sobotu večer, 15. června 1918. Ačkoliv jsme měli zahájit program v 8 hod. večer, příjezd chicagských našich hostů až po 7. hod. večer prodloužil zahájení až na 9. hod. večerní. Pozdní příjezd tento velice ztížil naše práce a stala-li se nějaká chyba neb přehlédnutí, doufáme, že nám bude prominuto, an konali jsme vše co nejlépe naší hrstce bylo možno za těchto okolností. Program akademie zahájil orchestr Sokola Karla Stoklasy

a to pochodem "Lví silou". — Jelikož mayor města se opozdil svým příjezdem do města — mělt' nehodu se svým automobilem mnoho mil venku — promluvil k našemu Sokolstvu jeho zástupce, předseda městské rady, pan Corn. Corcoran. Tento ve své krátké řeči přivítal přítomné, gratuloval jménem města českému Sokolstvu k jeho působení, uznával tyto a českou veřejnost naši co zdárné, loyální občany této země. — Slavnostním řečníkem byl bratr Jarka Košař, který ve své obsáhlejší, výborné řeči mluvil duchem Tyršovým. Řeč Sokola Košaře byla přijata velkým potleskem. Po bratru Košařovi následovaly skupiny — Mramorové sousoší, které provedli Sokolové Al. Kostlan, Jiří Reisimer, Eman Rubringer. — Místní pěvecký sbor "Hlahol" zapěl společně s Dělnickým Pěv. Sbohem z Chicaga úchvatné Smetanovo "Věno". Pak bratr starosta Jan Záhořík promluvil o vytrvalosti sokolské a tím zdaru sokolského a představil tři zakládající členy T. J. Sokol z roku 1868 a to bratry Ant. Nováka, Tomáše Čejku a Fr. Steigera. Bratři Ant. Novák a Tomáš Čejka jsou doposavad členy naší jednoty. Fr. Steiger jest usazen v St. Paul, Minn. Tito tři zakladatelé obdrželi od naší jednoty každý krásný špendlík neb závěšek k hodinkám, který sestával ze sokolského znaku krásně zpracovaného. Po těchto následovalo věnování nového amerického praporu naší jednotě. Věnovala jej k našemu jubileu naše sesterská jednota T. J. Paní a Dívek prostřednictvím své předsedkyně, sestry M. Tiché. Orchestr zahrál pak "Star Spangled Banner" a přítomní povstali, aby tak vzdali čest naší úctyhodné vlajce. Po tomto následovalo kvartetto našich Sokolek — Baruše Shabart, Hermína Turek, Helena Ctibor a Anna Pritzová. Tyto svými líbeznými hlasy a skvostnou harmonií zavdčily se všem přítomným. Zapěly "Sněženky a kvítka" a "Kde můj je kraj?" Další číslem byl solový tanec malé Slovačky, Markétky Štěpkové, která jest výbornou a velice nadanou tanečnicí. — Dalším číslem byl zpěv Děln. Pěveckého Sboru z Chicaga, jehož členové jsou beze sporu výtečnými zpěváky, a zasluhují našich díky za jejich vystoupení, jež jsme neočekávali. Předposledním číslem tohoto bohatého programu bylo vystoupení Sokolek z Racine, Wis., které zatančily moravské a české tance v národních krojích, které naevičil jejich evičitel br. Buraň. Sokolky ty zavdčily se velice pořádajícímu výboru, neboť jejich národní tance dodaly akademii lesku. Akademie zakončena byla charakterní scénou se zpěvy a tanci "Romeo a Julie", kteroužto nově nastudovali a pro naše jeviště vypracovali Sokol J. J. Hein a Sokolka Božena Lojdova. V posledním výstupu této scény vystoupili tito co amer. voják a ošetřovatelka Am. Červeného Kříže, zpívající známou patriotickou píseň "Over there" v češtině. Touto zdařilou scénou zakončen program a naše sokolská rodina věnoval se tanci.

Druhým dnem slavnostním — památným dnem pro český lid milwaucký byl den 16. června 1918. Tento den sokolský zahájen byl velkým průvodem sokolským, který dle počtu členů české národnosti a dle malebnosti byl největším a nejlepším českým průvodem. Mimo všech českých spolků místních zastoupeny byly jednoty chicagské, z Oak Parku, Ill., z Racine a Antigo, Wis. Tento průvod odebral se do Washington Parku, kdež pak nastalo velké veřejné spojení Sokolstva. Naše Sokolstvo poskytlo veřejnosti úchvatný obraz, dokazující svou práci a výchovu sokolskou ve prospěch člověčenstva. Výkony našich Sokolů a Sokolek báječně působily na lid v Milwaukee, který poprvé veřejně spatřil náš těloevik. Veškeré časopisy v Milwaukee šířeji rozeepsaly se o slavnosti a o veřejném vystoupení, veskrze chválíce práci a výchovu sokolskou. Přes 10 tisíc lidu přihlíželo evičení, kteréž v každém směru bylo dokonalé a vzorné. Rozepsal bych se milerád o evičení samotném, avšak ponechám to některému členu z technického odboru,

kteřý byl přítomen. Cvičili naši žáci a žáčky, dorost, Sokolky mladší i družstvo Sokolek vdaných, Sokolové všech jednot cvičením prostných zalibili se přítomným, jakož i cvičení Sokolie s obručením bylo vzorně nacvičeno. Ukázková cvičení hostů Sokolů a Sokolek byla výborná. Vystoupení Plzeňských Sokolek bylo ladné při zvuku hudby "Over there", cvičení toto patrioticky se vyjímalo. Cvičitelka zasluhuje uznání. Vedení a řízení celého programu bylo velice vzorné ku cti našeho cvičitele br. Fr. Štěpánka, kterému vydatně pomáhal náčelník br. Al. Kostlan. Br. Košar z Chicaga řídil cvičení prostná—společná, jakož i Sokolky s obručením. Cvičení ukázková hostů řídili bratři Paskovský, Pokorný a další cvičitelé jednot chicagských.

Byl to den památný. Celá slavnost byla morálně co nejvíce zdařilou a přispěla naší české otázce a Sokolstvu neocenitelně. Celé Milwaukee uznává práce sokolské a český lid jest více znám a řazen do popředí. Ačkoliv slavnost tato byla velkou finanční obětí naší jednoty, neb nás finálně vyčerpala, morální úspěch byl tak veliký, že nás těší nesmírně. Tohoto úspěchu docíliti bylo přáním T. J. Sokol pro zdar našeho Sokolstva a naší národnosti vůbec. Za tím účelem najat byl veřejný park městský, by veškeré obecenstvo mohlo přihlížeti našim snahám. Tím docílili jsme pro naši věc mnoho a jsme na to hrdí, jsouce přesvědčení, že veřejné toto více nám prospělo než velký zisk finanční. Podotknouti ještě musím, že bratr Dr. Jičínský krásným oslovením k davu ve Washington Parku mnoho učinil pro zdar slavnosti. Jeho řeč vyslechnuta byla s velikou pozorností a patriotické vyslovení odměňováno bylo častým potleskem. Do parku byl též pozván a pozvání přijal guvernér státu Wisconsin E. E. Philipp, ale dopoledne v den slavnosti nám telefonoval, že mu nemožno přijeti, jsa nemocen—nastuzen. Když jsme mu v 15 minutách telefonovali opět—chtějíce ho žádati, by alespoň zástupce za sebe vyslal, bylo nám zděleno, že pan Philipp jest z domova pryč a nevrátí se až pozdě večer! Druhý den anglické listy přinesly zprávu, že guvernér byl pozván na "fish dinner" z města, kdež v kruhu několika osob — oslavoval své nastuzení velkým "fish dinnerem"! — Bylo by žádoueno, aby naši Sokolové a náš český lid ve státu Wisconsin zvláště, si toto počínání guvernéra Philippa zapamatovali — a při jeho příští kampani na podzim, kdy opět se bude ucházeti o místo guvernéra, tomuto jiným způsobem než "fish dinnerem" poděkovali za jeho nepřítomnost před tak velkým davem českého lidu a občanů státu Wisconsin vůbec! — Pořádající výbor však ihned obrátil se na mayoru města, který již byl v městě, a požádal tohoto o promluvení k obecenstvu ve Washington Parku. Ačkoliv nám to trvalo dlouhou dobu, než jsme mayoru zastihli — bylo již po 12. hodině, tento naše pozvání ihned přijal a do parku se dostavil po třetí hodině odp. Mayor Hoan zasluhuje našich důků, neboť měl ještě dvě jiná místa zadaná k řečnění to samé dopoledne, avšak k nám přijel též na naši žádost před 2 hodinami. Po slavnosti odjeli naši hosté z Chicaga a z Racine zpět do svých domovů o 8 hod. večerní.

Taneční zábava v neděli večer byla již pak opět místního rázu.

Vydatnou podporou nám byla po dobu slavnostní Těl. Jednota Paní a Dívek. Sestry pracovaly v kuchyni po oba dva dny takřka bez oddechu a jelikož bylo veliké horko, jest jen obdivovati jejich vytrvalost. My děkujeme všem našim sestrám upřímně, neboť bez jejich plné pomoci nevím, čeho bychom se byli dočkali.

Tak skončila naše slavnost, která dlouho utkví nám v paměti. Památní listy byly prodávány, které obsahovaly činnost naší jednoty — stručné dějiny za padesát let. Dále jména všech členů přítomné doby, různé odbory, činovníky za padesát let, malou historii T. J. Paní a Dívek, která při-

štím rokem oslaví své dvacetileté trvání. Dále více obrázků doplňovalo Památní list, jakož i program pro oba dva dny. Zaslán bude každému, kdo by se oň zajímal, pokud zásoba stačí. Též krásné knoflíky s monogramem sokolským byly prodávány.

Slavnost skončila 16. června a již příští neděli 23. června pořádala naše jednota závody se spojeným Turnerstvem v Milwaukee.

Závody odbývány byly v Pabst Parku a účastnilo se 5 těloevičných jednot: T. J. Sokol, Švýcaři, T. V. Milwaukee, South Side a Bahn Frei. A z těchto jmenovaných T. J. Sokol, česká jednota, zvítězila nad ostatními, dobytí první ceny četové v I. třídě, jakož i I. ceny četové v II. třídě, mimo 14 cen pro jednotlivce. Již jest to po třetí, co český Sokol vspěl co vítěz první třídy a dobytí tím krásného stříbrného poháru, který byv třikrát za sebou ve třech letech vyhrán, jest nyní naším trvalým majetkem. Že zápas byl tuhým, netřeba podotýkati, neboť druhé jednoty závodily téměř všechny za tím jedním cílem — porazit Sokoly a tak pro sebe získati naději na pohár. Avšak naši Sokolové vedením br. Štěpánka věděli co je očekává, a jsouce si vědomi, že celé české Milwaukee je očekává co vítěze, šli závoditi odhodlaně a s jasnou myslí, duchem, který se nedá poraziti. A tak zvítězili! Na stříbrném poháru jest třikrát vyryto T. J. Sokol co vítězi po tři léta, což jest nám nejlepší odměnou a památkou na vždy.

Jednoty umístily se následovně: 1. třída: T. J. Sokol, 1. cena 328.35 body; Švýcaři, 2. cena, 319.05 body; T. V. Milwaukee, 3. cena, 278.10 body; 4. South Side s 264.30 body a 5. Bahn Frei s 118.65 body. V druhé třídě: T. J. Sokol: 1. cena s 323.05 body, 2. T. V. Milwaukee, 275.80 body; 3. Švýcaři 195.05 body; 4. South Side 143.70 body a 5. Bahn Frei 154.80 body. — Ve třídě pro jednotlivce Švýcar Karel Otto byl prvním, 49.25 body; Juras Darwin byl druhým se 45.60 body a Sokol E. Brickner třetím s 44.50 body. Pak Sokol Rosecký čtvrtý, Sokol E. Husák pátý, Sokol Jos. Janček sedmý, Sokol Fr. Klein jedenáctý, Sokol Ant. Petrásek třináctý a Sokol Jaroslav Stauber sedmáctý.

V druhé třídě pro jednotlivce naši hoši to vzali šmahem: 1. Sokol Cyril Chrudimský, 2. Sokol Fanta, 3. Sokol Opička, 4. Sokol Kejmar, 5. Sokol Ed. Bulín, 6. Sokol Beneš a 12. Sokol Wimer. — Vítězstvím tímto dokázali naši Sokolové výsplost svoji nad německými Turnéry a tím opět přispěli ku zdatu celku. My jsme hrdi na naše hochy a doufáme, že vždy čestně zastupovati budou naši jednotu ve prospěch českého Sokolstva a naší národnosti vůbec.

Na zdar!

Jaroslav J. Hein.

Milwaukee, Wis., 4. července 1918.

**Br. Výkonnému Výboru O. S., Střední Župě O. S.
a všemu Sokolstvu pozdrav!**

Konajíce tímto milou povinnost, vzdáváme všem účastníkům sokolského zájezdu k 50-tému jubileu "Sokola" v Milwaukee jménem slavnostního výboru a celé T. J. "Sokol" v Milwaukee, Wis., náš nejsrdečnější upřímný sokolský dík. Zvláště br. Jarkovi Košarovi a Dr. Rudiši-Jičínskému za nadšené proslovy, jednání Vých. výb. br. Vonáškovi, starostovi Župy Střední Dr. Muellerovi a veškerému členstvu chicagských jednot sokolských za mohutnou účast. Zvláštní díky bratřím nejmladší větve naší z Antigo, Wis. a bratrské jednotě Sokol Detroit za vyslání reprezentanta téže br. Fryše.

Mravní význam slavností našich a věci naší společné úspěch, jehož docílno o veřejném řízení bří: Jarky Košare a Fr. Štěpánka, jest dalekosáhlý a doufejme, že ponese ovoce.

Díky všem br. jednotám v oblasti Spojených Států, jež vzpomněly telegramy a blahopřejnými dopisy. Díky všem!

Na zdar! Za slavnostní výbor

Jan Záhořík, starosta; Jos. Pokorný, tajemník.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI VÝKONNÉHO VÝBORU SOKOLSKÉ OBCE

konané, dne 24. června 1918.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák za přítomnosti 12 zástupců. Nepřítomni bři. Roubal, Šimeček, Mueller, sestra Splavecova. Všichni omluveni.

Zápis o pravidelné schůzi ze dne 27. května čten a schválen.

Sestra Štěpánková omlouvá nepřítomnost květnové schůze br. Paskovského, Roubala a sestry Pejřilové.

T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Iowa, posílá v obnosu \$67.20 na vyrovnání příspěvků za minulý rok a slibuje platit na příště každého čtvrt roku. Vzhledem k tomu, že majetkový stav její připouští dělání takových závazků, usneseno vyhověti a nota má být zanesena eo pohledávka.

Ženský Odbor Sokola Mladocích táže se zda mu možno býti zastoupen některým ze členů na sjezdu a usneseno odpověděti, že stanovy dovolují.

Výpravčí Sokola Amer. br. Jirí Mach vysvětluje proč změny adres členů Sokola Chicago nebyly provedeny v čas. Usneseno vysvětlení to poslati stěžující si jednotě.

Br. Frant. Drassal děkuje za odporučení, která mu byla Sokolskou Obcí dána a zděluje, že dosáhl místa pravidelného evičitele na veřejném hřišti v St. Paul, při čemž slibuje, že Sokolství, kteréž mu k místu onomu dopomohlo, bude hleděti prospěti.

T. J. Sokolek Cleveland klade Vyk. Vyb. tři otázky k zodpovídání. Jedna týká se stejnojmenného Sokolek, druhá poplatků Č. N. Sdružení a třetí poplatků sjezd. Jelikož jednatel všech ty otázky zodpověděl, byla odpověď jeho schválena.

Kat. Jed. Slovenských Sokolů žádá o vyslání zástupců ku jejich sletu v Clevelandu, odbývanému dne 4. července. Usneseno pozvání přijmouti a požádati Okrskový Výbor, aby žádost onu dle možnosti vyřídil a starosta s jednatelem by laskavě zastupovali Výkonný Výbor.

Okrskový Výbor v Clevelandu žádá za vysvětlení jak naloženo býti má se členy, kteří byli v armádě Spojených Států a byli propuštěni na základě příslušenství k Rakousku. Jednatel zděluje, že na dopis onen odpověděl radou k opatrnosti, neb mnozí ne vlastní vinou propuštěni byli a uvádí toho příklady. Jest jisto, že někteří použili příležitosti k vystoupení ze svazku vojenského, ale pak by každý případ musel býti vyšetřován, aby spravedlnosti žádost bylo učiněno. Vyk. Vyb. projevil souhlas s tímto podaným dobrozdáním.

Br. jednatel předčítá opis dopisu zaslání Jed. Dě. Amer. Sokolů, aby je seznámil s přijmutím zprávy delegátů ze sjezdu a na to čte odpověď v níž žádost o 25 výtisků stanov a dotaz zda sbory Sokolek mohly by zastupovány býti některými zástupci mužskými. Má býti vyhověno a poukázáno na stanovy dovolující zastupování takové.

Br. Krémář, Portland, Oregon, zděluje, že obsah jeho posledního dopisu byl špatně vykládán a žádá o zaslání účtu, aby veškerá povinnost mohla býti vyrovnána.

T. J. S. Fuegner-Tyrš, So. Omaha, Neb., žádá o vystavení záslužných listin. Usneseno žádosti té vyhověti.

Ženský Odbor Sokola Hawthorne dopisem žádá o podání vysvětlení stran přistoupení k Sokolské Obci. Jednatel oznamuje, že žádosti jejich vyhověl.

Br. Karel Drsek z Manicope, Cal., posílá obšírný dopis týkající se dopisu Dr. Bilka a žádá o jeho uveřejnění v "Sokole Amer." Usneseno nevyhověti v tomto bodu neb Sokolská Obec několikrát již vyslovila důvěru ústředně Č. N.

Sdružení a projevuje ji stále odváděním příspěvků a neechce dále poukazovati na výpad jednotlivce. Na to čten dopis br. Dr. Bilka a usneseno jelikož odpověď na něj nebyla v minulém "Sokole Amer." dána položit na stůl a více se s ním neobírat. Dále usneseno odporučiti sjezdu, aby do stanov bylo dáno opatření proti uveřejňování takových dopisů, bez předběžného schválení tiskového výboru, jehož ustanovení stanovami má také býti zavedeno.

Čteno usnesení Ústředního Tech. Odboru, aby Sokolská Obec pozvala ku sjezdu náčelníka Obce s náčelníky Žup, aby pracovali s Výborem Technickým na opravě stanov pokud se týká technického vedení. Po delší rozpravě odporučení toto schváleno a jednatelem nařízeno, aby projde-li návrh na konání sjezdu župní výbory vyzval k obeslání sjezdu náčelníky.

Členové vojenského výboru podávají zprávu o schůzi s missií Československé armády. Zpráva ta přijata s usnesením, aby práce missie byla všemožně podporována.

Rozpředena rozprava o podporování Pomocného Výboru založeného Č. N. Sdružením a usneseno poplatek \$100.00 odvésti ještě chicagskému Pomocnému Výboru s dopisem žádajícím, aby tyto výbory se spojily, aby práce byla jednotnější a podpora československé armády byla vydatnější nyní když zajateckých táborů není.

Jednatel předkládá pojistku na majetek Vyk. Vyb. vyzvednutou na tři roky a účet v obnosu \$36.09. Účet poukázán ku vyplacení.

Br. Košar podává zprávu o výsledku zájezdu do Milwaukee k oslavě 50letého trvání jednoty. Zpráva přijata.

Br. jednatel zděluje, že vyšetřuje jak by možno bylo pojistiti činné členstvo u některé z úrazových společností a uloženo mu, by na dále v tom pokračoval.

Tím jednání vyčerpano a br. jednatel předkládá finanční zprávu za měsíc červen:

Příjem:

Pek Fr., předpl. na S. A.	\$ 1.00
T. J. S. Fuegner-Tyrš za přisp.	39.30
Sokolky Libuše, Dallas, Tex., za přisp. \$5.55, do	
f. jez. \$1.50, pro Č. N. S. \$12.55.	19.60
T. J. S. Fuegner, Morissania, N. Y., za přisp. \$18.90,	
pro Č. N. S. \$18.90.	37.80
T. J. S. Jan Amos Komenský, Guy, Tex., za přisp. \$5.10,	
pro Č. N. S. \$5.10.	10.20
T. J. S. Slovan, Lyons, Ill., z přisp.	48.00
T. J. S. Tyrš, Cleveland, O., za přisp. \$15.45, pro Č. N.	
S. \$16.20, na výměnu 10c.	31.75
T. J. S. Fuegner, So. Chicago, Ill., za přisp.	11.05
Kuchař J., za oznámku.	6.00
T. J. S. Havlíček, Cleveland, O., za odznaky býv. Žu-	
py F. T.	12.50
T. J. S. Havlíček, Cleveland, O., za přisp. \$69.95, pro	
Č. N. S. \$181.50.	251.45
T. J. S. Blesk, Baltimore, za přisp. \$65.75, pro Č. N.	
Sdružení \$63.60.	129.35
Sokolky Tyrš, Omaha, Neb., přisp.	5.10
Kaspar J. Butora, Milwaukee, za těl. knihy.	5.00
Ž. O. Sokola Havlíček-Tyrš, Chicago, pro Č. N. S.	6.00
Sokolky Schenectady, za přisp. \$3.75, pro ČNS. \$11.70	15.45
Sokol Slávský.	63.85
T. J. S. Komenský \$3.40 a N. S. \$12.90.	16.30
Sokolky Tábor, přisp. \$9.00, pro ČNS. \$54.00.	63.00
Sokolky Chicago, přisp.	11.40
T. J. S. Schenectady, na přisp. \$17.35, pro ČNS. 17.10	34.45

Vydání.

Čís. čeku

175 The Franklin Co., za tisk.	\$ 10.76
176 Národní Tiskárna za tisk červnového S. A. a tisk	

dvou návrhů	374.93
177 Kubeš, Fr. J., za pojištění majetku V. V.	36.09
178 Dr. J. R. Jičínský za redakci červn. S. A.	45.00
179 Jarka Kořaf za red. Tech. Hlíd. v červn. S. A.	15.00
180 Č. N. S. příp. různých jednot	900.00
181 Pomoený výbor přísp. růz. jednot.	100.00

\$1481.78

Příjem:	Vydání:
Příspěvky	\$392.90
Do f. sjezd.	1.50
Předpl.	1.00
Oznámka	6.00
Za odznaky	12.60
Pro Č. N. S.	399.55
Pro Ú. T. O.	5.00
	818.55
Z min. měs.	5,199.61
	6,018.16
Vydání	1,481.78
Zbývá	\$4,536.38

Finanční stav 30. června 1918.

Dluhopisy	\$5,000.00
Směn. pohledávky ..	1,472.15
Hotovost v pokl.	4,536.38
Záloha na nářadí ..	785.61
	\$11,794.14
Fond. sjezd.	\$2,955.13
Fond. sj. sm. pohl.	109.00
Fond Sokolské Obce ..	300.00
Fond úrazový	404.00
Fond kursový	104.85
Fond N. M. Š.	6.20
Fond Č. N. S.	440.93
Fond Ú. T. O.	906.36
Vzděl. Odbor	42.12
Různé	15.15
	\$5,283.74

Cyril Popelka.

NOVÍ, ODSTOUPLÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati byli: Vincent Vlk a Jan H. Hulla. Vystoupil Josef Krejčí.

— Do sboru Sokolek Blesk v Baltimore přijata byla Helena Kroupa.

— Do žen. Odboru Sokola Havlíček v Clevelandu přijaty byly od 1. října do 31. prosince: Augusta Holub, Anna Baur, Johanna Dostálová, Emilie Trejbalová. Odstoupily: Barbora Kocourková, Marie Vaníčková, Silvie Mašková. 16. ledna pro hrubé porušení kázně vyloučena Růžena Stechová 20. února přistoupla Růžena Houdek a odstoupila Antnie Strejčková. Jenny Kočarová vyloučena pro neplacení.

— Do Sokola Cleveland přijat byl s přest. listinou Jan Zůbek.

— Z žen. Odboru Sokola Tyrš v Clevelandu vystoupily Hilda Niederlová a Albina Klukanová.

— Do žen. Odboru Sokola Nová Vlast v Clevelandu přijaty byly Matilda Prokeš, Marie Mizera. Odstoupily Ludmila Kurka, Josefa Mokráček, Hedvika Krákora, Marie Zásmeta.

— Ze Sokola Nová Vlast v Clevelandu vystoupili: Fr. Kovář ml., Fr. Bilý, Vác. Kurka, Kar. Zámstný. Vyloučen pro neplacení Fr. Dynda.

— Do T. J. S. Dayton, O., přijati byli: Karel Miloskin a Jan Říha. Pro neplacení příspěvků vyloučen František Krátký.

— Z T. J. Sokol v Detroit, Mich., vystoupil Jan Bělohávek. Pro neplacení vyloučení Jan Moulis, Vác. Moulis, Kar. Hoffman, Fr. Trnka.

— Ze sboru Sokolek v Omaze Neb., vystoupily Milada Hanák, Milada Vonásek, Růžena Kopecký. Vyloučena Josefina Novotný.

— Do T. J. S. St. Louis, Mo., přijati byli: Pavel Dorník, Vác. Prášek, Jan Havel, Vác. Javůrek, Frant. Hroníček, Ferd. Veselský, Frank Faktor, Fr. Kabrda, Lad. Tockstein, Fr. Šafařík. Do armády Spoj. Států dobrovolně vstoupili Ant. Holobrádek a Jos. Voráček.

— Ze sboru Sokolek v Schenectady, N. Y., vystoupily: Marie Prokopová a Anna Řeháková.

— Do T. J. S. v New Yorku přijati byli: Josef R. Bělský, Vác. Bělský, Jan Jahoda II.

— Z T. J. S. Schenectady, N. Y., vystoupil Antonín Převrátil. Jar. Skolka propuštěn z vojny a vystoupil Jar. Weber propuštěn z vojny pro domácí léčení. Josef Dražan, dobrovolník, propuštěn z vojny. Frant. Šinkora propuštěn z vojny a vyloučen pro špatné chování se k jednotě.

— Do T. J. S. St. Paul, Minn., přijati byli: Vojt. Tomášek, Ant. Podhora, Martin Svoboda, Frank Kotas, Edward Hamr, Fr. Hampl, Vác. Záleský, Karel Vlasák, Josef Henych, Rud. Novák, Chas. Shiller, John Pilný, Mat. Cikánek, Frank Lang. Odstoupili: John Leníček, Josef Seiler, Fr. Štastný, Fr. Starý. Vyloučen Klement Starý, Alb. Horn, Zemfel Ant. Kolářik.

— Z T. J. S. Montgomery, Minn., vyloučení pro neplacení: Emil Dobeš a Geo. Vavříčka. Vystoupil Frank Trčka.

— Do sboru Sokolek v Dallas, Tex., přijaty byly M. Tůmová a A. Kovářová. Vystoupila Zdenka Kebrdlé.

— Do T. J. S. Oak Park, Ill., přijati byli: Jan Zajiček, Josef Tlupa, Frant. Lavička.

— Z Čes. Amer. Sokola v Chicagu vystoupili: Karel Kotek, Josef Vančura, Alex. Horn, Ed. Holub. Přijat byl Will. Váša.

— Do žen. Odboru Sokola Slávoje v Chicagu přijaty byly: Helena Píala a Klára Frolich. Odstoupily: Ottilie a Augusta Spěvák, Vlasta Mřížek, Ella Mřížek, Marie Krátký, Růž. Štěpán.

— Ze sboru Sokolek Tábor Slovanské Lípy v Chicagu se poděkovaly: Marie Kermeš, Julie Nedvěď, Bella Vinický, Marie Veselý, Kateř. Hroděj, Marie Čížek, Blanche Čížek, Kateř. Harazin, Antonie Petrželka, Marie Petrželka, Alžběta Civiš, Marie Vobr, Rosie Vobr, Anna Vobr, Marie Miller.

— Do žen. Odb. Sokola Komenský v Chicagu přijaty byly: Silvia Vondrášek, Františka Kozurek a s přest. listinou od Sokolek Slávkých Mary Bryce a Isabela Pánka.

— Ze Sokola Tábor Slov. Lípy v Chicagu vyloučení byli pro neplacení: Ant. Fortuna, Jan Holec, Evžen Ivanecký, Ant. Jelínek, Jos. Kroupa, Frant. Krič, Dr. Frank Patera, Vojtěch Sýkora, Frank Svátek. Odstoupil Vác. Ulrich.

— Do Sokola Havlíček-Tyrš v Chicagu přijati byli: Edward Latal a Fr. Bezkostný. Vystoupil Tomáš Zasadi. Odecestoval Jos. Řehka.

— Ze sboru Sokolek Rozvoj v Chicagu vystoupila Marie Plotz.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu přijat byl Fr. Štrunc.

— Do ž. O. Sokola Komenský v Chicagu přijata byla Milada Ralínovská.

— Do T. J. S. Čechie v Chicagu přijat byl Jan Votoček. Do armády S. S. povoláni byli: K. Pelikán, K. Křišťan, R. Churaň.

— Z žen. Odb. Sokola Slávkého v Chicagu čestně vystoupily Lud. Varišová a M. Mrázková; v minulém čísle bylo omylem udáno, že byly vyloučeny.

— Do Sokola Slávoje v Chicagu přijat byl František Tichý. Vyloučení pro neplacení a neslušné se vyslovení o sboru: Dolanský Jan a Prokúpek Stanislav. Odvedeni k vojsku Sp. Států: Lehman Václav, Rapata Emil, Baštyř Jan, Zíka František, Pechar Alex. (dobrovolník), Štěpán Václav. Do česko-slovenské armády vstoupil Tešá Jan.

TAJEMNÍKŮM!

Veškeré změny v členstvu každého měsíce bud'tež zasílány přímo

Výpravčímu Sokola Amerického

a ne pořadateli, jednatelem neb tajemníku V. V.

Nové, odstoupilé, vyloučené a přestěhovalé členy oznamte Výpravčímu jedině, a nikomu jinému. Při zasílání změn adres udejte též vždy starou adresu. — Toto se týče též členů, kteří sami nové adresy zasílají. Nemůžeme adresu změnit, když nám není udána stará a jméno jednoty, ku které člen patří. Adresujte:

Výpravčí Sokola Amerického,
2150 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

VYZVÁNÍ!

Tech. Svaz. Župy Východní vyzývá veškeré náčelníky a náčelnice jednot, v Župě Východní zastoupené, aby měli udané adresy v adresáři své jednoty v "Sokole Americkém" k vůli vyřizování techn. záležitostí mezi Župou a jednotou Pro neznalost adresy náčelníka té neb oné jednoty se zdržuje veškerá práce společná. Jednatel.

Galbavy a Kruliš**FOTOGRAFICKÝ ATELIER**

402 vých. 71. ul., New York.

SOKOL

J. Kuchař

obstarává

**pojištění všeho druhu
i záruky pro úředníky**

vyšňactiletá zkušenost v obchodě.

ADRESA:

341 E. 73. St., New York City, N. Y.

FERDA MARTYNY

zařídil první třídy

moderní obchod pro pány a hochy

1321 I. Ave., roh 71. ul.
NEW YORK.

Nejnovější vzorky košil, nákrčníků a klobouků máme na skladě vždy hojnost. Sokolské košile, nákrčníky a vůbec veškeré cvičební potřeby jsou u nás vždy k dostání.

Phone: Rhinelander 1264.

The Emil Polak Mfg. Co.**Uniforms, Flags,
Gymnasium Goods**314 East 72nd Street
NEW YORK, N. Y.

Kajda a spodky, zaručený střih a práce, látka čistě vlněná, pěkná podšívka. — Pasy. — Monogramy. — Klobouky. — Nákrčníky.

KROJ CVIČEBNÍ:

Spodky pěkné trikotové s páskem. — Košile červeně lemované. — Pasy dobrobarevné. — Chránička. — Střevíce plátěné, kožené podešvy. — Knoflíky sokolské, tucet \$4, \$6, \$9.50.

Dále vyrábíme: Nářadí tělocvičné všeho druhu za ceny levné.

Prapory americké i sokolské a spolkové vůbec, stuhy ku praporům s písmem zlatým i ručně vyšíváním.

VEŠKERÉ SOKOLSKÉ POTŘEBY.

AMERICKÁ STÁTNÍ BANKA

Kapitál a přebytek \$600,000.00.

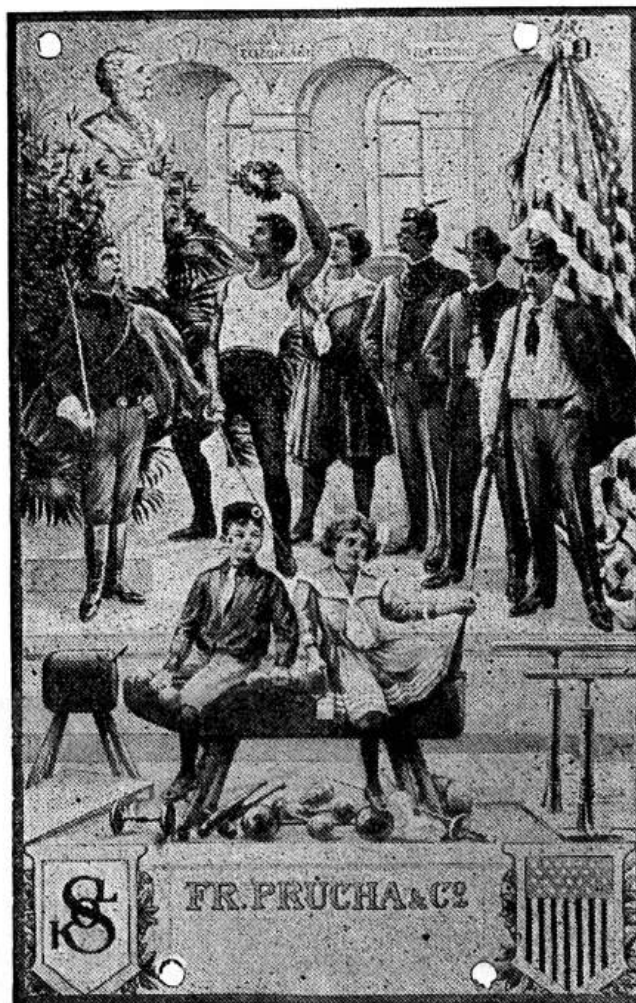
1825-7 BLUE ISLAND AVENUE

L. F. ŠTĚPINA, Před. CHICAGO A. J. KRASA, Podl.

Banka tato jest pod státním dohledem a podléhá též pravidelné prohlídce vyrovnávací banky Chicago Clearing House.

Vláda Spojených Států má vklady poštovní spořitelny uloženy v této bance.

Přijímáme vklady z venkova. Prodáváme bondy od \$100 do \$500 a první hypotéky, které nesou 5 a 5½ procent. Pište si o informace.

**Fr. Průcha
& Co.**Dodavatelé veškerého
Sokolského zbožíSokolské kroje,
cvičební kroje.
Zvláště sokol-
ského nářadí
dle evropského
spůsobu vyráběno.Vůbec vše čeho má
Sokolstvo zapotřebí
jak v krojích tak
i v sokolských
tělocvičnách.Žádejte o náš obrázkový
cenník**Fr. Průcha & Co.**

1417 W. 19th St.

Chicago, Ill.

TELEFON CANAL 2345

UČTE SE ANGLICKY!

Nejlepší pomůckou ku naučení se anglické řeči jest naše česko-anglická učebnice. Brožovaná \$1.25, vázaná \$1.50.

Česko-americká kuchařka. Na tisíce návodů jak připravovati chutná jídla dle způsobu českého a amerického. Brožovaná. Cena 75c.

Pohlavní zdravotní a sebeochrana. Kniha tato je psaná dle pokynů odborných lékařů, doporučuje se též rodičům pro návod jak vychováti děti před mravní zkažou.

Knihu tuto by měl čísti každý před vstoupením v stav manželský. Brožovaná \$1.00, Vázaná \$1.25 v českém knihupectví

VÁC. BENEŠE, 1231 — 3. Ave., New York.

SOKOL AMERICKÝ

Výsledek hlasování o návrhu pro konání sjezdu 14. října t. r. v Clevelandu.

Jméno jednoty	Počet členů	Konání sjezdu		Jméno jednoty	Počet členů	Konání sjezdu	
		Pro	Proti			Pro	Proti
TJS. Fugner, Long Island City..	62	—	—	TJS. Mělník, Maribel	52	—	—
TJS. Blesk, Baltimore, Md.....	207	X	—	TJS. Karel Jonáš, Abie, Neb....	21	—	—
TJS. Newark	59	X	—	TJS. Crete, Neb.....	84	X	—
TJS. Svornost, Bronx	33	X	—	TJS. Omaha, Neb.....	187	X	—
TJS. New York	496	X	—	TJS. Tyrš, Omaha, Neb.....	116	X	—
TJS. Philadelphia	36	X	—	TJS. Schuyler, Neb.....	90	—	—
TJS. Westfield	30	—	—	TJS. Fugner-Tyrš, Omaha, Neb.	134	X	—
Sokolky Blesk, Baltimore.....	46	X	—	Sokolky Libuše, So. Omaha, Neb.	32	X	—
T. S. D. a P. New York.....	266	—	—	TJS. Jiří Poděbrad, Clarkson, Neb.	64	—	—
T. S. D. a P. Long Island.....	28	—	—	Sokolky Omaha, Neb.....	75	—	—
T. S. D. a P. Newark.....	58	X	—	Sokolky Tyrš, Omaha, Neb.....	96	X	—
TJS. Little Ferry	85	X	—	TJS. Dodge, Neb.....	45	—	—
TJS. East Islip, N. Y.....	24	—	—	TJS. Howells, Neb.....	32	—	—
T. S. D. a P. Little Ferry.....	39	X	—	TJS. Ord, Neb.....	15	—	—
TJS. Schenectady	58	X	—	Sokolky Vlastenky, Schuyler, Neb.	23	—	—
Sokolky Schenectady	39	X	—	Sokol Ravena, Neb.....	13	X	—
Sokol Cleveland	200	X	—	TJS. Praha, Prague, Neb.....	65	—	—
TJS. Čech, Cleveland.....	147	X	—	Sokolky Libuše, Crete, Neb.....	42	—	—
TJS. Detroit, Mich.....	198	X	—	TJS. Hvězda Západu, Black Wolf	21	—	—
TJS. Lorain, O.....	25	X	—	TJS. Karel Jonáš, Wilson, Kans.	11	X	—
TJS. Říp, Pittsburgh, Pa.....	48	—	—	TJS. Timken, Kans.....	12	—	—
TJS. Havlíček, Cleveland, O.....	122	—	—	TJS. Oklahoma, Okla.....	25	—	—
TJS. Nová Vlast, Cleveland, O...	162	—	—	TJS. Praha, Okla.....	36	X	—
TJS. Moravan, Toledo, O.....	30	X	—	TJS. Vyšehrad, Lucas, Kans....	16	—	—
TJS. Fugner-Tyrš, Dayton, O...	17	—	—	TJS. St. Louis, Mo.....	210	X	—
TJS. Tyrš, Cleveland, O.....	60	X	—	Česko-Amer. Sokol, Manitowoc..	27	—	—
Ž. O. Sokola Havlíček, Cleveland.	104	—	—	Sokol Tyrš, Cedar Rapids, Ia....	189	X	—
Ž. O. Sokola Nová Vlast, Clev...	87	—	—	TJS. Edwardsville, Ill.....	23	—	—
Plzeňský Sokol, Chicago.....	395	X	—	TJS. Iowa City, Ia.....	36	—	—
Plzeňské Sokolky, Chicago.....	208	X	—	Č. A. Sokol St. Paul, Minn.....	73	X	—
Sokol Chicago, Chicago, Ill.....	401	X	—	Sokolky Renata Tyrš, Cedar Rap.	84	X	—
Sokolky Chicago, Chicago, Ill....	225	X	—	TJS. Owatonna, Minn.....	65	—	X
TJS. Čechie, Chicago, Ill.....	101	X	—	TJS. Minneapolis, Minn.....	42	X	—
TJS. Tábor Slovanské Lípy, Chic.	279	X	—	TJS. Hopkins, Minn.....	15	—	—
Sokolky Tábor Slovanské Lípy...	212	—	X	TJS. Montgomery, Minn.....	33	—	—
Sokolky Rozvoj, Chicago, Ill.....	55	—	—	TJS. New Prague, Minn.....	13	—	—
TJS. Milwaukee, Wis.....	143	X	—	TJS. K. Havlíček Bor., Ennis, Tex	25	—	—
Česko-Amer Sokol	67	X	—	TJS. Žižka, Tex.....	42	X	—
Sokol Slávský	162	—	—	Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Tex.	24	X	—
Ž. O. Sokola Slávského.....	67	—	—	TJS. J. A. Komenský, Guy, Tex.	19	X	—
Sokol Havlíček-Tyrš	201	X	—	TJS. Tyrš, Waco, Tex.....	46	—	—
Ž. O. Sokola Havlíček-Tyrš.....	76	—	—	TJS. Fort Worth, Tex.....	14	X	—
Sokol Slavoj.....	87	X	—	TJS. Galveston, Tex.....	5	—	—
Ž. O. Sokola Slavoj.....	78	—	—	TJS. San Francisco, Cal.....	109	—	—
Sokol Fugner	34	—	—	Sbor Sokolek San Francisco....	28	—	—
Ž. O. Sokola Fugner.....	23	X	—	Sokol Oakland, Cal.....	20	—	—
Sokol Komenský	78	—	—	Sokol Portland, Ore.....	27	—	X
Ž. O. Sokola Komenský.....	43	X	—	Sokol Los Angeles, Cal.....	25	—	—
Sokol Oak Park.....	64	X	—	TJS. Malin, Ore.....	18	—	—
TJS. Berwyn	71	X	—	Bratři Osvěty, Scio, Ore.....	10	—	—
TJS. Karel Jonáš, Cicero, Ill....	238	X	—	Sokolky Portland, Ore.....	36	—	—
TJS. Lyons, Ill.....	29	X	—	Sokolky Los Angeles, Cal.....	30	—	—
TJS. Mladočech	83	X	—	Bruno, Neb.	8	X	—
Ž. O. Sokola Mladočech.....	47	X	—				

Pro návrh odevzdáno hlasů 5935. Proti návrhu 304.

NÁVRHY NA OPRAVY STANOV PODANÉ SBOREM SOKOLEK SOK. JED. BLESK.

HLAVA II.

Článek 1. Vyškrtnout slova věci naší a na místo to dát cílů našich.

HLAVA III.

Článek 2. Vyškrtnout, neb jest samozřejmé, že každý člen jednoty sokolské musí též být členem Sokolské Obce.

HLAVA IV.

Článek o vyloučení členů, odstavec 1. d). Vyškrtnout slova sokolské věci a nahradit slovy sokolských snah vůbec. Odstavec 7 v tom samém článku, za slovy Tajemník jed-

noty jest povinen oznámiti jméno každého vyloučeného člena vsunouti komu má být zasláno, by se předešlo nedorozumění.

HLAVA XI.

Článek 6. Odporujeme vyškrtnout slova: Jednotám neběře se právo volit zástupců více na své vlastní útraty.

HLAVA XIV.

Článek 1. Vyškrtnout slovo jednoty a nahradit slovem sbory.

Dále odporujeme natisknutí zvláštních čtvrtletních zpráv pro sbory Sokolek a přidání rubriky na změnu jména.

Na zdar! Za sbor Sokolek Blesk

Alžběta Primus, nám.

Marie Česká, taj.

Marie Franz, Otilie Martínek,

Markéta Musil, výbor.